

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ Δ.ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΤΣΕΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2013

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με την ανάθεση της πτυχιακής αυτής ασχοληθήκαμε με την κατάσταση των ταμιακών ροών και μέσω της μελέτης της σχετικής βιβλιογραφίας κατανοήσαμε την έννοια των ταμιακών εισροών και εκροών σε μια επιχείρηση καθώς και την σημασία της σύνταξης της κατάστασης των ταμιακών ροών για την επιχείρηση αυτή.

Προκειμένου να δημιουργήσουμε τον κεντρικό άξονα της εργασίας, επεξεργαστηκαμε στοιχεία σχετικά με την λειτουργία μιας εταιρείας και τον τρόπο που μέσω των οικονομικών καταστάσεων της και την ανάλυση της κατάστασης ταμιακών ροών μπορεί να επιτύχει το μέγιστο για αυτήν δυνατό αποτέλεσμα, κάτι το οποίο είναι η μεγιστοποίηση των κερδών της.

Η κατάσταση ταμιακών ροών δείχνει τις πραγματικές κινήσεις του χρήματος από και προς την επιχείρηση κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, δηλαδή της λογιστικής χρήσης.

Με την κατάσταση των ταμιακών ροών και την μελέτη της, μπορούμε να κατανοήσουμε για μια επιχείρηση μεγέθη σχετικά με την ρευστότητά της, την χρηματοοικονομική ευκαμψία της, να δούμε την ποιότητα των κερδών της και να προβλέψουμε τα μελλοντικά κέρδη της.

Σκοπός λοιπόν της κατάστασης ταμιακών ροών είναι να παρέχει στους αναλυτές των οικονομικών καταστάσεων χρήσιμες πληροφορίες ώστε να εκτιμούν τη δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα, αλλά και τις ανάγκες της επιχείρησης να χρησιμοποιεί αυτές τις ταμιακές ροές.

Η Κατάσταση Ταμιακών Ροών (ΚΤΡ), όταν χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις μας δίνει πληροφορίες για την μεταβολή στην καθαρή περιουσία και την χρηματοοικονομική δομή μιας εταιρείας, για τις δυνατότητές μιας εταιρείας να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμιακών ροών για να τις προσαρμόζει στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών, για την δυνατότητα μιας εταιρείας να δημιουργεί ταμιακά

διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, για τον ταμειακό κύκλο και την επίπτωση της πιστωτικής πολιτικής στην ρευστότητα μιας εταιρείας καθώς και για αρκετές ακόμα πληροφορίες. Όλα λοιπόν όσα πολύ σύντομα εδώ στο πρόογο αναφέρθηκαν, θα δωθούν αναλυτικά στο κυρίως μέρος της εργασίας μας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με το θέμα της κατάστασης των ταμειακών ροών, η οποία όπως θα δούμε και στην συνέχεια είναι πολύ σημαντική για την καλύτερη κατανόηση της πορείας μιας επιχείρησης.

Στο ξεκίνημα της εργασίας αυτής υπάρχει μια μικρή εισαγωγή, στην οποία περιληπτικά δίνουμε κάποιες από τις πιο σημαντικές έννοιες οι οποίες στην συνέχεια θα αναλυθούν.

Στο πρώτο κεφάλαιο παρατίθενται στοιχεία σχετικά με την ανάλυση της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Αναλύονται στοιχεία σχετικά με την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων αλλά και περιγράφονται αναλυτικά οι οικονομικές αυτές καταστάσεις.

Κρίναμε σκόπιμο στο δεύτερο κεφάλαιο να αναλύσουμε τις ταμιακές ροές αλλά από την σκοπιά των διεθνών λογιστικών προτύπων, ενώ στο τρίτο κεφάλαιο δίνεται η έννοια των ταμειακών ροών, οι διακρίσεις των ροών αυτών καθώς και η διαχείρισή τους.

Προχωρώντας την εργασίας μας και φτάνοντας στο τέταρτο κεφάλαιο συναντάμε πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των ταμιακών ροών, καθώς και τις μεθόδους καάρτισης της κατάστασης των ταμιακών ροών.

Τέλος κρίναμε σκόπιμο για την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης των ταμιακών ροών, να συμπεριλάβουμε στην εργασία και έσω του πέπτου κεφαλαίου μια πρακτική εφαρμογή καάρτισης και επεξήγησης της κατάστασης ταμιακών ροών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον καθηγητή μας και εισηγητή της πτυχιακής, κο Ζαφειρόπουλο Γεώργιο, για την βοήθεια που μας παρείχε κατά την συγγραφή της παρούσας εργασίας.

Επίσης θα θέλαμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας προς τις οικογένειές μας για την συμπαράστασή τους προς εμάς κατά την διάρκεια των σπουδών μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ	9
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1.2 ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	10
1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	12
1.3.1 Σκοπός της ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων	12
1.3.2 Η Ανάλυση των Ιδιαίτερων Χαρακτηριστικών μιας Επιχείρησης	12
1.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΥΤΗ ΣΕ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	14
1.5 ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥΣ	16
1.5.1 Ισολογισμός	16
1.5.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης	21
1.5.3 Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων	22
1.5.4 Προσάρτημα	22
1.5.5 Προϋπολογισμοί	23
1.5.6 Ταμειακές ροές	27
1.6 Η ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΧΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7 ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	32
2.1 ΣΚΟΠΟΣ – ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	32
2.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	32
2.3 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	33
2.4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΛΠ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	36
3.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ	36
3.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΡΟΩΝ	38
3.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ	49

3.3.1 Η σπουδαιότητα διαχείρισης της Ταμειακής Ροής	41
3.3.2 Αυξηση εισροών	42
3.3.3 Μείωση των εκροών	43
3.3.4 Διαχείριση πλεονάσματος	44
3.3.5 Διαχείριση ελλείμματος	45
3.4 ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	46
3.5 ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ	47
3.6 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ	50
3.7 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ	50
3.8 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	53
4.1 ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	53
4.2 ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΚΤΡ	55
4.3 ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	57
4.4 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	58
4.5 Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	61
4.5.1 Η άμεση μέθοδος κατάρτισης της κατάστασης των ταμειακών ροών	62
4.5.2 Εμφάνιση ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες	63
4.5.3 Εμφάνιση ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες	64
4.5.4 Εμφάνιση ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	66
4.6 ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ	67
4.7 Η ΈΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	67
4.8 Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	75
4.9 Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	76

4.10 ΟΙ ΑΔΕΣΜΕΥΤΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	78
4.11 ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ	82
4.12 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	83
4.13 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	84
4.14 ΕΠΕΝΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ	85
4.15 ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	86
4.16 ΜΗ ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	89
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	98
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ	100

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε χρόνο και με τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης της περιόδου, σύμφωνα με την εμπορική και φορολογική νομοθεσία, συντάσσονται από τα λογιστήρια οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, οι οποίες είναι:

- Ο Ισολογισμός
- Τα Αποτελέσματα Χρήσεως
- Ο Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων
- Το Προσάρτημα

Για τη σύνταξη των παραπάνω καταστάσεων εφαρμόζονται οι παρακάτω λογιστικές αρχές:

- Η λογιστική αρχή της τιμής κτήσεως των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης
- Η λογιστική αρχή των εξόδων και των εσόδων της επιχείρησης
- Η λογιστική αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

Ο ρόλος της Λογιστικής τελειώνει με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αυτών καταστάσεων και με τη σύνταξη κυρίως του Ισολογισμού.

Ο ισολογισμός είναι μια περίληψη της περιουσίας της επιχείρησης (μία φωτογραφία) και μας δείχνει τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις που έχει η επιχείρηση σε μία δεδομένη στιγμή (31/12) και περιλαμβάνει δύο σκέλη: το Ενεργητικό, όπου υπάρχουν όλα εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει η επιχείρηση για να πετύχει τους στόχους της και το Παθητικό, όπου υπάρχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που οφείλει η επιχείρηση κυρίως προς τον επιχειρηματία (Κεφάλαιο) και σε τρίτους (Υποχρεώσεις). Η εταιρεία πρέπει να αποπληρώσει όλα αυτά που έχει είτε δανειζόμενη από τρίτους είτε παίρνοντας χρήματα από τους μετόχους. Στην ουσία υπάρχουν οι παρακάτω εξισώσεις του Ενεργητικού και του Παθητικού.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (Ε) = ΠΑΓΙΟ + ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ (Π) = ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ + ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΡΙΤΩΝ

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ = ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΡΙΤΩΝ

Η επιχείρηση για να εκπληρώσει τους σκοπούς της και να διασφαλίσει την απρόσκοπτη και χωρίς προβλήματα λειτουργία της, πρέπει να έχει επάρκεια κεφαλαίου κίνησης. Δηλαδή το κεφάλαιο κίνησης αποτελεί τη ρευστότητα αυτής. Όταν υπάρχει επάρκεια κεφαλαίου κίνησης, μπορεί να:

- Εξοφλεί άμεσα τις υποχρεώσεις της
- Είναι σταθερή η πιστοληπτική της πολιτική
- Διαθέτει ικανά αποθέματα εμπορευμάτων - προϊόντων
- Έχει άμεσες δυνατότητες προμήθειας πρώτων υλών και εμπορευμάτων από προμηθευτές και σε καλύτερες τιμές
- Ανταπεξέρχεται με επιτυχία σε περιόδους οικονομικών κρίσεων
- Κάνει επιτυχή ταμειακό προγραμματισμό εισπράξεων και πληρωμών

Η διαφορά του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού (Αποθέματα, Απαιτήσεις, Χρεόγραφα, Διαθέσιμα) και των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων (Προμηθευτές, Επιταγές, Βραχυχρόνια Τραπεζικά δάνεια, Υποχρεώσεις προς Δημόσιο και Ασφαλιστικούς Οργανισμούς) είναι γνωστή σαν Κεφάλαιο Κίνησης της επιχείρησης.

Όσο μεγαλύτερο είναι το Κεφάλαιο Κίνησης, τόσο καλύτερες είναι οι συνθήκες βραχυπρόθεσμης ρευστότητας.

Κεφάλαιο κίνησης = Κυκλοφορούν Ενεργητικό (ΚΕ) - Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (ΒΥ)

Επάρκεια κεφαλαίου κίνησης έχουμε όταν:

- Πραγματοποιείται Αύξηση Κεφαλαίου πέραν του απαιτούμενου
- Πωλούνται πάγια περιουσιακά στοιχεία
- Πραγματοποιείται σωστός ταμειακός προγραμματισμός
- Δεν γίνεται διανομή κερδών στους εταίρους / μετόχους
- Υπάρχουν λοιπά έκτακτα κέρδη
- Υπάρχουν μικρά υπόλοιπα λογαριασμών πελατών

Ανεπάρκεια Κεφαλαίου Κίνησης έχουμε όταν:

- Πραγματοποιούνται έκτακτες ζημίες
- Δεν γίνεται σωστή διανομή κερδών
- Δεν πραγματοποιείται σωστός ταμειακός προγραμματισμός
- Γίνονται λανθασμένες επενδύσεις
- Υπάρχουν μεγάλα υπόλοιπα λογαριασμών πελατών

Αφού συνταχθούν οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, θα πρέπει ο Οικονομικός Διευθυντής να κάνει τις απαραίτητες αναλύσεις για την άντληση πληροφοριών που θα διευκολύνουν τη διοίκηση της εταιρίας για την αντιμετώπιση διαφόρων προβλημάτων και κυρίως την ρευστότητα αυτής.

Οι αναλύσεις αυτές δίνονται με τη χρησιμοποίηση των Αριθμοδεικτών.

Κάθε επιχείρηση, για να έχει επαρκή χρηματικά διαθέσιμα, θα πρέπει ανά τακτά χρονικά διαστήματα, να μελετά και να αναλύει τις εισροές και τις εκροές, π.χ. να ερευνά τα υπόλοιπα των πελατών της και τι πρόκειται να εισπράξει απ' αυτούς και συγχρόνως να αναλύει και τα υπόλοιπα των προμηθευτών, πόσα οφείλει και τι μπορεί να πληρώσει και συγχρόνως να μπορεί να προγραμματίζει και για τις υπόλοιπες υποχρεώσεις της.

Σκοπός της δηλαδή είναι να μπορεί να εντοπίζει σε διάφορες περιόδους αν τα ταμειακά διαθέσιμά της είναι αρκετά ώστε να καλυφθούν όλες οι υποχρεώσεις της ή να κάνει διορθωτικές κινήσεις όπως π.χ.:

- Καθυστέρηση πληρωμών υποχρεώσεων
- Δανεισμό από Τράπεζες
- Αύξηση Κεφαλαίου
- Ρευστοποίηση ακινητούντων αποθεμάτων ή πώληση μη λειτουργικών παγίων.

Σε περιπτώσεις που η επιχείρηση έχει πλεόνασμα ταμείου, θα πρέπει να αποφασίζει πώς θα επενδύσει το πλεόνασμα αυτό των χρηματικών διαθεσίμων με σκοπό φυσικά την μεγαλύτερη απόδοσή του, π.χ.:

- Επενδύσεις
- Καταθέσεις (π.χ. προθεσμιακές)
- Συμμετοχές σε άλλες Εταιρίες, κ.λπ.

Σημαντικός παράγοντας για την αξιολόγηση των ετήσιων αποτελεσμάτων μιας εταιρείας, ή ακόμη και για την αξία της μετοχής της, είναι και η πορεία των ταμειακών ροών της.

Δηλαδή, πέρα από το ύψος των πωλήσεων, των κερδών, των ιδίων κεφαλαίων και άλλων μεγεθών, σημασία πολλές φορές έχει και κατά πόσον μέσα σε μία χρονιά κατάφερε να παραγάγει μετρητά.

Μάλιστα, οι αναλυτές πέρα από τον γνωστό δείκτη P/E (τιμή προς κέρδη ανά μετοχή) συχνά χρησιμοποιούν και τον δείκτη P/FCF (τιμή προς ελεύθερες ταμειακές ροές), αριθμητής του οποίου είναι η τρέχουσα τιμή του τίτλου και παρονομαστής οι ελεύθερες ταμειακές ροές ανά μετοχή που παράγει μια εταιρεία σε έναν χρόνο.

Η αξία των ταμειακών ροών στις μέρες μας καθίσταται ακόμη πιο σημαντική για τους εξής λόγους:

Πρώτον, γιατί οι θετικές ταμειακές ροές περιορίζουν τον καθαρό δανεισμό των εταιρειών (υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον διαθέσιμα), ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει σε μια περίοδο όπου οι τράπεζες πιέζουν για μείωση των πιστωτικών ορίων και τα επιτόκια χορηγήσεων ανεβαίνουν συνεχώς.

Δεύτερον, γιατί αν οι θετικές ταμειακές ροές προέρχονται από μείωση αποθεμάτων και από συρρίκνωση υπολοίπων πελατών τότε μειώνεται δραστικά ο κίνδυνος επισφαλειών και απομειώσεων.

Ο Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα Χρήσεως απεικονίζουν τις λειτουργικές, χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της επιχείρησης σε μία δεδομένη χρονική περίοδο χωρίς όμως να παρέχουν πληροφορίες για τα μετρητά που εισρέουν ή εκρέουν από τις δραστηριότητες αυτές. Η κατάσταση ταμειακών ροών εμφανίζει εκείνες τις πηγές και χρήσεις που δείχνουν από πού η επιχείρηση αντλεί κεφάλαια, που τα διαθέτει και ποιο είναι το καθαρό αποτέλεσμα στο ύψος των διαθεσίμων . Η ανάλυση των ταμειακών ροών

υπολογίζει τις μεταβολές που επήλθαν στα περιουσιακά στοιχεία μιας εταιρείας, στις υποχρεώσεις της και στην καθαρή της θέση μεταξύ 2 χρονικών στιγμών. Ουσιαστικά από την κατάσταση αυτή μπορούμε να διακρίνουμε τη ρευστότητα που απομένει στην επιχείρηση μετά την κάλυψη των λειτουργικών της υποχρεώσεων ώστε να καλύψει τις τράπεζες και τους μετόχους της

Η Κατάσταση Ροής Μετρητών έχει μεγάλη αξία για την επιχείρηση καθώς παρέχει πληροφορίες σχετικά με:

- τη διαφορά ανάμεσα στα καθαρά κέρδη της επιχείρησης και τη ροή μετρητών της
- την ικανότητα της επιχείρησης να καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της χωρίς τη εισροή ξένων κεφαλαίων
- τις μελλοντικές εισροές της επιχείρησης
- την επίδραση επενδύσεων στα χρηματικά διαθέσιμα της επιχείρησης

Η αλήθεια όμως είναι ότι η κατάρτιση κατάστασης ταμειακών ροών γίνεται μόνο από επιχειρήσεις οργανωμένες ως προς την λογιστική και χρηματοοικονομική τους παρακολούθηση. Σε ότι αφορά δε το χρόνο κατάρτισης των ταμειακών ροών, οι μεταβολές στο ταμείο είναι καθημερινές και με βάση αυτό θα έπρεπε να υπάρχει καθημερινή ενημέρωση. Όμως αυτό δεν γίνεται σχεδόν ποτέ αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις οι ροές υπολογίζονται στο τέλος του έτους. Το γεγονός αυτό δεν βοηθά πολύ στο να έχουμε ανά πάσα στιγμή γνώση των εισροών ή εκροών μας και για το λόγο αυτό καλό θα ήταν οι ροές να παρακολουθούνται τουλάχιστον ανά 2μηνο ή 3μηνο.

Η κατάσταση ροής μετρητών περιλαμβάνει ουσιαστικά τις εισροές και εκροές χρημάτων από κανονική λειτουργία, από επενδυτικές δραστηριότητες και από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα:

Ροή μετρητών από κανονική λειτουργία: στις εισροές που προέρχονται από κανονική λειτουργία συμπεριλαμβάνονται οι πωλήσεις της επιχείρησης ή τυχόν άλλες εισπράξεις μετρητών π.χ. από ενοίκια που εισπράττει η επιχείρηση. Οι εκροές αφορούν κυρίως πληρωμές που γίνονται για τους λογαριασμούς εξόδων που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Στις εκροές αυτές περιλαμβάνονται π.χ. πληρωμές που γίνονται σε

προμηθευτές, μισθούς, αμοιβές τρίτων και παροχές τρίτων. Επίσης, περιλαμβάνονται πληρωμές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, φόρους και τόκους σε τράπεζες.

Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες: αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε εισροές ή εκροές από αγορά ή πώληση παγίων της επιχείρησης, μετοχών άλλων εταιριών και γραμματίων εισπρακτέων, εκτάκτων εσόδων ή κερδών. Τα κέρδη ή η ζημία που έχει η επιχείρηση από τέτοιου είδους δραστηριότητες κατατάσσονται στις επενδυτικές δραστηριότητες και όχι στην κανονική λειτουργία.

Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες: στις εισροές μετρητών αυτού του είδους περιλαμβάνονται χρήματα που προέρχονται από τη λήψη βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου δανεισμού, από πώληση μετοχών της επιχείρησης ή από γραμμάτια πληρωτέα. Οι εκροές αφορούν την πληρωμή του κεφαλαίου (και όχι των τόκων) βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων και την πληρωμή μερισμάτων στους μετόχους.

Η κατάσταση ροής μετρητών θα μπορούσε να απεικονισθεί-ενδεικτικά- ως ακολούθως:

1. Ροή μετρητών από κανονική λειτουργία

Καθαρά κέρδη χρήσεως

Προσθέτουμε

Αποσβέσεις χρήσεως

Μείωση εισπρακτέων λογαριασμών, απαιτήσεων

Μείωση αποθεμάτων

Μείωση προπληρωθέντων εξόδων

Αύξηση πληρωτέων λογαριασμών

Αύξηση πληρωτέων φόρων

Ανόργανες και έκτακτες ζημιές

Μερικό σύνολο

Αφαιρούμε

Αύξηση εισπρακτέων λογαριασμών

Αύξηση αποθεμάτων

Αύξηση προπληρωθέντων εξόδων

Μείωση πληρωτέων λογαριασμών

Μείωση πληρωτέων φόρων

Ανόργανα και έκτακτα κέρδη

2. Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες

Εισροές μετρητών:

Πώληση παγίων

Πώληση μετοχών άλλων εταιριών

Εκροές μετρητών:

Αγορά παγίων

Αγορά μετοχών

3. Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Εισροές μετρητών:

Μακροπρόθεσμα ή βραχυπρόθεσμα δάνεια

Έκδοση νέων μετοχών

Εκροές μετρητών:

Εξόφληση δανείων

Πληρωμή μερισμάτων στους μετόχους

Από τον παραπάνω πίνακα λαμβάνουμε την καθαρή ροή μετρητών στην οποία προσθέτουμε το αρχικό υπόλοιπο διαθεσίμων που μας δίδει το τελικό υπόλοιπο διαθεσίμων.

Δηλαδή: Ροή μετρητών από κανονική λειτουργία

Προσθέτουμε

Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες

Προσθέτουμε

Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Σύνολο

Καθαρή ροή μετρητών

Προσθέτουμε

Αρχικό υπόλοιπο διαθεσίμων

Τελικό υπόλοιπο διαθεσίμων

Όπως είναι φανερό από την παραπάνω περιγραφή, η κατάσταση ροής μετρητών αφορά αποκλειστικά τα χρήματα που ‘μπαίνουν’ ή ‘βγαίνουν’ από την επιχείρηση και που θα πρέπει να παρακολουθούνται συνεχώς προκειμένου να έχει νόημα η σύνταξή του. Επιτυγχάνεται συσχετισμός μεταξύ πληρωμών και εισπράξεων οπότε ταυτόχρονα έχουμε και πρόβλεψη των διαθεσίμων που θα απαιτηθούν για την κάλυψη των χρηματικών αναγκών της επιχείρησης. Η σύνταξη της κατάστασης ροής μετρητών γίνεται μέσω των ξεχωριστών λογαριασμών που τηρούνται για τα παραπάνω κονδύλια (π.χ. λογαριασμός πελατών, προμηθευτών, δανείων κλπ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διαπίστωση των χαρακτηριστικών της επιχείρησης από άποψη κινδύνου και απόδοσης, που αποτελεί τον τελικό στόχο της ανάλυσης, προϋποθέτει τη γνώση των μεταβλητών που εκφράζουν τις πιο κάτω δομές και τάσεις της επιχείρησης:

- Ρευστότητα

- Αποδοτικότητα

- Κεφαλαιακή διάρθρωση

- Δραστηριότητα(= ταχύτητα ανακύκλωσης του ενεργητικού)

- Ανάπτυξη

Οι μεταβλητές αυτές συνδέονται μεταξύ τους, καθώς και με τα δεδομένα της μετοχής της επιχείρησης και της χρηματιστηριακής αγοράς στην οποία είναι εισηγμένη, τελικά δε με το επίπεδο κινδύνου της. Δημιουργείται, έτσι, ένα πολυσύνθετο πλέγμα σχέσεων και αλληλεπιδράσεων, το οποίο χρειάζεται προσεκτική ανάλυση και ερμηνεία.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Η ρευστότητα συνδέεται με την ανάπτυξη της επιχείρησης, διότι προσδιορίζει τις δυνατότητές πραγματοποίησης νέων επενδύσεων.

Επίσης, μέσω των επενδύσεων και της διαμόρφωσης του κεφαλαίου κίνησης, η ρευστότητα έχει συμβολή στη διαμόρφωση της αποδοτικότητας της επιχείρησης.

- Η αποδοτικότητα της επιχείρησης επηρεάζει την τιμή της μετοχής της στη χρηματιστηριακή αγορά. Ακόμη, προσδιορίζει το ύψος των παρακρατημένων κερδών και μέσω αυτών επιδρά στη ρευστότητα, την κεφαλαιακή διάρθρωση και την ανάπτυξη της επιχείρησης.
- Οι ρυθμοί ανάπτυξης διαφοροποιούν τα επίπεδα εσόδων, εξόδων και ρευστότητας και μέσω αυτών επηρεάζουν την αποδοτικότητα και κεφαλαιακή δομή της επιχείρησης.
- Η κεφαλαιακή δομή έχει αμφίπλευρη σχέση με τη ρευστότητα, την αποδοτικότητα και την ανάπτυξη, ενώ επηρεάζει το επίπεδο κινδύνου.
- Η τιμή της μετοχής στη χρηματιστηριακή αγορά είναι συνάρτηση πλήθους παραγόντων, μεταξύ των οποίων σημαντικοί είναι η αποδοτικότητα, η ρευστότητα, η κεφαλαιακή διάρθρωση και η ανάπτυξη της επιχείρησης.
- Ο κίνδυνος επηρεάζεται από αρκετούς παράγοντες, όπως π.χ. διακυμάνσεις της τιμής της μετοχής (π.χ. συστηματικός κίνδυνος), τη μεταβλητικότητα των κερδών (= λογιστική προσέγγιση του κινδύνου)

1.2 ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Πριν από την έναρξη της ανάλυσης της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης είναι αναγκαίο να γίνει κάποια προετοιμασία η οποία βοηθά στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη πραγματοποίησή της. Η προετοιμασία αυτή περιλαμβάνει :

- Συγκέντρωση – επαλήθευση στοιχείων
- Τυποποίηση οικονομικών καταστάσεων
- Διαμόρφωση της μεθοδολογίας ανάλυσης (δείκτες, καταστάσεις κλπ)
- Εξασφάλιση των αναγκαίων προγραμμάτων (software)
- Ενοποίηση καταστάσεων, όταν πρόκειται για όμιλο επιχειρήσεων

- Κατάρτιση συμπληρωματικών καταστάσεων (κυρίως, ταμειακών ροών/ πηγών και χρήσεων κεφαλαίων).

Ο αναλυτής πρέπει να διαμορφώσει οικονομικές καταστάσεις με πρότυπη δομή, η οποία να ικανοποιεί τα εξής, τουλάχιστον, κριτήρια:

-Να είναι αρκετά αναλυτική ώστε να περιλαμβάνει τα ουσιώδη διαθέσιμα στοιχεία.

-Να αντιστοιχεί στη διάρθρωση των δημοσιευόμενων καταστάσεων, ώστε να διευκολύνεται η μεταφορά των στοιχείων από αυτές.

-Να είναι δεκτική επέκτασης / διαφοροποίησης, για να μπορεί να περιλάβει δεδομένα από καταστάσεις αναλυτικότερες / διαφοροποιημένες σε σχέση με τις συνήθειες.

- Να επιτρέπει την ταυτόχρονη παρουσίαση δεδομένων διαφόρων χρονικών περιόδων, όπως π.χ. λογιστικά στοιχεία των τελευταίων πέντε χρήσεων.

Στις περιπτώσεις που η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ακολουθεί κάποιο πρότυπο για την παρουσίαση των οικονομικών τους στοιχείων (π.χ. τήρηση ενιαίου λογιστικού σχεδίου) οι τυποποιημένες καταστάσεις του αναλυτή επηρεάζονται έντονα από το πρότυπο αυτό. Η τυποποίηση των οικονομικών καταστάσεων διευκολύνει το έργο του αναλυτή, στους εξής κυρίως τομείς:

- Αποδελτίωση στοιχείων.

- Διαμόρφωση μεγεθών τα οποία είναι συγκρίσιμα, τόσο διαχρονικά όσο και διαστρωματικά.

- Διαμόρφωση προγράμματος ανάλυσης το οποίο συσχετίζει, αναλύει κλπ, τα οικονομικά μεγέθη με βάση τη συγκεκριμένη δομή της κατάστασης στην οποία είναι καταχωρημένα (π.χ. χρησιμοποίηση προγραμμάτων με spreadsheets).

- Διαμόρφωση τυποποιημένων εκθέσεων, ως προς το περιεχόμενό τους, το οποίο προκύπτει από την ανάλυση των διαθέσιμων (τυποποιημένων) στοιχείων.

- Διαμόρφωση κοινής γλώσσας μεταξύ αναλυτών και χρηστών, σχετικά με τα δεδομένα και τα αποτελέσματα της ανάλυσης.
- Αποκέντρωση μέρους της εργασίας του αναλυτή, κύρια της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων.

1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Καταστάσεων είναι η διερεύνηση των στοιχείων του Ισολογισμού και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης, καθώς και πολλών συμπληρωματικών πινάκων οικονομικών Καταστάσεων.

1.3.1 Σκοπός της ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων

Βασικός στόχος της ανάλυσης λογιστικών καταστάσεων είναι η διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων οι οποίες αφορούν την αποτελεσματική κατανομή οικονομικών πόρων. Οι αποφάσεις αυτές επηρεάζουν άμεσα τα οικονομικά συμφέροντα των ομάδων οι οποίες χρησιμοποιούν τις λογιστικές καταστάσεις μίας επιχείρησης, όπως των μετόχων, των πιστωτών, της διοίκησης, των εργαζομένων, της πολιτείας, των πελατών, κλπ. Η λήψη αυτών των αποφάσεων απαιτεί εκτίμηση της μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας δυνατότητας επιβίωσης καθώς και της αποδοτικότητας της επιχείρησης η οποία αποτελεί αντικείμενο ανάλυσης. Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων επιτρέπει την εκτίμηση τόσο του κινδύνου όσο και της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης προκειμένου να ληφθεί μια απόφαση σχετική με την κατανομή οικονομικών πόρων.

1.3.2 Η Ανάλυση των Ιδιαίτερων Χαρακτηριστικών μιας Επιχείρησης

Μετά την ανάλυση της οικονομίας και του κλάδου που ανήκει η επιχείρηση απαιτείται λεπτομερής ανάλυση των ατομικών χαρακτηριστικών της επιχείρησης. Η ανάλυση αυτή εξετάζει τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης. Κατά την διάρκεια της ανάλυσης καθώς και μετά την ανάλυση, όταν εξάγονται συμπεράσματα, θα

πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι υπάρχει μια διαρκής επίδραση και αλληλεξάρτηση των ποσοτικών χαρακτηριστικών της επιχείρησης.

Τα σπουδαιότερα ποιοτικά χαρακτηριστικά μιας επιχείρησης είναι τα ακόλουθα:

i) Η ποιότητα της διοίκησης. Αναφέρεται στην ορθότητα των επιλογών της διοίκησης σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες οι οποίες έχουν αναληφθεί, τις επενδύσεις οι οποίες έχουν γίνει, τους τρόπους χρηματοδότησης της επιχείρησης, τη μερισματική πολιτική, την αξιοποίηση και εξέλιξη του προσωπικού και γενικά την αύξηση της αξίας της επιχείρησης.

ii) Η ποιότητα των εργασιακών σχέσεων. Αναφέρεται στην ύπαρξη αρμονικών σχέσεων μεταξύ εργαζομένων και διοίκησης, της οποίας οι ενέργειες πρέπει να είναι σύμφωνες με τα συμφέροντα των μετόχων.

iii) Η ποιότητα των παραγομένων προϊόντων και των παρεχομένων υπηρεσιών. Εξασφαλίζουν τη μακροχρόνια εμπιστοσύνη των πελατών σε μία επιχείρηση. Οι συνέπειες για μίας επιχείρηση της έμφασης που δίνεται στην ποιότητα των παραγομένων προϊόντων και παρεχομένων υπηρεσιών είναι αύξηση τόσο του μεριδίου αγοράς όσο και του ρυθμού αύξησης των κερδών.

iv) Η απουσία εξάρτησης από έναν πελάτη ή έναν προμηθευτή. Η εξάρτηση από έναν πελάτη αυξάνει τον επιχειρηματικό κίνδυνο μιας επιχείρησης, αν ο πελάτης αποφασίσει ένα υποκατάστατο προϊόν από άλλη επιχείρηση ή αν χρεοκοπήσει, με δυσμενείς συνέπειες όχι μόνο για τις πωλήσεις και τα κέρδη της αλλά και για την πιθανότητα επιβίωσης της επιχείρησης.

Η εξάρτηση από έναν προμηθευτή, επίσης, δημιουργεί σοβαρό κίνδυνο διακοπής της παραγωγικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης με δυσμενείς συνέπειες για τις πωλήσεις και τα κέρδη, αν ο προμηθευτής παύσει να λειτουργεί ή αν σταματήσει να προμηθεύει ένα συγκεκριμένο τμήμα ενός προϊόντος ή αν αυξήσει τις τιμές του.

v) Η κοινωνική ευαισθησία της επιχείρησης. Αποτελείται από το ενδιαφέρον της επιχείρησης για την υγεία των πελατών, για το περιβάλλον και την υγεία των εργαζομένων. Η χορηγία πολιτιστικών εκδηλώσεων αποτελεί επίσης ένδειξη κοινωνικής ευαισθησίας με έμμεσες

θετικές συνέπειες για τα κέρδη οι οποίες απορρέουν από την ευρύτερη αναγνώριση της επωνυμίας της επιχείρησης.

1.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΥΤΗ ΣΕ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Η σύγχρονη αντιμετώπιση των θεμάτων του management βασίζεται στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων σε ορθολογική βάση. Ο manager καλείται καθημερινά να πάρει αποφάσεις που θα έχουν μακροχρόνιο αντίκτυπο στην επιχείρηση και αποφάσεις βραχυχρόνιας δραστηριότητας. Ο manager επίσης καλείται να σχεδιάσει, να προγραμματίσει, να ελέγξει και να πάρει αποφάσεις σχετικά με την τιμή πωλήσεως των προϊόντων, τη διαμόρφωση του κόστους των παραγόμενων προϊόντων, την παραγωγή ή μη ορισμένων προϊόντων, την επένδυση ή επέκταση εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, τις δαπάνες πωλήσεων και διαφημίσεως, την πρόσληψη και εκπαίδευση προσωπικού καθώς επίσης και πολλές άλλες αποφάσεις, οι οποίες θα συντελέσουν στην επίτευξη των στόχων της επιχειρήσεως.

Ο manager προτού αποφασίσει για τα περισσότερα από τα παραπάνω θέματα, θα πρέπει να μελετήσει με προσοχή τις σχέσεις μεταξύ κόστους, όγκου παραγωγής, εσόδων και κέρδους. Θα πρέπει ακόμα να βρει τους παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν το κέρδος και το πως διαμορφώνεται αυτό κάτω από διαφορετικές συνθήκες δραστηριότητας μέσα στην επιχείρηση. Επίσης θα πρέπει να βρει πως διαμορφώνεται το κέρδος κάτω από διαφορετικές συνθήκες, οι οποίες υπαγορεύονται από το περιβάλλον στο οποίο η επιχείρηση δρα και αναπτύσσεται και στις οποίες αυτή δεν μπορεί να ασκήσει οποιοδήποτε έλεγχο.

Κάτω από κανονικές συνθήκες, η κάθε επιχείρηση αναμένει ότι τα έσοδα από τις πωλήσεις των προϊόντων της θα είναι αρκετά, ώστε να καλύψουν τις εξής κατηγορίες κόστους:

1. Το κόστος που απαιτείται για την παραγωγή των προϊόντων αυτών. Το κόστος αυτό θα περιλαμβάνει τις πρώτες ύλες, τα άμεσα εργατικά και τα διάφορα γενικά έξοδα παραγωγής.
2. Το κόστος του marketing αυτών των προϊόντων, όπως είναι τα έξοδα προώθησης των πωλήσεων και τα διάφορα διαφημιστικά έξοδα.

3. Τα γενικά διοικητικά έξοδα της επιχειρήσεως, όπως είναι π.χ. ο μισθός του πρόεδρου της εταιρίας.

4. Το ποσό του κέρδους το οποίο ελπίζει και αναμένει να πραγματοποιήσει κατά τη διάρκεια του έτους η επιχείρηση.

Αν η επιχείρηση δεν παράγει η ίδια τα προϊόντα της, και είναι εμπορική, όπως συμβαίνει με τους χονδρέμπορους, τα καταστήματα λιανικής πωλήσεως κ.λπ., τότε τα έσοδα πωλήσεων πρέπει να καλύψουν την τιμή αγοράς των προϊόντων. Το ίδιο συμβαίνει και με τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Σε όλους τους κλάδους θα πρέπει να παρακολουθήσουμε τις σχέσεις κόστους – όγκους παραγωγής- εσόδων και παντού αναμένουμε τα συνολικά έσοδα να είναι μεγαλύτερα από τα συνολικά έξοδα.

Όταν όμως τα συνολικά έσοδα είναι ακριβώς ίσα με το κόστος παραγωγής ή αγοράς συν το κόστος του marketing συν το κόστος των γενικών διοικητικών εξόδων, τότε η επιχείρηση δεν πραγματοποιεί ούτε κέρδος ούτε ζημιά. Η επιχείρηση βρίσκεται στο «νεκρό σημείο». Λέμε τότε ότι η επιχείρηση λειτούργησε στο «νεκρό σημείο» του κύκλου των εργασιών της.

Το «νεκρό σημείο» επομένως είναι ο όγκος της παραγωγής ή το επίπεδο της απασχολήσεως ή ο βαθμός αξιοποιήσεως της δυναμικότητας της επιχειρήσεως, στον οποίο η επιχείρηση δεν πραγματοποιεί ούτε κέρδη ούτε ζημιές. Είναι το σημείο εκείνο του κύκλου εργασιών της επιχειρήσεως όπου τα συνολικά έσοδα εξισώνονται με τα συνολικά έξοδα, ή το σημείο στο οποίο το κέρδος είναι μηδέν. Αν η επιχείρηση λειτουργούσε σε ένα σημείο υψηλότερο από το νεκρό σημείο, αν η επιχείρηση πωλούσε μια επιπλέον μονάδα προϊόντος, τότε η επιχείρηση θα είχε κέρδος. Αν αντιθέτως η επιχείρηση λειτουργούσε σε ένα σημείο χαμηλότερο από το νεκρό σημείο, αν η επιχείρηση πωλούσε μια μονάδα προϊόντος λιγότερη, τότε η επιχείρηση θα πραγματοποιούσε ζημιές για αυτή την περίοδο.

Ο όγκος παραγωγής μιας επιχειρήσεως μπορεί να προσδιοριστεί με τρεις διαφορετικούς τρόπους:

1. σαν τον αριθμό των μονάδων που παράχθηκαν και πωλήθηκαν,

2. σαν τη χρηματική αξία των πωλήσεων και

3. σαν το ποσοστό της δυναμικότητας του εργοστασίου που αξιοποιείται κάθε φορά.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι πωλήσεις καθορίζονται πάντοτε σαν χρηματική αξία.

1.5 ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥΣ

Ο ίδιος ο επιχειρηματίας , θα πρέπει να χρησιμοποιεί παραγωγικά το χρόνο του στη λήψη αποφάσεων για την ανάπτυξη της επιχείρησής του χρησιμοποιώντας πάντα τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα των χρηματοοικονομικών αναλύσεων. Αυτό όμως που θα πρέπει να γνωρίζει είναι η ερμηνεία των χρηματοοικονομικών αυτών καταστάσεων που απαιτείται προκειμένου να είναι σε θέση να έχει μια άποψη τόσο για τη δική του επιχείρηση, όσο και για λοιπές, που πιθανόν τον ενδιαφέρουν.

Στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης που περιλαμβάνει δωδεκάμηνο διάστημα, συνήθως από 1/1/XX έως 31/12/XX, η επιχείρηση καταρτίζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, όπως προβλέπουν οι διατάξεις. Συγκεκριμένα οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις είναι οι ακόλουθες:

1.5.1 Ισολογισμός

Ο ισολογισμός είναι η πρώτη και σημαντικότερη από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κάθε επιχείρησης. Ο ισολογισμός είναι μία συνοπτική λογιστική κατάσταση που παρουσιάζει τη συνολική περιουσία της επιχείρησης σε δύο πεδία και σε βασικές κατηγορίες (πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί) στην ποιοτική (είδος) και ποσοτική της (αξία) σύνθεση, σ' ένα δεδομένο χρονικό σημείο. Ο ισολογισμός προκύπτει μετά την απογραφή της οποίας εμφανίζεται ως περίληψη και στηρίζεται κι αυτός στη βασική λογιστική ισότητα :

Ενεργητικό = Πραγματικό Παθητικό + Καθαρή Θέση

Ο ισολογισμός αποτελεί την επίσημη εικόνα της περιουσίας της επιχείρησης και δημοσιεύεται έτσι ώστε να πληροφορηθούν όλοι όσοι ενδιαφέρονται γι' αυτήν.

Καταχωρείται στο «Βιβλίο Απογραφών & Ισολογισμού» και απεικονίζει την περιουσία της επιχείρησης. Το ενεργητικό αποτελείται από το σύνολο των οικονομικών αγαθών των οποίων την κυριότητα κατέχει η επιχείρηση και από το σύνολο των δικαιωμάτων και απαιτήσεων, δηλαδή τα μέσα δράσης με τα οποία η επιχείρηση επιδιώκει να πετύχει τον σκοπό της.

Το παθητικό αποτελείται από το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους τρίτους και προς τους φορείς της, που έχουν τα δικαιώματα τους πάνω στα περιουσιακά της στοιχεία.

Ο ισολογισμός μιας επιχείρησης συνοψίζει την οικονομική της κατάσταση σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, γι' αυτό και η εικόνα που παρέχει είναι στατική.

Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης ομαδοποιημένα (με κριτήριο το χρόνο παραμονής τους σε αυτή) σε πάγια, κυκλοφορούντα και διαθέσιμα και οι πηγές των κεφαλαίων της (ίδια κεφάλαια, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Δηλαδή, ο ισολογισμός δείχνει ποια περιουσιακά στοιχεία έχουν αποκτηθεί και με τι κεφάλαια έχει χρηματοδοτηθεί η απόκτησή τους. Όσο αφορά τις επιμέρους κατηγορίες μεγεθών, παρατηρούνται τα πιο κάτω:

Τα Πάγια περιλαμβάνουν μέσα που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για την παραγωγή των προϊόντων και υπηρεσιών της. Η απόκτηση των μέσων αυτών αποτελεί “επένδυση”, η δε αξία τους επανεισρέει στην επιχείρηση κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Η απόκτηση πάγιων μεγαλύτερης δυναμικότητας από εκείνη που εξυπηρετεί τους μακροπρόθεσμους στόχους της μονάδας αποτελεί “υπερεπένδυση” και έχει ως αποτέλεσμα την σπατάλη κεφαλαίων και την άσκοπη διόγκωση των σταθερών δαπανών και των χρηματοοικονομικών εξόδων (ή την απώλεια χρηματοοικονομικών εσόδων).

Από την άλλη πλευρά, η ελλιπής δυναμικότητα δεν επιτρέπει την εκμετάλλευση των ευκαιριών της Αγοράς ή την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των παραγωγικών πόρων. Κρίσιμη παράμετρο κατά την εξέταση των πάγιων στοιχείων μιας επιχείρησης αποτελεί το τεχνολογικό τους επίπεδο. Όσο πιο σύγχρονη η τεχνολογία που ενσωματώνεται στα

παραγωγικά μέσα της μονάδας, τόσο μεγαλύτερη η ευχέρεια μείωσης του κόστους και βελτίωσης της ποιότητας των προϊόντων της.

Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχουν δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται ως “εντάσεως κεφαλαίου”, δηλαδή προϋποθέτουν τη διάθεση μεγάλου μέρους των κεφαλαίων της επιχείρησης για απόκτηση πάγιων στοιχείων. Π.χ. αυτό συμβαίνει με τις τσιμεντοβιομηχανίες, τις ναυπηγικές επιχειρήσεις, τις αυτοκινητοβιομηχανίες κλπ, ενώ αντίστροφο ισχύει για τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.

Το Κυκλοφορούν Ενεργητικό περιλαμβάνει τα στοιχεία εκείνα που παραμένουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα στην επιχείρηση και στη συνέχεια ρευστοποιούνται.

Για παράδειγμα, τα παραγόμενα προϊόντα αποθεματοποιούνται μέχρι τη διοχέτευσή τους στην Αγορά, τα αποθέματα πρώτων και βοηθητικών υλών παραμένουν στις αποθήκες μέχρι να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική διαδικασία, οι απαιτήσεις ρευστοποιούνται σε ρυθμό αντίστοιχο των εισπράξεων από τους πελάτες και χρεώστες γενικότερα.

Ο προσδιορισμός του ύψους του κυκλοφορούντος ενεργητικού αποτελεί στην ουσία ένα πρόβλημα αριστοποίησης. Πιο συγκεκριμένα, οι μεγάλες ποσότητες αποθεμάτων έτοιμων προϊόντων και η γενναιόδωρη παροχή πιστώσεων στην πελατεία διευκολύνουν την επέκταση των πωλήσεων. Επίσης, η διατήρηση υψηλών αποθεμάτων πρώτων και βοηθητικών υλών εξυπηρετεί τον άνετο ανεφοδιασμό της παραγωγής. Όμως, από την άλλη πλευρά, προκαλούν αύξηση των χρηματοοικονομικών δαπανών (λόγω της διόγκωσης των απασχολημένων κεφαλαίων) και των σταθερών εξόδων (κόστος αποθήκευσης, φύλαξης, διαχείρισης κλπ) και αυξάνουν τον κίνδυνο απωλειών από επισφάλειες (στην περίπτωση των απαιτήσεων) ή μείωσης της αξίας τους (στην περίπτωση των αποθεμάτων).

Τα Διαθέσιμα είναι περιουσιακά στοιχεία, με μορφή μετρητών ή τοποθετήσεων υψηλής ρευστότητας (π.χ. καταθέσεις όψεως, *repos*, καταθέσεις μιας ή λίγων ημερών κλπ) τα οποία χρησιμοποιούνται στα πλαίσια των τρεχουσών συναλλακτικών σχέσεων της επιχείρησης.

Από τη φύση τους, τα διαθέσιμα μπορούν να αξιοποιηθούν μόνο σε εξαιρετικά βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις, με αποτέλεσμα να περιορίζεται αντίστοιχα η αποδοτικότητά τους. Έτσι, καταβάλλεται προσπάθεια ελαχιστοποίησης του μεγέθους τους μέσω

προγραμματισμού των εισπράξεων και των πληρωμών (π.χ. κατάρτιση ταμειακών προγραμμάτων). Εξαιρούνται οι περιπτώσεις αποθεμάτων που δεν υπόκεινται σε τεχνολογική απαξίωση και δεν φθείρονται από το χρόνο (π.χ. χρυσός) ή δεν συνδέονται με τη μόδα ή δεν έχουν συγκεκριμένη λήξη κλπ.

Επίσης, στα πλαίσια ενός πληθωριστικού περιβάλλοντος, η διατήρηση υψηλών αποθεμάτων ορισμένων ειδών είναι δυνατό να αποφέρει σημαντικά κέρδη στην επιχείρηση.

Τα Ίδια Κεφάλαια περιλαμβάνουν το μετοχικό κεφάλαιο και τα συσσωρευμένα κεφάλαια από παρακράτηση κερδών (= αποθεματικά κερδών) και από πώληση μετοχών σε τιμή ανώτερη της ονομαστικής τους αξίας (= αποθεματικό υπέρ το άρτιο), καθώς και την υπεραξία των στοιχείων του ενεργητικού η οποία προκύπτει από αναπροσαρμογή της αξίας τους.

Τα ίδια κεφάλαια δεν είναι επιστρεπτέα, ούτε δημιουργούν οποιεσδήποτε συμβατικές δεσμεύσεις σχετικά με την εξυπηρέτησή τους.

Έτσι, συμβάλλουν στη βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης και της επιτρέπουν να καλύπτει ενδεχόμενα αρνητικά ανοίγματα μεταξύ εσόδων και εξόδων, στα πλαίσια μιας ή περισσότερων χρήσεων.

Οι Υποχρεώσεις, διακρίνονται συνήθως σε δύο γενικές κατηγορίες:

- Τις Μακροπρόθεσμες
- Τις Βραχυπρόθεσμες

Οι Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο δάνεια τα οποία η επιχείρηση έχει συνάψει είτε με συγκεκριμένους δανειστές, είτε με πιστωτικά ιδρύματα, είτε με το ανώνυμο κοινό (= ομολογιακά δάνεια).

Η ευχέρεια επιστροφής των κεφαλαίων αυτής της κατηγορίας μετά από ένα μεγάλο χρονικό διάστημα (συχνά δέκα ή περισσότερων ετών) επιτρέπει στην επιχείρηση να τα χρησιμοποιήσει για αγορά παγίων στοιχείων, γενικότερα δε επιδρά ευνοϊκά στη ρευστότητά της.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται όταν η επιχείρηση δανείζεται μακροπρόθεσμα με σταθερό επιτόκιο, διότι είναι πιθανό να ακολουθήσει πτώση των επιτοκίων προ της λήξεως του δανείου, με αποτέλεσμα την επιβάρυνσή της σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, ανάλογα με την έκταση της μείωσης, τη διάρκεια της δανειακής σύμβασης και το ύψος του δανείου. Βέβαια, δεν αποκλείεται και η αντίστροφη περίπτωση.

Για να μην αφηθεί η κατάσταση στην τύχη, είναι αναγκαίο να αξιολογούνται οι παράμετροι του οικονομικού περιβάλλοντος που επηρεάζουν τα επιτόκια, για ένα βάθος χρόνου ανάλογο με τη διάρκεια της δανειακής σύμβασης.

Οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τα τραπεζικά δάνεια μικρής διάρκειας και τις υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές (από αγορές με πίστωση), το Δημόσιο (=πληρωτέοι φόροι), τα συνταξιοδοτικά ταμεία και ευρύτερα τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλιση (=κρατήσεις και εισφορές), τους εργαζόμενους (=δεδουλευμένες αποδοχές που δεν έχουν καταβληθεί ακόμη), τους μετόχους (=πληρωτέα μερίσματα) και γενικά κάθε πίστωση που παρέχεται στην επιχείρηση.

Οι δανειακές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μπορούν να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα στην επιχείρηση όταν δεν υπάρχει δυνατότητα εξυπηρέτησής τους. Γι' αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, κυρίως, για την κάλυψη προσωρινών ταμειακών ελλειμμάτων και όχι για επενδυτικούς σκοπούς. Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, δημιουργούν μικρότερους κινδύνους από άποψη ρευστότητας, θα πρέπει όμως να φροντίζει η επιχείρηση να διατηρεί επαρκή στοιχεία του κυκλοφορούντος και διαθέσιμου ενεργητικού ώστε να μπορεί να τις εξυπηρετεί με ευχέρεια. Θα πρέπει να τονισθεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις είναι δυνατό να εμφανισθούν στον ισολογισμό με διάφορους βαθμούς ανάλυσης, που κυμαίνονται από την πολύ συνοπτική ως την ιδιαίτερα αναλυτική παρουσίαση.

Στις χώρες που υπάρχει και τηρείται κάποιο λογιστικό σχέδιο (όπως στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια), παρατηρείται μια σχετική ομοιομορφία στο βαθμό ανάλυσης και στην ονοματολογία των λογαριασμών, που περιορίζει σημαντικά την ανάγκη αποσαφήνισης και ερμηνείας των επιμέρους μεγεθών.

1.5.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης

Τα αποτελέσματα χρήσης αποτελούν τη σπουδαιότερη διάσταση για τον καθορισμό της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης. Με βάση τα αποτελέσματα χρήσης καθορίζεται η (χρηματιστηριακή) αξία της επιχείρησης, κρίνεται η ποιότητα του έργου το οποίο επιτελεί η διοίκηση και μπορούν να χορηγηθούν αμοιβές ανάλογες με την επίδοση των εργαζομένων.

Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης είναι μία λογιστική κατάσταση που εμφανίζει το αποτέλεσμα που πραγματοποίησε μια επιχείρηση κατά την διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου (από 1/1/XX έως 31/12/XX) και τους προσδιοριστικούς παράγοντες του αποτελέσματος. Το λογιστικό αποτέλεσμα προκύπτει μετά την αφαίρεση κάθε μορφής εξόδων, ζημιών, νομίμων αποσβέσεων και κάθε άλλου εταιρικού βάρους, από τα πραγματοποιηθέντα ακαθάριστα έσοδα.

Η κατάσταση αποτελεσμάτων παρουσιάζει τα συνολικά έσοδα και έξοδα που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της χρήσης. Επομένως, τα μεγέθη της δεν είναι στατικά ή συγκυριακά αλλά εκφράζουν, σε όρους αξίας, τη δραστηριότητά της σε ολόκληρη τη χρήση.

Όπως και στην περίπτωση του ισολογισμού, ο βαθμός ανάλυσης της πιο πάνω κατάστασης εξαρτάται από το βαθμό ανάλυσης των τηρούμενων λογαριασμών, τις επιλογές του management για την έκταση της ενημέρωσης που παρέχει και, από τους περιορισμούς της ισχύουσας νομοθεσίας.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται τα μεγέθη των εσόδων από πωλήσεις, του κόστους πωληθέντων, των λειτουργικών δαπανών, του φόρου εισοδήματος και των καθαρών κερδών. Δηλαδή, η κατάσταση αυτή περιέχει κρίσιμα στοιχεία, γι' αυτό βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος του αναλυτή, ο οποίος από τη μελέτη των μεγεθών της και το συσχετισμό τους με εκείνα του ισολογισμού, παράγει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες και αδυναμίες της επιχείρησης.

Η κατάσταση διανομής κερδών εμφανίζει τον τρόπο κατανομής του καθαρού επιχειρησιακού πλεονάσματος μεταξύ, κυρίως, της επιχείρησης και των μετόχων της. Τα μεγέθη της

αποκαλύπτουν κατά βάση τη μερισματική πολιτική, αλλά και τον βαθμό αυτοχρηματοδότησης της επιχείρησης.

Έτσι, οδηγούν τον αναλυτή σε χρήσιμα συμπεράσματα, ιδιαίτερα όταν εξετάζεται η διαχρονική εξέλιξη τους καθώς και η σχέση τους με άλλα εσωτερικά μεγέθη (όπως τα έσοδα, τα απασχολημένα κεφαλαία, η χρηματιστηριακή αξία της επιχείρησης κλπ) ή με τα αντίστοιχα μεγέθη άλλων επιχειρήσεων.

1.5.3 Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Α.Σ. ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων καταρτίζεται υποχρεωτικά στην περίπτωση που γίνεται διανομή των κερδών και καταχωρείται στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών της επιχείρησης, τα στοιχεία του πίνακα απεικονίζονται σε δύο στήλες, οι οποίες αντιστοιχούν στην παρούσα και στη προηγούμενη χρήση.

1.5.4 Προσάρτημα

Το προσάρτημα του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης είναι απαραίτητο συμπλήρωμα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, συντάσσεται και δημοσιοποιείται υποχρεωτικά με την καταχώρηση του στο Μητρώο Αωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης του Υπουργείου Εμπορίου αλλά δεν δημοσιεύεται στις εφημερίδες όπως συμβαίνει και με τις άλλες καταστάσεις με το οποίο παρέχονται διάφορες πληροφορίες και επεξηγήσεις σε ότι αφορά τη σύνταξη και το περιεχόμενο του ισολογισμού και της κατάστασης των αποτελεσμάτων.

Οι πληροφορίες αυτές έχουν σκοπό να διευκολύνουν τους αναγνώστες ώστε να κατανοήσουν τις οικονομικές καταστάσεις οι οποίες ορισμένες φορές είναι αρκετά συμπυκνωμένες και περιληπτικές για να διαφωτίσουν το μέσο αναγνώστη τους.

Το προσάρτημα του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων περιέχει διάφορες πρόσθετες πληροφορίες και επεξηγήσεις σε ότι αφορά τη σύνταξη και το περιεχόμενο του ισολογισμού και της καταστάσεως των αποτελεσμάτων, όπως πληροφορίες σχετικές με τις αποτιμήσεις

των περιουσιακών στοιχείων, τις αποσβέσεις κ.α. Το προσάρτημα , όπως αναφέρθηκε και στην αρχή του παρόντος βιβλίου αποτελεί μέρος του ισολογισμού με την ευρεία του όρου έννοια ή αλλιώς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και συντάσσεται και δημοσιοποιείται υποχρεωτικά με την καταχώρησή του στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης του Υπουργείου Εμπορίου. Δεν δημοσιεύεται όμως στις εφημερίδες, όπως συμβαίνει με τις λοιπές καταστάσεις.

Πιο αναλυτικά το προσάρτημα δίνει πληροφορίες της επιχειρήσεως για :

1. Τη σύνταξη και δομή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως τυχόν αλλαγές στη μορφή, δομή και ονομασίες των λογαριασμών.
2. Τις μεθόδους αποτιμήσεως των περιουσιακών στοιχείων, τις μεθόδους αποσβέσεων των παγίων και τις γενόμενες αναπροσαρμογές των παγίων.
3. Τις συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων.
4. Το μετοχικό κεφάλαιο.
5. Τα ποσά των υποχρεώσεων, δεσμεύσεων, εγγυήσεων, προβλέψεων.
6. Τον κύκλο εργασιών, τα έκτακτα έσοδα και έξοδα και εκείνα που αφορούν παρελθούσες διαχειριστικές χρήσεις.
7. Τον μέσο όρο του αριθμού των απασχοληθέντων ατόμων στη διάρκεια της χρήσεως

1.5.5 Προϋπολογισμοί

Η οικονομική και διοικητική πορεία μιας επιχείρησης φαίνεται από τις καθημερινές λειτουργίες της και από απολογιστικά στοιχεία που συντάσσονται συνήθως στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης. Η εικόνα της επιχείρησης αποτυπώνεται μέσω αυτών των απολογιστικών στοιχείων και είναι δεδομένη. Η σύγκριση σε αυτή την περίπτωση με προηγούμενες χρήσεις μπορεί να δώσει μόνο συμπεράσματα σχετικά με την ετήσια πρόοδο

συγκεκριμένων μεγεθών. Τα απολογιστικά στοιχεία χρήσης όμως δίνουν πληροφορίες για το μεγάλο χρονικό διάστημα του έτους χωρίς να δίδεται η δυνατότητα λεπτομερέστερης πορείας και μεταβολών συγκεκριμένων λογαριασμών.

Ο ουσιαστικός στόχος της μελέτης των απολογιστικών οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης είναι να αναγνωρίσει τα προβλήματα που πιθανόν υπάρχουν και να κάνει διορθωτικές ενέργειες άμεσα, πριν αυτά διογκωθούν και προκαλέσουν απώλειες σε ζωτικούς τομείς δράσης. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσω της συνεχούς παρακολούθησης τόσο των εσόδων όσο και των εξόδων της επιχείρησης καθόλη τη διάρκεια της χρήσης και όχι μόνο απολογιστικά της χρήσης.

Από την άλλη μεριά, η οικονομική πορεία της επιχείρησης με τακτική παρακολούθηση δεν έχει νόημα αν δεν μπορεί να συγκριθεί με αυτά που η επιχείρηση θα περίμενε, με τους στόχους που έχει και που βασίζονται στο αναμενόμενο αποτέλεσμα, ως απόρροια των κεφαλαίων που έχει επενδύσει, και στους στόχους ανάπτυξης και πιθανής επέκτασης των δραστηριοτήτων της. Αυτά που περιμένει η επιχείρηση είναι αυτό που αναφέρεται ως προβλεπόμενα οικονομικά στοιχεία. Με βάση τα παραπάνω, οι δύο βασικοί λόγοι σύνταξης των προϋπολογισμών είναι οι ακόλουθοι:

-Εφόσον η επιχείρηση μέσω των προϋπολογισμών έχει αποτυπώσει επακριβώς τις προσδοκίες της σε όλα τα οικονομικά μεγέθη, είναι σε θέση να συγκρίνει αργότερα τα απολογιστικά στοιχεία με τις προβλέψεις και να αναγνωρίσει τι προκάλεσε πιθανόν αυξήσεις ή μειώσεις σε σχέση με τα προϋπολογιζόμενα. Οι προϋπολογισμοί δηλαδή λειτουργούν ως πυξίδα, ως οδηγός για την μελλοντική πορεία της επιχείρησης. Γι' αυτό και θα πρέπει να υπολογίζονται με μεγάλη προσοχή, λαμβάνοντας υπόψη πολλούς παράγοντες, και καταρτίζοντας σενάρια, αισιόδοξο, μέτριο και απαισιόδοξο.

-Ο δεύτερος και πολύ σημαντικός λόγος σύνταξης των προϋπολογισμών είναι να υπολογίζει η επιχείρηση τα μελλοντικά της έσοδα προκειμένου να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Επιχειρήσεις που δεν προϋπολογίζουν όλα τα παραπάνω είναι δυνατόν να βρεθούν προ εκπλήξεων, να αναζητούν τελευταία στιγμή κεφάλαιο κίνησης, να αφήνουν επιταγές ακάλυπτες κλπ.

Ο σωστός προγραμματισμός-προϋπολογισμός- μπορεί να βοηθήσει στην πρόληψη επιζήμιων καταστάσεων για την επιχείρηση και στην ανάληψη διορθωτικών ενεργειών. Επισημαίνεται ότι οι προϋπολογισμοί θα πρέπει να καταρτίζονται για τακτά χρονικά διαστήματα (2μηνα ή 3μηνα) και σωρευτικά για το σύνολο του έτους.

Τα στοιχεία που λαμβάνει ως βάση η επιχείρηση προκειμένου να συντάξει προϋπολογισμούς είναι τα απολογιστικά στοιχεία αντίστοιχων χρονικών περιόδων παρελθουσών χρήσεων, ο υπολογισμός του Νεκρού Σημείου και οι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι της επιχείρησης.

Η καταγραφή των απολογιστικών στοιχείων της επιχείρησης μπορεί να είναι χρονοβόρα όταν το μηχανογραφικό της σύστημα δεν δίνει άμεση πληροφόρηση, είναι όμως απαραίτητη προκειμένου να ελεγχθεί η πορεία σε τακτά χρονικά διαστήματα (δίμηνα ή τρίμηνα) της ίδιας χρήσης ή κυρίως διαφορετικών χρήσεων. Σε γενικές γραμμές η παρακολούθηση των απολογιστικών στοιχείων διμήνων ή τριμήνων βοηθά την επιχείρηση στα ακόλουθα:

- Να δει την εποχικότητα των προϊόντων της και τη συνάφεια μεταξύ εποχικότητας πωλήσεων και δαπανών
- Να προλάβει πιθανές αδικαιολόγητες μεταβολές των δαπανών της ή του δανεισμού της και μεταβολές των λογαριασμών πελατών
- Να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία αυτά ως βάση για να συντάξει τους προϋπολογισμούς μελλοντικών χρήσεων
- Να τα συγκρίνει με αντίστοιχα 2μηνα ή 3μηνα των προηγούμενων 2-3 ετών

Ο υπολογισμός του Νεκρού σημείου είναι απαραίτητος καθώς δηλώνει το ύψος των πωλήσεων που πρέπει να έχει η επιχείρηση προκειμένου να καλύψει τις δαπάνες της. Οι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι της επιχείρησης επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τους προϋπολογισμούς σε όλα τα επίπεδα. Για παράδειγμα, αν σχεδιάζεται η πραγματοποίηση επενδύσεων σε πάγιο εξοπλισμό στο προσεχές διάστημα, θα πρέπει να υπολογισθεί αυτή η δαπάνη, ο τρόπος που θα καλυφθεί, ο υπολογισμός των αποσβέσεων κλπ. Αν η επιχείρηση έχει κάνει κάποια διαφημιστική καμπάνια από την οποία αναμένει αύξηση των πωλήσεων συγκεκριμένων προϊόντων ή του συνόλου τους, οι προβλεπόμενες πωλήσεις θα πρέπει να

υπολογισθούν βάση αυτού και αργότερα να εξετασθεί αν υπήρξε στην πραγματικότητα η αναμενόμενη αύξηση.

Προϋπολογισμός κόστους πωληθέντων: στην περίπτωση εμπορικής επιχείρησης, το κόστος πωληθέντων αφορά το κόστος αγοράς των προϊόντων από τους προμηθευτές. Στους προϋπολογισμούς υπολογίζεται με ακρίβεια σε συνάρτηση με τις προϋπολογιζόμενες πωλήσεις και με βάση τις τιμές στις οποίες αγοράζει έως τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή η επιχείρηση τις πρώτες ύλες της, τα υλικά συσκευασίας κλπ.

Γενικά, το κόστος παραγωγής ανά προϊόν σε μια παραγωγική επιχείρηση πρέπει να είναι γνωστό, με μικρές αποκλίσεις που προέρχονται πιθανόν από αναπροσαρμογές στις τιμές αγοράς α' και β' υλών και λοιπών υλικών. Στο κόστος πωληθέντων περιλαμβάνονται όλες οι δαπάνες που έχουν να κάνουν με την παραγωγή, συμπεριλαμβανομένων των μισθών του προσωπικού παραγωγής. Σε αυτή την κατεύθυνση στον προϋπολογισμό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τυχόν αυξήσεις μισθών και εργοδοτικών εισφορών, συνταξιοδότηση εργαζομένων, πρόσληψη νέου προσωπικού κλπ.

Προϋπολογισμοί δαπανών διάθεσης και λειτουργίας: εφόσον έχει ξεκαθαριστεί ποιοι λογαριασμοί του λογιστικού σχεδίου συμπεριλαμβάνονται στις δαπάνες αυτές και για τις οποίες παρακολουθούμε τα 2μηνιαία ή 3μηνιαία απολογιστικά στοιχεία, προϋπολογίζουμε τις αντίστοιχες δαπάνες αναλυτικά την καθεμία για την προβλεπόμενη περίοδο. Βάση υπολογισμού αποτελούν τα απολογιστικά στοιχεία προηγούμενων χρήσεων, οι προϋπολογιζόμενες πωλήσεις (καθώς το ύψος τους επηρεάζει τις μεταβλητές δαπάνες) και οι μεταβολές που πιθανόν να έχουν σχεδιαστεί για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα (π.χ. μεταβολές διοικητικού προσωπικού ή μισθών, μεταβολή εξόδων διαφήμισης, μεταβολή δαπανών σε προμήθειες, μεταβολή κόστους παροχών τρίτων κλπ.). Ο προϋπολογισμός των λειτουργικών δαπανών αποτελεί το σημαντικότερο τμήμα των προβλέψεων της επιχείρησης καθώς προσδιορίζει το νεκρό σημείο και επηρεάζει ζωτικά την κερδοφορία ή ζημία της επιχείρησης.

Προϋπολογισμοί χρηματοοικονομικών δαπανών: περιλαμβάνει προβλέψεις για το ύψος των τόκων που πληρώνει μηνιαίως η επιχείρηση για μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια και λοιπά έξοδα τραπεζών. Στην περίπτωση των μακροπρόθεσμων δανείων, η αποπληρωμή είναι συγκεκριμένη ενώ στην περίπτωση των βραχυπρόθεσμων, εκτός των τόκων του

υφιστάμενου δανεισμού, θα πρέπει να προβλεφθούν και οι ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης ώστε να συνυπολογισθούν και οι αντίστοιχοι τόκοι. Η ευελιξία στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών δαπανών δεν είναι συνήθως πολύ μεγάλη και δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφορές ανά 2μηνο ή 3μηνο. Σημαντικές μεταβολές μεταξύ 2 μήνων διαφορετικών ετών μπορεί να μαρτυρούν αύξηση των αναγκών της επιχείρησης σε κεφάλαια κίνησης και κατ' επέκταση αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και επικίνδυνη μείωση της ρευστότητάς της.

Προϋπολογισμοί αποσβέσεων: προβλέψεις πρέπει να γίνονται και για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης. Πρέπει να ληφθούν αποφάσεις για το αν θα γίνει προμήθεια νέων παγίων ώστε να υπολογισθούν οι αποσβέσεις τους και να συνυπολογισθεί η μεταβολή ενσώματων παγίων. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων που αφορούν την παραγωγή (π.χ. μηχανήματα παραγωγής, κτίρια παραγωγής κλπ.) υπολογίζονται στο κόστος πωληθέντων. Από την άλλη, αποσβέσεις που αφορούν τη διοίκηση συμπεριλαμβάνονται στα έξοδα διοίκησης. Επίσης, πρέπει να υπολογισθούν οι τρέχουσες αποσβέσεις της επιχείρησης, που είναι δεδομένες με βάση τα υφιστάμενα πάγια της.

Όπως αναφέρθηκε στην αρχή, οι προϋπολογισμοί είναι καλό να καταρτίζονται για τακτά χρονικά διαστήματα και τέλος σωρευτικά ώστε να είναι ευκολότερη η παρακολούθησή τους και η σύγκρισή τους με παλαιότερα στοιχεία. Πρέπει όμως να τηρείται εξ αρχής μία κοινή χρονική βάση καταγραφής και παρακολούθησης (αν τα απολογιστικά μας στοιχεία π.χ. είναι 2μηνιαία, θα πρέπει και οι προβλέψεις να αφορούν 2 μήνες ώστε να είναι ευκολότερες οι συγκρίσεις).

1.5.6 Ταμειακές ροές

Ο Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα Χρήσεως απεικονίζουν τις λειτουργικές, χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της επιχείρησης σε μία δεδομένη χρονική περίοδο χωρίς όμως να παρέχουν πληροφορίες για τα μετρητά που εισρέουν ή εκρέουν από τις δραστηριότητες αυτές.

Η κατάσταση ταμειακών ροών εμφανίζει εκείνες τις πηγές και χρήσεις που δείχνουν από πού η επιχείρηση αντλεί κεφάλαια, που τα διαθέτει και ποιο είναι το καθαρό αποτέλεσμα στο

ύψος των διαθεσίμων . Η ανάλυση των ταμειακών ροών υπολογίζει τις μεταβολές που επήλθαν στα περιουσιακά στοιχεία μιας εταιρείας, στις υποχρεώσεις της και στην καθαρή της θέση μεταξύ 2 χρονικών στιγμών. Ουσιαστικά από την κατάσταση αυτή μπορούμε να διακρίνουμε τη ρευστότητα που απομένει στην επιχείρηση μετά την κάλυψη των λειτουργικών της υποχρεώσεων ώστε να καλύψει τις τράπεζες και τους μετόχους της

Η Κατάσταση Ροής Μετρητών έχει μεγάλη αξία για την επιχείρηση καθώς παρέχει πληροφορίες σχετικά με:

- τη διαφορά ανάμεσα στα καθαρά κέρδη της επιχείρησης και τη ροή μετρητών της
- την ικανότητα της επιχείρησης να καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της χωρίς τη εισροή ξένων κεφαλαίων
- τις μελλοντικές εισροές της επιχείρησης
- την επίδραση επενδύσεων στα χρηματικά διαθέσιμα της επιχείρησης

Η αλήθεια όμως είναι ότι η κατάρτιση κατάστασης ταμειακών ροών γίνεται μόνο από επιχειρήσεις οργανωμένες ως προς την λογιστική και χρηματοοικονομική τους παρακολούθηση. Σε ότι αφορά δε το χρόνο κατάρτισης των ταμειακών ροών, οι μεταβολές στο ταμείο είναι καθημερινές και με βάση αυτό θα έπρεπε να υπάρχει καθημερινή ενημέρωση. Όμως αυτό δεν γίνεται σχεδόν ποτέ αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις οι ροές υπολογίζονται στο τέλος του έτους. Το γεγονός αυτό δεν βοηθά πολύ στο να έχουμε ανά πάσα στιγμή γνώση των εισροών ή εκροών μας και για το λόγο αυτό καλό θα ήταν οι ροές να παρακολουθούνται τουλάχιστον ανά 2μηνο ή 3μηνο.

Η κατάσταση ροής μετρητών περιλαμβάνει ουσιαστικά τις εισροές και εκροές χρημάτων από κανονική λειτουργία, από επενδυτικές δραστηριότητες και από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Πιο συγκεκριμένα:

Ροή μετρητών από κανονική λειτουργία: στις εισροές που προέρχονται από κανονική λειτουργία συμπεριλαμβάνονται οι πωλήσεις της επιχείρησης ή τυχόν άλλες εισπράξεις μετρητών π.χ. από ενοίκια που εισπράττει η επιχείρηση. Οι εκροές αφορούν κυρίως πληρωμές που γίνονται για τους λογαριασμούς εξόδων που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Στις εκροές αυτές περιλαμβάνονται π.χ. πληρωμές που γίνονται σε προμηθευτές, μισθούς, αμοιβές τρίτων και παροχές τρίτων. Επίσης, περιλαμβάνονται πληρωμές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, φόρους και τόκους σε τράπεζες.

Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες: αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε εισροές ή εκροές από αγορά ή πώληση παγίων της επιχείρησης, μετοχών άλλων εταιριών και γραμματίων εισπρακτέων, εκτάκτων εσόδων ή κερδών. Τα κέρδη ή η ζημία που έχει η επιχείρηση από τέτοιου είδους δραστηριότητες κατατάσσονται στις επενδυτικές δραστηριότητες και όχι στην κανονική λειτουργία.

Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες: στις εισροές μετρητών αυτού του είδους περιλαμβάνονται χρήματα που προέρχονται από τη λήψη βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου δανεισμού, από πώληση μετοχών της επιχείρησης ή από γραμμάτια πληρωτέα. Οι εκροές αφορούν την πληρωμή του κεφαλαίου (και όχι των τόκων) βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων και την πληρωμή μερισμάτων στους μετόχους.

1.6 Η ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΧΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΚΡΟ ΣΗΜΕΙΟ

Η χρηματοοικονομική μόχλευση (financial leverage) είναι η διαδικασία ανάληψης χρέους με σκοπό την έναρξη, συνέχιση ή επέκταση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας. Μια επιχείρηση ή οργανισμός θεωρούμε ότι κάνει ιδιαίτερη χρήση χρηματοοικονομικής μόχλευσης αν επιδιώκει χρηματοδότηση μέσω ξένων κεφαλαίων έναντι ιδίων κεφαλαίων (έκδοση ομολόγων ή άλλου χρέους έναντι έκδοσης μετοχών-equity).

Μεγάλη σύγχυση υπάρχει κατά τη χρήση της ορολογίας, καθώς στα οικονομικά γενικά υπάρχουν και χρησιμοποιούνται πολλοί διαφορετικοί ορισμοί του όρου *μόχλευση*. Ο όρος *μόχλευση* χρησιμοποιείται διαφορετικά στις επενδύσεις, διαφορετικά στα χρηματοοικονομικά διαφορετικά στη λογιστική

Η Χρηματοοικονομική Μόχλευση ορίζεται ως η χρησιμοποίηση δανειακών κεφαλαίων με σκοπό την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων. Έτσι λοιπόν ο όρος συσχετίζει το ενεργητικό με το παθητικό τμήμα στον ισολογισμό. Γενικά η ύπαρξη ξένου κεφαλαίου φέρνει μεγαλύτερες αποδόσεις, παρ' όλα αυτά φέρνει αντίθετα αποτελέσματα όταν η απόδοση του ενεργητικού είναι μικρότερη από το κόστος των δανειακών κεφαλαίων.

Έτσι λοιπόν αν η επιχείρηση αδυνατεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της μπορεί να πτωχεύσει. Όταν χρησιμοποιείται χρηματοοικονομική μόχλευση τότε μεταβολές στα καθαρά λειτουργικά κέρδη επιφέρουν ακόμη μεγαλύτερες μεταβολές στα κέρδη προς διάθεση ανά μετοχή. Η χρηματοοικονομική Μόχλευση μετράται με ένα δείκτη ο οποίος είναι ο DFL (degree of financial leverage)

Ο Βαθμός χρηματοοικονομικής μόχλευσης είναι ο λόγος της ποσοστιαίας μεταβολής των κερδών προς διάθεση ανά μετοχή προς τη ποσοστιαία μεταβολή των καθαρών λειτουργικών κερδών.

Είδη Χρηματοοικονομικής Μόχλευσης

- Θετική Χρηματοοικονομική Μόχλευση: Ο Βαθμός απόδοσης των Ιδίων Κεφαλαίων είναι μεγαλύτερος από αυτόν του συνολικού Κεφαλαίου
- Αρνητική Χρηματοοικονομική Μόχλευση: Ο Βαθμός απόδοσης των Ιδίων Κεφαλαίων είναι μικρότερος από αυτόν του συνολικού Κεφαλαίου
- Ουδέτερη Χρηματοοικονομική Μόχλευση: Ο Βαθμός απόδοσης των Ιδίων Κεφαλαίων είναι ίσος με αυτόν του συνολικού Κεφαλαίου

Ο όρος Νεκρό Σημείο (Break Even Point) χρησιμοποιείται ευρέως στην χρηματο-οικονομική ανάλυση προκειμένου να εκφράσει σε κάποια δεδομένη χρονική στιγμή την ελάχιστη

ποσότητα των προϊόντων που πρέπει να πουλήσει η επιχείρηση με βάση κάποια δεδομένη τιμή πώλησης ώστε να μην ζημιώνεται αλλά και να μην κερδίζει. Με ποσότητα πωλήσεων δηλαδή που αντιστοιχεί στο Νεκρό Σημείο, η επιχείρηση δεν έχει ούτε ζημιά ούτε κέρδη. Για τον υπολογισμό του Νεκρού Σημείου, λαμβάνουμε υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- Την τιμή πώλησης του προϊόντος

- Τα σταθερά έξοδα που έχει η επιχείρηση

- Τα μεταβλητά έξοδα για την παραγωγή του προϊόντος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7 ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

2.1 ΣΚΟΠΟΣ – ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Πρότυπο αυτό έχει σκοπό να δώσει τις απαραίτητες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, ώστε να είναι σε θέση να εκτιμήσουν τη δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα αλλά και τις ανάγκες της επιχείρησης να τα χρησιμοποιεί. Η Κατάσταση Ταμιακών Ροών γίνεται αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων και επιβάλλεται η κατάρτιση της για όλους τους τύπους των επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από τον κλάδο στον οποίο ανήκουν.

2.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό οι καταστάσεις ταμιακών ροών περιλαμβάνουν τα ταμιακά διαθέσιμα, δηλαδή τα μετρητά στο ταμείο και τις καταθέσεις όψεως, και τα ταμιακά ισοδύναμα, δηλαδή τις βραχυπρόθεσμες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις που μετατρέπονται άμεσα σε ταμιακά διαθέσιμα. Τέτοια παραδείγματα είναι οι επενδύσεις με λήξη μικρότερη των τριών μηνών από την απόκτησή τους, οι οποίες υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Οι ταμιακές ροές πρέπει να απεικονίζονται στη διάρκεια της χρήσεως, ταξινομημένες κατά επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Ο δείκτης της επιχειρηματικής δραστηριότητας δείχνει τη δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργεί ροές, για την εξόφληση δανείων, για την πληρωμή μερίσματος και για νέες επενδύσεις δίχως να προσφεύγει σε εξωτερικούς χρηματοδότες. τέτοιες δραστηριότητες είναι:

- Εισπράξεις από πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών.
- Εισπράξεις από δικαιώματα, αμοιβές, προμήθειες και άλλα έσοδα.
- Εισπράξεις – πληρωμές μιας ασφαλιστικής επιχείρησης για ασφάλιστρα, αποζημιώσεις, συντάξεις και άλλες ασφαλιστικές παροχές.
- Εισπράξεις – πληρωμές από συμβάσεις ανταλλαγής ή μεταπώλησης.
- Πληρωμές προς εργαζομένους και για λογαριασμό αυτών.
- Πληρωμές προς προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών.
- Πληρωμές ή επιστροφές φόρων εισοδήματος.

Ο δείκτης της επενδυτικής δραστηριότητας είναι πολύ σημαντικός, αφού παρουσιάζει τις δαπάνες που προορίζονται να δημιουργήσουν μελλοντικά έσοδα και ταμιακές ροές. Τέτοιες δραστηριότητες είναι:

- πληρωμές για απόκτηση ενσώματων ακινητοποιήσεων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και ιδιοκατασκευαζόμενων ακινητοποιήσεων.
- Προϊόντα ασφαλιστικών αποζημιώσεων από καταστροφές ενσώματων ακινητοποιήσεων.
- Εισπράξεις από πωλήσεις των παραπάνω στοιχείων.
- Πληρωμές για απόκτηση συμμετοχών στα κεφάλαια άλλων επιχειρήσεων, χρεωστικών ομολόγων καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες.
- Εισπράξεις από τις πωλήσεις των παραπάνω στοιχείων.
- Ταμιακές προκαταβολές και δάνεια.
- Εισπράξεις προκαταβολών και δανείων κ.τ.λ.

2.3 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

- Ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες

Οι ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες εμφανίζονται με δύο μεθόδους, την άμεση και την έμμεση. με την άμεση γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθαρίστων εισπράξεων και πληρωμών.

Σύμφωνα με την άμεση μέθοδο στον πίνακα αποτελεσμάτων χρήσεως οι πωλήσεις αυξάνονται με τα υπόλοιπα ενάρξεως εισπρακτέων λογαριασμών, μειώνονται με υπόλοιπα λήξεως εισπρακτέων λογαριασμών καθώς και με τη διαγραφή εισπρακτέων λογαριασμών. το κόστος πωλήσεων αυξάνεται με τα αποθέματα λήξεως, με τα υπόλοιπα ενάρξεως πληρωτέων λογαριασμών, ενώ μειώνεται με τις αποσβέσεις, με αποθέματα ενάρξεως και με υπόλοιπα λήξεως πληρωτέων λογαριασμών. τέλος οι λειτουργικές δαπάνες αυξάνονται με τα υπόλοιπα λήξεως προπληρωμένων εξόδων και με τα υπόλοιπα ενάρξεως δουλεμένων δαπανών. αντίθετα μειώνονται με τις αποσβέσεις (πέραν των κοστολογούμενων), με τα υπόλοιπα ενάρξεως προπληρωμένων εξόδων, με τα υπόλοιπα λήξεως δουλεμένων δαπανών και με τις απώλειες των επισφαλών απαιτήσεων.

Με την έμμεση μέθοδο, το καθαρό κέρδος ή η ζημιά αναμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών που δεν είναι ταμιακής φύσεως των αναβαλλόμενων ή προβλεπόμενων οργανικών εισπράξεων και πληρωμών, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές.

-Ταμιακές ροές από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Οι κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών που προέρχονται από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες πρέπει να εμφανίζονται χωριστά. Αυτές οι εισπράξεις – πληρωμές μπορεί να εμφανίζονται καθαρές στις περιπτώσεις εισπράξεων πληρωμών για λογαριασμό πελατών, όταν αυτές αντικατοπτρίζουν τις δραστηριότητας του πελάτη, π.χ. κατεχόμενα από μια εταιρεία επενδύσεων κεφαλαίων για λογαριασμό πελατών της και στις περιπτώσεις εισπράξεων πληρωμών για στοιχεία των οποίων η ταχύτητα κυκλοφορίας είναι υψηλή, τα ποσά μεγάλα και οι λήξεις σύντομες π.χ. αγορά ή πώληση επενδύσεων, βραχυπρόθεσμος δανεισμός με λήξη μικρότερη του τριμήνου κ.τ.λ.

-Ταμιακές ροές σε ξένο νόμισμα

Όταν έχουμε συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, τότε οι ταμιακές ροές που προκύπτουν από αυτές καταχωρούνται στο νόμισμα που η επιχείρηση τηρεί τα βιβλία της εφαρμόζοντας στο ποσό του ξένου νομίσματος τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της ροής.

Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από τις μεταβολές των ισοτιμιών παρουσιάζονται ξεχωριστά από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

- Τόκοι και μερίσματα

Όσον αφορά τους τόκους και τα μερίσματα, κατατάσσονται σταθερά από χρήση σε χρήση είτε ως επιχειρηματικές, είτε ως επενδυτικές, είτε ως χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και γνωστοποιούνται χωριστά ανάλογα με το αν έχουν εισπραχθεί ή αν έχουν πληρωθεί για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα οι πληρωθέντες τόκοι και τα εισπραχθέντα μερίσματα και τόκοι κατατάσσονται ως επιχειρηματικές ροές. Για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις δεν υπάρχει ομοιομορφία.

- Φόροι εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος κατατάσσεται μάλλον ως επιχειρηματική δραστηριότητα, μπορεί όμως ανάλογα με τις συναλλαγές τις οποίες προέρχεται να εμφανιστεί είτε ως επενδυτική είτε ως χρηματοοικονομική δραστηριότητα. Δεν αποκλείεται η εμφάνιση του σε περισσότερες των ενός δραστηριότητες.

2.4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΛΠ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Στην Ελλάδα η σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών δεν προβλεπόταν από την Ελληνική Νομοθεσία και παρά μόνο το 2000 σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (5/204/14.11.2000), οι εταιρίες οι οποίες έχουν μετοχές εισηγμένες στον Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, υποχρεούνται στην κατάρτιση Κατάστασης Ταμειακών Ροών, η οποία παρουσιάζει τις ταμειακές ροές ταξινομημένες κατά λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι ταμειακές ροές εμφανίζονται με βάση την έμμεση μέθοδο (καθαρές ροές από πληρωμές και εισπράξεις), ενώ δεν προβλέπεται η χρησιμοποίηση της άμεσης μεθόδου (αναμόρφωση κερδών χρήσεως).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

3.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ

Η ταμειακή ροή είναι ζωτική για την επιχείρηση και θεμελιώδης για την ύπαρξη της, και αυτό γιατί τα μετρητά είναι τα καύσιμα που χρειάζεται για να λειτουργήσει. Η ανεπάρκεια των ταμειακών ροών έχει σοβαρές επιπτώσεις στην επιχείρηση συμπεριλαμβανομένων της μείωσης της αποδοτικότητας και της αύξησης του κινδύνου ακόμα και της πιθανής χρεοκοπίας. Υπάρχουν πέντε λόγοι για τους οποίους η επιχείρηση διακρατά χρήματα:

1. Το κίνητρο των συναλλαγών,
2. το κίνητρο πρόνοιας,
3. το κερδοσκοπικό κίνητρο.
4. η υποχρέωση διατήρησης θετικών υπολοίπων στους τραπεζικούς λογαριασμούς καταθέσεων όψεως και
- 5 ο τελευταίος λόγος είναι ότι το χρήμα έχει και αξία ενοικίασης

Το κίνητρο των συναλλαγών (transactions motive):

Το κίνητρο αυτό έχει σχέση με την ανάγκη της επιχείρησης να έχει μετρητά στο ταμείο της για να μπορέσει να αντεπεξέλθει σε διάφορες αγορές και πληρωμές που διεξάγονται από τις κανονικές της εργασίες, για παράδειγμα: για την αγορά πρώτων υλών, παγίων, αποθεμάτων, χρεογράφων καθώς επίσης για την πληρωμή των υπαλλήλων, των φόρων, των τόκων, καθώς επίσης και για την εξόφληση υποχρεώσεων της και δανείων βραχυπρόθεσμων, μακροπρόθεσμων.

Το κίνητρο της πρόνοιας (precautionary motive):

Για λόγους αβεβαιότητας δημιουργείται από την επιθυμία των επιχειρήσεων να διατηρούν χρήμα για την περίπτωση έκτακτης ανάγκης η οποία μπορεί να συμβεί ή όχι. Τέτοιες είναι για παράδειγμα οι πυρκαγιές, οι απεργίες, οι εκστρατείες προώθησης των πωλήσεων από τους ανταγωνιστές της.

Κίνητρο κερδοσκοπίας (speculative motive):

Μια επιχείρηση διατηρεί μετρητά για να μπορέσει να καλύψει απρόβλεπτες δαπάνες, να επωφεληθεί από εκπτώσεις που χορηγούνται για αγορές σε μετρητά και να εκμεταλλευτεί επιχειρηματικές ευκαιρίες και επικερδής αγορές. Για παράδειγμα, ειδικές προσφορές από τους προμηθευτές. Άλλωστε, επειδή οι δείκτες κυκλοφοριακής ρευστότητας και άμεσης ρευστότητας αποτελούν βασικά στοιχεία της ανάλυσης των πιστώσεων είναι αναγκαίο στην επιχείρηση να συμμορφώνεται με τα πρότυπα του κλάδου της εάν θέλει να διατηρήσει την πιστοληπτική της θέση. Μια ισχυρή πιστοληπτική θέση επιτρέπει στην επιχείρηση την αγορά αγαθών με ευνοϊκότερους όρους και την διατήρηση των πιστωτικών της ορίων με τις τράπεζες και τις άλλες πιστωτικές της πηγές. Είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η συγκέντρωση χρημάτων δεν παρατηρείται για κερδοσκοπικούς σκοπούς σε μεγάλα κλίμακα, ενώ αντίθετα είναι πιο συνηθισμένο φαινόμενο μεταξύ των μεμονωμένων επενδυτών.

Υποχρέωση διατήρησης θετικών υπολοίπων στους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως:

Οι επιχειρήσεις για τις υπηρεσίες που προσφέρει το σύστημα των εμπορικών τραπεζών για αυτές, τις πληρώνει κατά ένα μέρος με τη μορφή άμεσων αμοιβών και κατά ένα άλλο μέρος διατηρώντας ένα υπόλοιπο στους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως των τραπεζών (compensating balances). Με αυτόν τον τρόπο η τράπεζα μπορεί να δανείζει τα κεφάλαια αυτά περισσότερο χρόνο με κάποια απόδοση που αποτελεί μια έμμεση αμοιβή της τράπεζας και ένα λόγο διακράτησης ρευστών, που αντιπροσωπεύει το ελάχιστο ύψος καταθέσεων της επιχείρησης, που δέχεται να διατηρήσει στον τραπεζικό της λογαριασμό, που διακινείται με επιταγές.

Αξία ενοικίασης:

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα χρήματα δε δίνουν στον κάτοχό τους μόνο τη δυνατότητα να κατέχει ή να αποκτήσει κάτι όταν χρησιμοποιηθεί σε μέσο συναλλαγής αλλά παράλληλα έχει την ικανότητα να κερδίζει εισόδημα, δηλαδή να έχει αξία ενοικίασης. Η αξία ενοικίασης- χρήσης του χρήματος σε όρους ύψους επιτοκίου. Το χρήμα ενοικιάζεται ή δανείζεται με ανάλογο επιτόκιο που εξαρτάται από τη κατάσταση της αγοράς του χρήματος και από πολλούς άλλους παράγοντες, όπως το νόμιμα επιτρεπόμενο ύψος, το χρόνο του δανεισμού και το βαθμό του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Το χρήμα ενοικιάζεται ή δανείζεται στο κράτος και στις επιχειρήσεις όταν ο κάτοχός της για παράδειγμα αγοράζει διάφορα ομόλογα.

3.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΡΟΩΝ

Οι ταμειακές ροές διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες ροών:

A. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (OPERATING FLOWS)

Οι λειτουργικές ροές σχετίζονται με την παραγωγή και πώληση των προϊόντων, καθώς επίσης και με την παροχή των υπηρεσιών της επιχείρησης.

ΟΙ ΕΙΣΡΟΕΣ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ:

1. Πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών
2. Διάφορα άλλα έσοδα όπως ενοικίαση επιπλέον χώρου
3. Επιστροφές χρημάτων από την κυβέρνηση
4. Αποδόσεις από μετοχές
5. Αποδόσεις από έντοκους τίτλους (ομόλογα δημοσίου ή εταιριών)

ΟΙ ΕΚΡΟΕΣ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ:

1. Παραγωγή των προϊόντων ή των υπηρεσιών (που συμπεριλαμβάνονται πληρωμές για πρώτες και βοηθητικές ύλες, πληρωμές για εργατικά, ενοίκιο, ασφάλεια, πληρωμές στους προμηθευτές κ.α.)
2. Αγορά εμπορευμάτων
3. Πληρωμές για φόρους στην κυβέρνηση
4. Πληρωμές τόκων

B. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (INVESTMENT FLOWS)

Οι επενδυτικές ροές είναι οι χρηματικές ροές, που έχουν να κάνουν με τις αγορές και πωλήσεις πάγιου ενεργητικού και χρεογράφων άλλων εταιρειών για μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

ΟΙ ΕΙΣΡΟΕΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ:

1. Εισπράξεις από πώληση πάγιου ενεργητικού
2. Εισπράξεις έντοκων τίτλων ή μετοχών άλλων εταιρειών που κατέχονται για επενδυτικούς σκοπούς.

ΟΙ ΕΚΡΟΕΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ:

1. Πληρωμές για την αγορά πάγιου ενεργητικού
2. Πληρωμές για τη αγορά έντοκων τίτλων που κατέχονται για επενδυτικούς σκοπούς
3. Έκδοση δανείου

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (FINANCING FLOWS)

Οι χρηματοδοτικές ροές περιλαμβάνουν την απόκτηση των ρευστών από την έκδοση των μετοχών, την εκροή των ρευστών, από την επανεξαγορά μετοχών που έχουν ήδη εκδοθεί και επίσης χρηματικές ροές από τη δημιουργία των οφειλών και την εξόφληση τους.

ΟΙ ΕΙΣΡΟΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ:

Κεφάλαια που προέρχονται:

1. Από την πώληση μετοχών της επιχείρησης
2. Από τη δημιουργία των οφειλών

ΟΙ ΕΚΡΟΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ:

1. Εξαγορά των μετοχών μας
2. Καταβολή των μερισμάτων
3. Εξόφληση των οφειλών

3.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ

Η βιωσιμότητα μιας επιχείρησης εξαρτάται άμεσα από τη διαχείριση της ταμειακής ροής. Η επιχείρηση ξεκινάει τη διαχείριση των ρευστών διαθέσιμων πρώτα από τη μελέτη της απόδοσης της επιχείρησης που είχε στο παρελθόν και αναμένεται ότι χρόνο με το χρόνο θα βασίζεται στα ίδια περίπου πρότυπα. Αυτό γίνεται γιατί η επιχείρηση έχει κεκτημένη ταχύτητα, που δύσκολα αλλάζει. Το σίγουρο είναι για να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές προς το καλύτερο είναι δύσκολο, ενώ να αλλάξει η απόδοση της επιχείρησης προς το χειρότερο είναι πολύ πιο εύκολο.

3.3.1 Η σπουδαιότητα διαχείρισης της Ταμειακής Ροής

Τα τελευταία χρόνια η διαχείριση των ρευστών διαθεσίμων έχει αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία εξαιτίας των υψηλών ρυθμών πληθωρισμού, οι οποίοι δημιουργούν κινδύνους υποτίμησης των χρημάτων που παραμένουν αδρανή. Για αυτό το λόγο οι περισσότερες μεγάλες εταιρείες ενισχύουν τα συστήματα ελέγχου των χρημάτων έτσι ώστε με αυτόν τον τρόπο να μπορέσουν να αποφευχθούν οι περιπτώσεις χρημάτων που είναι τοποθετημένες σε κάποιο τραπεζικό λογαριασμό ή σε κάποιο μακρινό υποκατάστημα.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι για τη διαχείριση των ρευστών διαθεσίμων δημιουργείται και από τις επιχειρήσεις που επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους στο εξωτερικό οι κυμαινόμενες ισοτιμίες αναγκάζουν τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν συστήματα ελέγχου των ταμιακών τους διαθεσίμων σε διεθνή κλίμακα. Στις περιπτώσεις αυτές για να αποφευχθεί η πραγματοποίηση μεγάλων ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές, απαιτείται ένα κεντρικό σύστημα διαχείρισης των ρευστών. Ακόμη και στην περίπτωση, που η επιχείρηση επιθυμεί να αποφύγει την κερδοσκοπία από τις μεταβολές των ισοτιμιών, το γεγονός ότι είναι εκτεθειμένη σε κίνδυνο από τις μεταβολές αυτές επιβάλλει τη συνεχή παρακολούθηση των ισοτιμιών και την ανάπτυξη ενός κατάλληλου συστήματος αποφυγής ή μείωσης των σχετικών κινδύνων.

Σε πολλές επιχειρήσεις ο αρμόδιος διευθυντής αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη για την κάλυψη των ανοιγμάτων, καθορίζοντας ημερήσιες ή εβδομαδιαίες ισοτιμίες για χρήση από όλες τις επιμέρους παραγωγικές ή θυγατρικές μονάδες.

Οι δυο βασικές πλευρές διαχείρισης των ρευστών διαθεσίμων είναι το σύστημα συγκέντρωσης των ρευστών και στον έλεγχο των εκταμιεύσεων. Η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της τα δύο αυτά θέματα και αυτό γιατί είναι αγοραστής και πωλητής.

3.3.2 Αύξηση εισροών

Οι πηγές από τις οποίες μπορεί η επιχείρηση να πετύχει αύξηση των εισροών είναι τέσσερις:

1. Από την απόδοση των νέων επενδύσεων της
2. Από την έκδοση νέου δανείου
3. Από την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβανομένων των επιστροφών, των χρηματοοικονομικών μισθωμένων στοιχείων
4. Λειτουργικά κέρδη

Οι τρεις πρώτες πηγές είναι σχετικά περιορισμένης αποδοτικότητας. Καθώς εάν δε συμβάλλει η τέταρτη σε τακτά χρονικά διαστήματα, θα ξεμείνει η επιχείρηση από επενδυτές, θα σταματήσουν οι πιστώσεις και δε θα έχει άλλα στοιχεία του ενεργητικού. Η αύξηση όμως μπορεί να επέλθει και από ουδέτερες πηγές, για παράδειγμα:

- 1 Ξαφνική πτώση στην τιμή των πρώτων υλών
2. Μόλις η επιχείρηση έκλεισε μία πολύ μεγάλη συμφωνία της οποίας καταβλήθηκε ολόκληρο το ποσό
3. Η επιχείρηση είναι εποχιακή και αυτή είναι η εποχή που το χρήμα εισρέει.

Υπάρχουν και άλλοι τρόποι για την επιτάχυνση των ταμειακών ροών. Για παράδειγμα, η επιχείρηση μπορεί να στείλει τα τιμολόγια στους πελάτες της πιο γρήγορα από ότι έχει συμφωνηθεί (ίσως αμέσως μετά από τη αποστολή της παραγγελίας) και να λαμβάνει τα χρήματα. Μπορεί η επιχείρηση να απαιτήσει καταθέσεις σε μεγάλες ή συνήθεις παραγγελίες ή να υποβάλλει τιμολόγια που ακολουθούν την πρόοδο των εργασιών της παραγγελίας. Επιπλέον μπορεί να χρεώσει τόκους στους εισπρακτέους λογαριασμούς που έχουν λήξει. Ή να προσφέρει έκπτωση για καταβολές που γίνονται νωρίτερα. Σε κάθε από αυτές τις περιπτώσεις η επιχείρηση επιτυγχάνει αύξηση των εισροών της. Αυτό που πρέπει να αναφερθεί είναι ότι κάθε φορά που η επιχείρηση λαμβάνει μια επιταγή, πρέπει να την καταθέτει αμέσως.

3.3.3 Μείωση των εκροών

Εκτός του ότι η επιχείρηση, μπορεί να βελτιώσει την ταμειακή της ροή με την επιτάχυνση των εισροών, μπορεί να το πετύχει «και με την άλλη όψη του νομίσματος» δηλαδή με τη μείωση των εκροών. Ο πιο σημαντικός είναι με την καθυστέρηση των καταβολών στα διαθέσιμα.

Η καθυστέρηση των καταβολών στα διαθέσιμα μπορεί να βοηθήσει την επιχείρηση να έχει περισσότερα χρήματα στο ταμείο ως και συνεπώς να έχει μεγαλύτερη απόδοση. Βέβαια ο βαθμός καθυστέρησης των χρονικών περιθωρίων θα πρέπει να είναι τέτοιος, έτσι ώστε να μην επιβαρύνει οικονομικά την επιχείρηση και να μη βλάπτει τη φερεγγυότητα της.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι καθυστέρησης των καταβολών. Τέτοιοι είναι:

1) Συγκέντρωση των πληρωτέων λογαριασμών: Σε αυτήν την περίπτωση η επιχείρηση θα πρέπει να αναθέσει σε ένα πρόσωπο να αναλάβει τις πληρωμές των υποχρεώσεων της. Με αυτόν τον τρόπο παρατείνεται η εξόφληση των οφειλών και η επιχείρηση θα έχει περισσότερα χρήματα και το χρέος θα καταβάλλεται η κατάλληλη στιγμή. Έτσι αξιολογείται η καθυστέρηση εκταμίευσης που παρουσιάζει το σύστημα.

2) Πληρωμή με συναλλαγματικές: οι συναλλαγματικές πληρωμές αποτελούν μια από τις σημαντικότερες στρατηγικές της επιχείρησης για την καθυστέρηση των καταβολών και αυτό γιατί οι συναλλαγματικές είναι απαραίτητο να υποβληθούν για έλεγχο πριν εξοφληθούν. Όταν η συναλλαγματική γίνει δεκτή η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να καταθέσει τα χρήματα στο λογαριασμό του δικαιούχου. Εξαιτίας αυτής της καθυστέρησης η επιχείρηση υποχρεούται να έχει στο λογαριασμό της ένα μικρό ποσό (που επιβάλλουν οι τράπεζες να διατηρούν στους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως). Το υπόλοιπο αυτό αντιπροσωπεύει το ελάχιστο ύψος καταθέσεων που η εταιρεία δέχεται να διατηρήσει στον τραπεζικό της λογαριασμό, που διακινείται με επιταγές. Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν είναι ότι τα υπόλοιπα χρήματα που δεν είναι κατατεθειμένα στον τραπεζικό λογαριασμό η επιχείρηση τα διαθέτει για την αύξηση των επενδύσεων της ή για λειτουργικούς σκοπούς.

3) Καθυστέρηση πληρωμής των εργαζομένων: Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ένας άλλος τρόπος για τη μείωση των δαπανών της επιχείρησης είναι η εταιρεία να καθυστερεί να

πληρώνει τους εργαζομένους της. Για παράδειγμα, η πληρωμή των υπαλλήλων να γίνεται κάθε μήνα και όχι κάθε εβδομάδα, που γίνεται σε αρκετές οικονομικές μονάδες, επιπρόσθετα η επιχείρηση θα πρέπει τις προμήθειες από τις πωλήσεις να τις καταβάλλει όταν εισπράττονται οι εισπρακτέοι λογαριασμοί και όχι όταν γίνονται οι πωλήσεις. Με αυτήν τη στρατηγική θα έχει περισσότερα χρήματα στη διάθεση της και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

4) Η καθυστέρηση στην αποστολή: Για να μπορέσει η επιχείρηση να καθυστερήσει τις καταβολές διαθεσίμων μπορεί να το επιτύχει με το να εκδίδει επιταγές σε απομακρυσμένες τράπεζες, εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο, ότι οι πληρωτέες επιταγές θα χρειαστούν πιο πολύ για εξαργυρωθούν. Με αυτόν τον τρόπο η επιχείρηση μπορεί να εκμεταλλευτεί τα χρήματα της ανάλογα με τις ανάγκες της, επιπλέον μπορεί να ταχυδρομήσει επιταγές από ορισμένα ταχυδρομικά γραφεία τα οποία προσφέρουνε περιορισμένες υπηρεσίες ή στα οποία η αλληλογραφία πρέπει να περάσει από πολλά σημεία διεκπεραίωσης.

Βέβαια υπάρχουνε και άλλοι τρόποι με τους οποίους η επιχείρηση μπορεί να καθυστερήσει την καταβολή των διαθεσίμων της. Για παράδειγμα, να εξοφλεί ένα μέρος του τιμολογίου και όχι όλο, Μπορεί ο αρμόδιος να ζητήσει ορισμένες πληροφορίες για τη συμπλήρωση του τιμολογίου από τον πωλητή πριν τον εξοφλήσει.

Μια επιχείρηση για να είναι ισχυρή οικονομικά, είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα κατάλληλο υπόλοιπο ταμείου, που δεν παρουσιάζει ούτε πλεόνασμα ούτε έλλειμμα.

3.3.4 Διαχείριση πλεονάσματος

Σε περίπτωση που η επιχείρηση παρουσιάζει πλεόνασμα ορίζει τις προτεραιότητες της. Η πρώτη προτεραιότητα της είναι να μειώσει τις βραχυπρόθεσμες οφειλές της. Με αυτή τη κίνηση θα γλιτώσει αρκετά ποσά από τους τόκους, και η τράπεζα θα είναι πρόθυμη να μεγαλώσει τη πίστωση της, όταν η επιχείρηση χρειαστεί να συνάψει δάνειο μαζί της στο μέλλον. Άλλωστε είναι πιο εύκολο το πλεόνασμα να χρησιμοποιηθεί για την εξόφληση των οφειλών της παρά να επενδυθεί.

Το δεύτερο βήμα της διαχείρισης των διαθεσίμων είναι να επενδυθούν τα πλεονάζοντα διαθέσιμα με κέρδος και ταυτόχρονα να υπάρχει κατάλληλη ρευστότητα. Μια εταιρεία πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον σε ρευστό:

1) Το μεγαλύτερο μέρος τουλάχιστον υπολοίπου στο λογαριασμό καταθέσεων ή

2) προληπτικά ποσά δηλαδή χρήματα που διατηρούνται για επείγοντες περιπτώσεις, καθώς και ποσά συναλλαγών (χρήματα για την κάλυψη των επιταγών σε κυκλοφορία). Είναι επίσης απαραίτητο η επιχείρηση να διαθέτει αρκετά μετρητά για να καλύψει τις καθημερινές ανάγκες. Με αυτούς τους τρόπους η επιχείρηση πετυχαίνει δυο από τους βασικούς της στόχους, οι οποίες είναι: ασφάλεια και ρευστότητα. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι η επιχείρηση θα πρέπει να αφήσει τα χρήματα της σε αδράνεια, αλλά ένα μέρος από αυτά θα επενδυθούν, έτσι ώστε η επιχείρηση να ικανοποιήσει το τρίτο στόχο της, την αποδοτικότητα.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφέρουμε όμως ότι τα κέρδη της επιχείρησης πρέπει να προέρχονται πρώτα από τη λειτουργία της, και ύστερα από τις επενδύσεις .

Το τρίτο βήμα της επιχείρησης είναι να ξεκινήσει τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων της βασιζόμενη στην ανάλυση των αναγκών της ταμειακής ροής και χρηματοδότησης της επιχείρησης, και ακολουθώντας μια πορεία, η οποία να είναι ευθυγραμμισμένη από τον επιχειρηματικό της σχεδιασμό.

3.3.5 Διαχείριση ελλείμματος

Στην περίπτωση που η επιχείρηση παρουσιάζει έλλειμμα πρέπει να κάνει τα εξής βήματα πριν καταφύγει σε δάνειο.

Το 1^ο βήμα είναι να μελετήσει προσεχτικά εκείνες τις πληρωμές στην ταμειακή ροή που μπορεί να τις καθυστερήσει, έτσι ώστε να μειωθούν οι εκροές. Για παράδειγμα μπορεί να διαπραγματευθεί τις πληρωτέες υποχρεώσεις για παράταση της εξόφλησης του. Άλλωστε συμφέρει τους προμηθευτές να κάνουν στην επιχείρηση (που τους θεωρεί ήδη πελάτες) παρά να αναζητήσει νέους.

Το 2^ο βήμα της επιχείρησης είναι να φτιάξει ένα κατάλογο με τις εκροές, που δε μπορεί να τις ακυρώσει ή να τις μεταφέρει σε άλλες ημερομηνίες όπως οι μισθοί και οι φόροι. Αυτό που μπορεί να κάνει η επιχείρηση σ' αυτή τη περίπτωση είναι να μειώσει τον αριθμό του προσωπικού ή να μειώσει τη δραστηριότητα τους, έτσι ώστε οι εκροές έστω και προσωρινά να μειωθούν.

Στη συνέχεια η επιχείρηση μπορεί να προσπαθήσει να αυξήσει την ταμειακή της ροή με τις αναμενόμενες εισροές, αφήνοντας ένα περιθώριο ασφάλειας. Για παράδειγμα να καταφέρει να εισπράξει τα γραμμάτια εισπρακτέα πιο γρήγορα. Επίσης μπορεί να παρέχει και εκπτώσεις προκειμένου να πετύχει το στόχο της.

Έπειτα η επιχείρηση προχωράει στις πληρωμές, που δεν μπορεί να τις παρατείνει άλλο, χρησιμοποιώντας στο έπακρο την εμπορική πίστωση χωρίς να κάνει κατάχρηση. Εάν παρ' όλες αυτές τις κινήσεις της επιχείρησης, το έλλειμμα εξακολουθεί να υπάρχει, καταφεύγει στο δάνειο. Η χρονική διάρκεια του δανείου που θα συνάψει η επιχείρηση θα πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με την χρονική διάρκεια των αναγκών της, καθώς επίσης και με το είδος της πηγής απ' όπου η επιχείρηση θα αυξήσει τα κεφάλαια για την αποπληρωμή του οι βραχυπρόθεσμες απαιτούν βραχυπρόθεσμα δάνεια, οι μεσοπρόθεσμες ανάγκες απαιτούν συνήθως προθεσμιακά δάνεια, ενώ οι μακροπρόθεσμες ανάγκες απαιτούν μακροπρόθεσμα δάνεια και αυξημένη επένδυση ιδίων κεφαλαίων.

3.4 ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

Επειδή οι ταμειακές ροές αναφέρονται στο μέλλον, κανείς δεν μπορεί στην πραγματικότητα να είναι απόλυτα βέβαιος, όταν αξιολογεί μια απόφαση της επιχειρήσεως εκ των προτέρων, ότι οι ταμιακές ροές, που θα προκύψουν εκ των υστέρων από την απόφαση αυτή, θα είναι οι ίδιες με εκείνες που χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση. Π.χ. ο προσδιορισμός των ταμειακών ροών γίνεται με δεδομένο το φορολογικό καθεστώς που ισχύει για την επιχείρηση στην περίοδο που προκρίνεται η εκτέλεση ενός έργου. Κατά την περίοδο της εκτελέσεως ή λειτουργίας του έργου δεν είναι απολύτως βέβαιο ότι θα ισχύει το ίδιο φορολογικό καθεστώς. Η αβεβαιότητα σχετικά με τις ταμειακές ροές αποτελεί σοβαρό πρόβλημα, που δεν πρέπει να αγνοείται στην αξιολόγηση των αποφάσεων της επιχειρήσεως.

Για την αντιμετώπιση του η διαχείριση της επιχειρήσεως πρέπει να προβεί σε υποκειμενικούς υπολογισμούς των πιθανοτήτων σχετικά με τα εναλλακτικά επίπεδα των ταμειακών ροών για καθένα από τα έτη του ωφέλιμου βίου του έργου που αξιολογεί. Έτσι, αντί για μια τιμή ταμειακή ροής για κάθε έτος του ωφέλιμου βίου του έργου, η αξιολόγηση του θα έχει να αντιμετωπίσει μια κατανομή πιθανοτήτων σε σχέση με τις τιμές ταμειακής ροής ξεχωριστά για καθένα από τα έτη.

3.5 ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ

Αναπόσπαστο τμήμα του χρηματοδοτικού σχεδιασμού είναι η πρόβλεψη της ταμειακής ροής. Και αυτό γιατί βοηθάει την επιχείρηση στην αποφυγή των προβλημάτων της ταμειακής ροής, καθώς και να εντοπίζει τις ανάγκες χρηματοδότησης της. Επιπλέον την ενημερώνει για το αν και πότε θα πρέπει να αναζητήσει νέα κεφάλαια ή να καταφύγει σε δανεισμό. Η πρόβλεψη είναι ένας οδηγός που βοηθάει να διατηρήσει την επιχείρηση σε μια σταθερή πορεία υπό φυσιολογικές συνθήκες για να λειτουργήσει.

Με την πρόβλεψη της ταμειακής ροής η επιχείρηση δεν προτρέπει σε βιαστικούς ή απρόσμενους δανεισμούς για να αντεπεξέλθει στις ανάγκες των μετρητών, αφού γνωρίζει εκ των προτέρων πότε θα χρειαστεί περισσότερα χρήματα. Η πρόβλεψη της ταμειακής ροής για μια αναπτυσσόμενη ή καινούργια επιχείρηση σημαίνει τη διαφορά επιτυχίας - αποτυχίας, ενώ για μια ενεργό επιχείρηση σημαίνει τη διαφορά στασιμότητας και ανάπτυξης ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις με εποχιακό χαρακτήρα έχει ζωτική σημασία, και αυτό γιατί συχνά τέτοιες επιχειρήσεις δημιουργούν αύξηση των αναγκών σε ρευστό χρήμα για την αγορά αποθεμάτων. Για παράδειγμα στο εμπόριο ρούχων συγκεντρώνονται τεράστιες ποσότητες αποθεμάτων για να τα διαθέσουν σε μια μικρή έντονη περίοδο πωλήσεων(στην περίοδο των εκπτώσεων, των Χριστουγέννων ή του Πάσχα). Ένα άλλο παράδειγμα: οι πρώτες ύλες μπορεί να είναι διαθέσιμες μόνο στην περίοδο της συγκομιδής ή μπορεί να είναι φθαρτές όπως στην περίπτωση της βιομηχανίας κονσερβοποιημένων.

Η πρόβλεψη της ταμειακής ροής απαραίτητο είναι στο πρώτο χρόνο να γίνεται κάθε μήνα, ενώ το δεύτερο και τρίτο χρόνο κάθε τρίμηνο. Η πρόβλεψη έχει να κάνει μόνο με μετρητά, δηλαδή το πραγματικό χρήμα που καταβάλλεται, και όχι οι υποχρεώσεις που συναντάει η επιχείρηση και πρέπει να εξοφλήσει κάποια μελλοντική στιγμή. Για το πόσο λεπτομερή

αναφορά θα γίνει εξαρτάται εάν η επιχείρηση έχει περισσότερα από ένα κύρια ρεύματα εσόδων, οπότε σ' αυτή την περίπτωση θα χρειαστεί να καταμερίσει την ταμειακή ροή σε μια σειρά ταμειακών ροών για κάθε πηγή εσόδων ή κάθε μονάδα της επιχείρησης. Οι προβλέψεις της ταμειακής ροής προσφέρονται και για επεξεργασία από ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Ένα πρότυπο πρόγραμμα το οποίο παρέχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην προετοιμασία χρηματοοικονομικών προβλέψεων είναι το πλάνο. Η εισαγωγή των στοιχείων γίνεται με τρόπο απλό χωρίς εξεζητημένες απαιτήσεις και στο τέλος της εισαγωγής μπορεί η επιχείρηση να εκτυπώσει ένα πλήρες σύνολο χρηματοοικονομικών προβλέψεων.

Καθώς μια επιχείρηση ετοιμάζει την πρόβλεψη της ταμειακής ροής απαραίτητο είναι να λαμβάνει υπόψη της:

1. όπως αναφέραμε προηγουμένως η πρόβλεψη της ταμειακής ροής στο πρώτο χρόνο χρήσιμο είναι να γίνεται κάθε μήνα, ενώ στο δεύτερο και τρίτο χρόνο να γίνεται κάθε τρίμηνο.

2. οι εισπράξεις των μετρητών περιλαμβάνουν:

- Μετρητά στην αρχή της περιόδου συν έσοδα κ.λ.π.
- Μετρητά από πωλήσεις προϊόντων.
- Μετρητά από πώληση στοιχείων του ενεργητικού.
- Μετρητά από επένδυση ιδίου κεφαλαίου.
- Μετρητά από δάνεια.
- Μετρητά από αποκατάσταση επισφαλών απαιτήσεων.
- Διάφορες εισπράξεις μετρητών.

3. Στις πληρωμές των μετρητών περιλαμβάνονται.

- Αγορά της μετρητοίς νέων αποθεμάτων.
- Υπηρεσίες.
- Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η., Ε.Υ.Δ.Α.Π.
- Διαφήμιση , θέρμανση.
- Πληρωμή χρέους και τόκων.

- Μεταφορές.
- Αμοιβές λογιστικές - νομικές.
- Μισθοί - ημερομίσθια.
- Παρακρατήσεις.
- Ασφάλιστρα.
- Πρόσθετες παροχές.
- Αγορά της μετρητοίς νέου εξοπλισμού π.χ., μεταφοράς κλπ
- Φόροι εισοδήματος, ακίνητης περιουσίας, έμμεσοι, πωλήσεων.
- Πληρωμή μερισμάτων, αναλήψεις μετρητών, συμβολή σε σχέδιο εργαζομένων στα κέρδη.

4. Στο σημείο αυτό σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι μερικές από τις πληρωμές μετρητών θα είναι ίδιες κάθε μήνα. Δεν υπάρχει λόγος να σημειώνει η επιχείρηση τα ίδια ποσά σε δώδεκα μηνιαίες στήλες για ενοίκιο, μισθούς, επιδόματα και άλλα τέτοια στοιχεία που δεν αλλάζουν. Για αυτό τον λόγο απαραίτητο είναι να συγκεντρώνονται όλα μαζί.

5. Για τα άλλα στοιχεία που δεν είναι ίδια κάθε μήνα, η επιχείρηση πρέπει να σημειώνει την ημερομηνία που γίνονται συναλλαγές. Το βιβλιάριο των επιταγών καθώς επίσης και το ημερολόγιο του ταμείου θα βοηθήσουν την επιχείρηση να θυμάται τα ποσά και τις ημερομηνίες.

6. Εάν η επιχείρηση πληρώνει λογιστικές και νομικές αμοιβές ανά τρίμηνο πρέπει να σημειώνει τον μήνα που πληρώνει τους λογαριασμούς. Κάποιοι άλλοι λογαριασμοί όπως είναι ο λογαριασμός της Δ.Ε.Η. του Ο.Τ.Ε., της Ε.Υ.Δ.Α.Π. και των διαφημίσεων που κυμαίνονται κατά την διάρκεια του χρόνου είναι απαραίτητο να σημειώνονται τους μήνες που θα τους πληρώσει η επιχείρηση.

7. Όταν τελειώσει η εισαγωγή των στοιχείων (όπως φαίνονται στα προηγούμενα σχήματα) η επιχείρηση υπολογίζει το σύνολο των μετρητών που εισπράχθηκαν και αν αφαιρέσει από αυτές το σύνολο των μετρητών που έγιναν προκύπτει η ταμειακή ροή. Σε μια θετική ταμειακή ροή υπάρχουν περισσότερες εισροές από ότι εκροές, ενώ σε μια αρνητική ταμειακή ροή οι εκροές είναι πιο πολλές από τις ταμειακές ροές.

3.6 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ

Στην κατάσταση ταμειακής ροής εμφανίζονται οι πηγές και η χρήση των διαθέσιμων, δηλαδή η κατάσταση της ταμειακής ροής παρέχει πληροφορίες για το πώς η επιχείρηση παράγει και χρησιμοποιεί τα ρευστά της. Αποτελεί την βάση για την ανάλυση της ταμειακής ροής καθώς δείχνει αν αυξήθηκε ή μειώθηκε. Μια ανάλυση της κατάστασης μπορεί να βοηθήσει την επιχείρηση να αξιολογήσει την προηγούμενη απόδοση της και να σχεδιάσει όλες τις μελλοντικές κατευθύνσεις της .

Επιπλέον, μπορεί να εκτιμηθεί η ικανότητα της εταιρείας εάν μπορεί να εξοφλεί τα χρέη της εμπρόθεσμα. Η αξιολόγηση της κατάστασης ταμειακών ροών, είναι σημαντική για την σωστή εκτίμηση μιας εταιρείας, που προέρχονται από δραστηριότητες εκμετάλλευσης, επενδύσεων και χρηματοδότησης, καθώς και την φερεγγυότητα της. Επειδή, όπως αναφέραμε προηγουμένως η κατάσταση περιλαμβάνει συγκεκριμένες πηγές και χρήσεις των ρευστών διαθέσιμων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δώσει απαντήσεις στα ακόλουθα:

- Πώς χρηματοδοτήθηκε η επέκταση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού;
- Πού απόκτησε η επιχείρηση τα κεφάλαια
- Πόσες οφειλές εξοφλήθηκαν
- Πως χρησιμοποιήθηκε το καθαρό εισόδημα
- Πόσα εισπράχθηκαν από την έκδοση μετοχών
- Πόσα αφαιρέθηκαν για την χρηματοδότηση των χρεών

Οι εταιρείες πρέπει να καταρτίζουν κατάσταση της ταμειακής ροής για τον ετήσιο απολογισμό τους και αυτό γιατί παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για τους εξωτερικούς χρήστες όπως είναι οι δανειστές και οι επενδυτές, οι οποίοι λαμβάνουν τις οικονομικές αποφάσεις για την επιχείρηση.

3.7 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ

Η κατάσταση της ταμειακής ροής κατανέμει σε κατηγορίες τις εισπράξεις και τις πληρωμές των διαθέσιμων από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες και στα αντίστοιχα τμήματα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι λειτουργικές δραστηριότητες συνδέονται με την παραγωγή και πώληση των προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών. Περιλαμβάνουν εισροές και εκροές διαθέσιμων εκείνες που είχαμε αναφέρει στις λειτουργικές ροές.

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι επενδυτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν την αγορά και πώληση των χρεογράφων των άλλων εταιρειών, και πάγιου ενεργητικού. Και περιλαμβάνουν εισροές και εκροές ρευστών των επενδυτικών ροών.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν την έκδοση μετοχών και την επαναγορά εκείνων που είχαν εκδοθεί, την καταβολή μερισμάτων στους μετόχους. Καθώς επίσης την χρηματοδότηση των οφειλών και η εξόφληση.

3.8 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Το πλέον σημαντικό έργο στην διαδικασία πρόκριση πάγιων επενδύσεων είναι ο υπολογισμός των ταμειακών ροών που προβλέπονται να προκύψουν από την επένδυση. Η ποιότητα της τελικής αξιολόγησης μιας επένδυσης εξαρτάται άμεσα από την ακρίβεια υπολογισμού των ταμειακών ροών. Οι ταμειακές ροές περιλαμβάνουν ταμειακές εισροές και ταμειακές εκροές.

Η καθαρή ταμειακή ροή μιας επένδυσης σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο ορίζεται:

$$\mathbf{ΚΑΘΑΡΗ\ ΤΑΜΕΙΑΚΗ\ ΡΟΗ = ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ\ ΕΙΣΡΟΕΣ - ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ\ ΕΚΡΟΕΣ}$$

$$\mathbf{ΚΑΘΑΡΗ\ ΤΑΜΕΙΑΚΗ\ ΡΟΗ = ΚΑΘΑΡΑ\ ΚΕΡΔΗ + ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ}$$

Οι ταμειακές εισροές περιλαμβάνουν τα διάφορα οφέλη που προσδοκούνται από την επένδυση (πωλήσεις, μείωση εργατικών, αποφυγή απώλειας χρόνου κλπ.). Στις ταμειακές εκροές περιλαμβάνεται οποιαδήποτε ταμειακή εκροή, η οποία ενδεχομένως θα γίνει κατά την διάρκεια της ζωής της επένδυσης (π.χ. συντήρηση μηχανημάτων, διαφημίσεις,, επισκευή εγκαταστάσεων κλπ).

Οι ταμειακές εκροές δεν πρέπει να περιλαμβάνουν τόκους χρεωστικούς για δάνεια που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων. Οι τόκοι οι χρεωστικοί συμπεριλαμβάνονται στο συντελεστή προεξόφλησης (μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου) και άρα, αν προστεθούν στις ταμειακές εκροές, θα καταλήξουμε σε διπλό υπολογισμό. Με άλλα λόγια , η απόφαση της χρηματοδότησης είναι ανεξάρτητες από την απόφαση της επένδυσης.

Για κάθε πρόταση επένδυσης, χρειαζόμαστε πληροφορίες για τις μελλοντικές καθαρές ταμειακές ροές. Εκείνο που έχει σημασία δεν είναι η επίδοση της επιχείρησης στο παρελθόν, αλλά η ικανότητα της επένδυσης να δημιουργήσει καθαρές ταμειακές ροές στο μέλλον. Οι καθαρές ταμειακές ροές πρέπει να αντιπροσωπεύουν τη διαφορά των καθαρών ταμειακών ροών της επιχείρησης με και χωρίς την επένδυση, δηλαδή τις διαφορικές καθαρές ταμειακές ροές.

Για παράδειγμα ,αν η επιχείρηση μελετάει την εισαγωγή ενός νέου προϊόντος το οποίο θα είναι ανταγωνιστικό των παλιών προϊόντων, τότε δεν είναι σωστό να εκφράσουμε τις ταμειακές εισροές σε όρους πωλήσεων που προβλέπονται από το νέο προϊόν. Πρέπει να λάβουμε υπόψη την κατάσταση που θα δημιουργηθεί στα παλιά προϊόντα και έτσι να αφαιρέσουμε από τις πωλήσεις του νέου προϊόντος τυχόν μειώσεις στις πωλήσεις των παλιών.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

ΚΑΘΑΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ:

ΝΕΟ ΔΑΝΕΙΟ

+ ΠΩΛΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

+ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

= ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

ΑΠΟΣΒΗΣΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

+ ΝΕΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

+ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

+ ΕΞΑΓΟΡΑ ΜΕΤΟΧΩΝ

+ ΔΑΝΕΙΑ ΣΕ ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Κ ΤΟΥΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

+ ΝΕΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

+ ΑΓΟΡΕΣ Α' ΥΛΩΝ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

+ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

+ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

+ ΛΟΙΠΑ

= ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

4.1 ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

Ταμιακές ροές νοούνται τόσο οι εισροές όσο και οι εκροές ταμιακών διαθέσιμων και ταμιακών ισοδυνάμων. Οι ταμιακές ροές δεν περιλαμβάνουν κινήσεις μεταξύ στοιχείων που συνιστούν ταμιακά διαθέσιμα ή ταμιακά ισοδύναμα, γιατί αυτά τα στοιχεία αποτελούν μέρος της ταμιακής διαχείρισης μιας επιχείρησης μάλλον παρά μέρος των επιχειρηματικών, επενδυτικών και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων της. Η ταμιακή διαχείριση περιλαμβάνει την επένδυση του ταμιακού πλεονάσματος σε ταμιακά ισοδύναμα.

Η κατάσταση ταμιακών ροών, η οποία καταρτίζεται με βάση τις απαιτήσεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7 παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις πραγματικές ταμιακές εισπράξεις και πληρωμές κατά την διάρκεια μιας περιόδου.

Οι ταμιακές εισπράξεις και πληρωμές προέρχονται από τις παρακάτω μοναδικές πηγές χρηματοδότησης της επιχείρησης:

- Από τις εργασίες της επιχείρησης – λειτουργικές δραστηριότητες
- Από επενδυτικές δραστηριότητες – αγοραπωλησίες παγίων & χρεογράφων
- Από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες – έκδοση μετοχικού κεφαλαίου & δανεισμού

Η ΚΤΡ είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στους χρηματοοικονομικούς αναλυτές, γιατί επιτρέπει τον εύκολο υπολογισμό των «αδέσμευτων ταμιακών ροών» (free cash flows). Οι αδέσμευτες αυτές ταμιακές ροές ορίζονται ως ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες μείον τις καθαρές εκροές για επενδύσεις και εξυπηρέτηση χρεών. Οι ΑΤΡ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την λήψη αποφάσεων σχετικά με την χρηματοδότηση νέων επενδύσεων, τη μερισματική πολιτική, την εξόφληση υποχρεώσεων, την αποτίμηση μετοχών και επιχειρήσεων.

4.2 ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΚΤΡ

Ο βασικός σκοπός της ΚΤΡ είναι να δώσει πληροφορίες και να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους παρατηρείται μια μεταβολή στα διαθέσιμα.

Επιπλέον παράσχει πληροφορίες για τις ταμειακές ροές που προκύπτουν από λειτουργικές, χρηματοοικονομικές & επενδυτικές δραστηριότητες, από όπου προκύπτουν και οι «αδέσμευτες ταμειακές ροές».

Ενας ακόμα σκοπός είναι να παρέχει την δυνατότητα πρόβλεψης του ύψους, χρόνου και βαθμού βεβαιότητας των μελλοντικών ροών κεφαλαίων μιας επιχείρησης έτσι ώστε να γίνει σωστός προγραμματισμός κάλυψης μελλοντικών ελλειμμάτων και αποδοτικής τοποθέτησης πλεονασμάτων.

Η σπουδαιότητα της κατάστασης ταμειακών ροών έγκειται στο γεγονός ότι παρέχει πληροφορίες για μία σειρά θεμελιωδών θεμάτων και προβλημάτων τα οποία μπορούν να απασχολούν έναν αναλυτή. Τα θέματα αυτά είναι: η ρευστότητα, η χρηματοοικονομική ευκαμψία, η ποιότητα των κερδών και η δυνατότητα πρόβλεψης μελλοντικών κερδών και ταμειακών ροών για μια επιχείρηση.

Η έννοια της ρευστότητας αναφέρεται στη δυνατότητα μιας επιχείρησης να ικανοποιεί τις βραχυχρόνιες, κυρίως, υποχρεώσεις της, όταν αυτές λήξουν. Η ικανοποίηση των υποχρεώσεων απαιτεί επίσης σωστή πρόβλεψη των αναμενομένων εισπράξεων και πληρωμών μιας επιχείρησης, δηλαδή των μελλοντικών ταμειακών εισροών και εκροών της επιχείρησης.

Η έννοια της χρηματοοικονομικής ευκαμψίας αναφέρεται στη δυνατότητα μιας επιχείρησης να χρησιμοποιεί διαθέσιμα προκειμένου να ικανοποιεί ανάγκες οι οποίες δεν αναμένονται και να επωφελείται από ευκαιρίες οι οποίες εμφανίζονται. Μια επιχείρηση η οποία μπορεί να αυξήσει τα διαθέσιμα με πωλήσεις διαφόρων επενδύσεων, με έκδοση νέων μετοχών, με δανεισμό, με βελτίωση των λειτουργικών δραστηριοτήτων και μείωση των εξόδων θεωρείται ότι διαθέτει χρηματοοικονομική ευκαμψία. Η δυνατότητα αύξησης των διαθέσιμων από τις κατεξοχήν λειτουργικές δραστηριότητες μιας επιχείρησης δηλώνει επίσης την παρουσία ενός υψηλού βαθμού χρηματοοικονομικής ευκαμψίας.

Τέλος ,η κατάσταση ταμειακών ροών επιτρέπει να εκτιμηθεί η ποιότητα των κερδών ,παρέχοντας τη δυνατότητα σύγκρισης ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες με τα αποτελέσματα της χρήσης και παρουσιάζοντας τους λόγους για τους οποίους τα κέρδη διαφέρουν από τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες .Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ποιότητα των κερδών οφείλεται στην ευχέρεια που έχει η διοίκηση μιας επιχείρησης να επιλέγει μεθόδους και χρόνο αναγνώρισης εσόδων και εξόδων προκειμένου να επιτύχει ένα προκαθορισμένο ύψος κερδών το οποίο η ίδια έχει θέσει ως στόχο ,δηλαδή στη δυνατότητα που έχει η διοίκηση να επηρεάζει τα αποτελέσματα της χρήσης.

Η μεγαλύτερη δυνατότητα επηρεασμού των αποτελεσμάτων χρήσης σε σύγκριση με τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες επιβάλλει τη χρήση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες για την διεξαγωγή διαχρονικών και διαστρωματικών συγκρίσεων, καθώς οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες απομακρύνουν την επίδραση των διαφορετικών μεθόδων που έχουν επιλεγεί για την αναγνώριση του ίδιου λογιστικού γεγονότος .

Τα οφέλη που προαναφέρθηκαν προκύπτουν όταν η κατάσταση ταμιακών ροών προετοιμάζετε με βάση τα διαθέσιμα ,όπως απαιτεί το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο . Η κατάσταση ταμειακών ροών με βάση το κεφάλαιο κίνησης ,δηλαδή τη διαφορά μεταξύ κυκλοφορούντος ενεργητικού και βραχυχρόνιου παθητικού ,την οποία παγκόσμια προετοιμάζαν επιχειρήσεις πριν την εφαρμογή του προτύπου αυτού ,εμφανίζει προβλήματα τα οποία έχουν άμεση σχέση με την αποτίμηση των αποθεμάτων και των απαιτήσεων, δηλαδή τη δυνατότητα πώλησης των αποθεμάτων και είσπραξης των απαιτήσεων στις λογιστικές τους αξίες .Εάν οι πραγματικές αξίες των αποθεμάτων και των απαιτήσεων είναι μικρότερες από αυτές οι οποίες εμφανίζονται στον ισολογισμό ,τότε το κεφάλαιο κίνησης και οι αναμενόμενες εισροές θα εμφανίζονται υψηλότερες των πραγματικών ,παραπλανώντας έτσι το χρήστη των λογιστικών καταστάσεων .

Οι καταστάσεις ροών οι οποίες προετοιμάζονται με βάση το κεφάλαιο κίνησης δεν αποκαλύπτουν την παρουσία προβλημάτων ρευστότητας ,καθώς είναι δύσκολο ένας αναλυτής να γνωρίζει τη δυνατότητα ρευστοποίησης των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού .Η μέθοδος δε αποτίμησης των αποθεμάτων καθώς και το ύψους των διενεργουμένων προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις ασκεί άμεση επίδραση στο κεφαλαίο

κίνησης .Επιπλέον ,η έννοια του κεφαλαίου κίνησης απαιτεί την αυθαίρετη κατάταξη μέρους των κτιρίων ,μηχανημάτων ,επίπλων και λοιπών παγίων ως στοιχείων του «μακροχρονίου ενεργητικού»,ενώ είναι γνωστό ότι θα χρησιμοποιηθούν στην επόμενη χρήση ,και αντίθετα μέρους των αποθεμάτων και πιθανόν των απαιτήσεων ως στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού, ενώ είναι γνωστό ότι δε θα ρευστοποιηθούν στην επόμενη χρήση .

Οι αυθαίρετες αυτές κατατάξεις των στοιχείων του ενεργητικού σε βραχυχρόνια και μακροχρόνια επηρεάζουν τόσο τον αντικειμενικό υπολογισμό του κεφαλαίου κίνησης όσο και την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τη ρευστότητα μιας επιχείρησης όπως την δείχνει το κεφάλαιο κίνησης .

Η κατάσταση ταμειακών ροών με βάση τα διαθέσιμα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στους χρηματοοικονομικούς αναλυτές ,γιατί επιτρέπει τον εύκολο υπολογισμό των αδέσμευτων ταμειακών ροών (free cash flows).Οι αδέσμευτες ταμειακές ροές ορίζονται ως ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες μείον τις απαραίτητες καθαρές εκροές για επενδύσεις και εξυπηρέτησεις χρεών. Οι αδέσμευτες ταμειακές ροές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη λήψη αποφάσεων σχετικών με την ανάληψη και χρηματοδότηση νέων επενδύσεων ,τη μερισματική πολιτική ,την εξόφληση υποχρεώσεων ,την αποτίμηση μετοχών οι οποίες συναλλάσσονται στο χρηματιστήριο καθώς και την αποτίμηση ολοκλήρων επιχειρήσεων οι οποίες πρόκειται να εξαγοραστούν .

4.3 ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.

Ο βασικός αντικειμενικός σκοπός της κατάστασης ταμειακών ροών είναι να δώσει πληροφορίες και να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους παρατηρείται μια μεταβολή στα διαθέσιμα . Οι πληροφορίες για τις ταμιακές ροές είναι χρήσιμες στην εκτίμηση της δυνατότητας της επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα και επιτρέπουν στους χρήστες να αναπτύξουν πρότυπα για να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών των διαφόρων επιχειρήσεων.

Επίσης, αυξάνουν τη συγκρισιμότητα της παρουσιαζόμενης επιχειρηματικής απόδοσης για διαφορετικές μεταξύ τους επιχειρήσεις, γιατί περιορίζουν τις επιδράσεις της χρησιμοποίησης διαφορετικών λογιστικών χειρισμών για τις ίδιες συναλλαγές και γεγονότα.

Οι λόγοι μεταβολής των διαθεσίμων αναζητούνται σε όλους τους άλλους λογαριασμούς οι οποίοι εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις καθώς και σε πληροφορίες οι οποίες περιέχονται στο προσάρτημα ,το οποίο είναι απολύτως απαραίτητο για την προετοιμασία των καταστάσεων ταμειακών ροών και την ολοκληρωμένη ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων .Διαθέσιμα θεωρούνται τα ποσά τα οποία βρίσκονται στο ταμείο καθώς και αυτά που βρίσκονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς με σκοπό την εξυπηρέτηση των άμεσων ταμειακών αναγκών και όχι για επενδυτικούς σκοπούς .

Οι καταθέσεις σε τραπεζικούς λογαριασμούς είναι ισοδύναμες με διαθέσιμα (cash equivalents),εάν μπορούν να μετατραπούν σε ένα ποσό χρημάτων και δεν υπόκεινται σε σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους .Οι καταθέσεις όψεως πληρούν εύκολα και τις δύο προϋποθέσεις που προαναφέρθηκαν ,ενώ οι καταθέσεις προθεσμίας υπόκεινται σε κάποιο ,έστω και μικρό ,κίνδυνο, ο οποίος μπορεί να προκύψει από πιθανές μεταβολές των επιτοκίων και από την επιβάρυνση με πιθανούς τόκους πρόωρης ανάληψης .

Καθώς όμως παραμένει σχετικά δύσκολο για έναν εξωτερικό αναλυτή να έχει πληροφορίες για τη διάρκεια των καταθέσεων προθεσμίας και καθώς ο σχετικός κίνδυνος που υπόκεινται αυτές οι καταθέσεις δεν είναι υψηλός ,ιδιαίτερα όταν είναι καταθέσεις σε δραχμές ,μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμες με διαθέσιμα .Μεταφορές διαθεσίμων από το ταμείο σε καταθέσεις οι οποίες είναι ισοδύναμες με διαθέσιμα δε θεωρούνται χρηματοοικονομικές ή επενδυτικές δραστηριότητες αλλά μέρος του ταμειακού προγραμματισμού, ο οποίος συνήθως απαιτεί μεταφορά διαθεσίμων σε λογαριασμούς καταθέσεων .

4.4 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Η κατάσταση ταμιακών ροών πρέπει να απεικονίζει τις ταμιακές ροές στη διάρκεια της περιόδου, ταξινομημένες κατά επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Κάθε επιχείρηση την παρουσιάζει κατά τρόπο ο οποίος αρμόζει περισσότερο προς την επιχειρηματική μορφή της. Η κατάταξη κατά δραστηριότητα παρέχει πληροφορίες, που επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν την επίδραση αυτών των δραστηριοτήτων στην οικονομική θέση της επιχείρησης και το ποσό των ταμιακών

διαθεσίμων και των ταμιακών της ισοδύναμων. Αυτές οι πληροφορίες μπορεί επίσης να χρησιμοποιούνται για να εκτιμώνται οι σχέσεις μεταξύ αυτών των δραστηριοτήτων.

Ένας πρόσθετος αντικειμενικός σκοπός της κατάστασης ταμιακών ροών είναι να παράσχει πληροφορίες για τις ταμιακές ροές οι οποίες προκύπτουν από λειτουργικές ,χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες .Το σύνολο των ταμιακών ροών από λειτουργικές ,χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες πρέπει να είναι το ίδιο με το ποσό κατά το οποίο έχουν μεταβληθεί τα διαθέσιμα από την αρχή ως το τέλος μιας χρήσης και εμφανίζεται στην κατάσταση ταμιακών ροών για να εξισώσει το αρχικό με το τελικό υπόλοιπο των διαθεσίμων.

Οι λειτουργικές δραστηριότητες

Οι λειτουργικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν τις ταμιακές συνέπειες λογιστικών γεγονότων οι οποίες είναι καθοριστικές των κατεξοχήν λειτουργικών αποτελεσμάτων μιας επιχείρησης ,όπως οι εισπράξεις από πωλήσεις προϊόντων και παροχές υπηρεσιών και οι πληρωμές εξόδων τα οποία είναι απαραίτητα για την παραγωγή και πώληση των προϊόντων και υπηρεσιών. Οι επενδυτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν τις ταμιακές συνέπειες λογιστικών γεγονότων τα οποία έχουν σχέση με την αγορά και πώληση παγίων ,συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις και χρεογράφων ,καθώς επίσης τη χορήγηση δανείων και την είσπραξη χρεολυσίων.

Η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που προέρχονται από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι σημαντική, γιατί είναι χρήσιμη στην προεκτίμηση διεκδικήσεων πάνω στις μελλοντικές ταμιακές ροές από τους χρηματοδότες της επιχείρησης. Παραδείγματα ταμιακών ροών, που προέρχονται από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι:

- i. Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων.
- ii. Πληρωμές τοις μετρητοίς στους μετόχους ή εταίρους για να εξαγοραστούν ή να επιστραφούν οι μετοχές της επιχείρησης.
- iii. Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση χρεωστικών ομολόγων, δανείων, γραμματίων, ομολογιών, ενυπόθηκων δανείων και άλλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων.
- iv. Εκταμιεύσεις για αποπληρωμή δανείων.

v. Πληρωμές τοις μετρητοίς του μισθωτή για τη μείωση του οφειλόμενου υπολοίπου χρηματοδοτικής μίσθωσης.

vi. Εισπράξεις από την εξόφληση προκαταβολών και δανείων, που είχαν δοθεί σε τρίτους (άλλες εκτός από προκαταβολές και δάνεια ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος).

vii. Πληρωμές τοις μετρητοίς για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, για συμβάσεις

δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι πληρωμές τοις μετρητοίς κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

viii. Εισπράξεις από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι εισπράξεις κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν τις ταμειακές συνέπειες λογιστικών γεγονότων σχετικών με την έκδοση μετοχών ή το δανεισμό μιας επιχείρησης, την πληρωμή μερισμάτων και την εξόφληση δανεισθέντων ποσών.

Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες μπορούν να υπολογιστούν είτε με την άμεση είτε με την έμμεση μέθοδο. Η άμεση μέθοδος εμφανίζει τις κυριότητες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και πληρωμών.

Η έμμεση μέθοδος, αντίθετα, εμφανίζει τα καθαρά κέρδη, μετά την αφαίρεση των φόρων, και τις προσαρμογές σε αυτά για λογιστικά γεγονότα τα οποία δε συνεπάγονται εισροές και εκροές ή για γεγονότα όπου οι εισροές και εκροές έγιναν σε κάποια προηγούμενη χρήση ή θα γίνουν σε κάποια μεταγενέστερη χρήση καθώς και για γεγονότα τα οποία πρέπει να εμφανιστούν στις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Το τμήμα της κατάστασης ταμειακών ροών το οποίο παρουσιάζει τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες εμφανίζεται πρώτο και ακολουθείται από τα τμήματα τα οποία παρουσιάζουν τις ταμειακές ροές από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Η κάθε μία από τις εισροές και εκροές για επενδυτικές δραστηριότητες εμφανίζεται χωριστά και δεν παρουσιάζεται απλώς η διαφορά τους. Για παράδειγμα, στις επενδυτικές

δραστηριότητες οι εισροές από πωλήσεις παγίων εμφανίζονται χωριστά από τις εκροές για αγορές παγίων.

4.5 Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σε αντίθεση με τις άλλες λογιστικές καταστάσεις ,η κατάσταση ταμειακών ροών δεν προετοιμάζεται από το ισοζύγιο μετά τη διενέργεια των εγγραφών αναπροσαρμογής ,αλλά από τις εξής πηγές :

Δύο συγκριτικούς ισολογισμούς ,οι οποίοι είναι αναγκαίοι για τον υπολογισμό των μεταβολών που έχουν επέλθει από την αρχή έως το τέλος μιας χρήσης στους λογαριασμούς ενεργητικού ,παθητικού και καθαρής σχέσης .

Την κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης για την οποία ενδιαφερόμεθα να προετοιμάσουμε την κατάσταση ταμειακών ροών .

Την κατάσταση διάθεσης κερδών ,καθώς σε αυτή υπάρχουν πληροφορίες για ορισμένα έξοδα ,όπως φόρους και αμοιβές οι οποίες είναι συνδεδεμένες με τα κέρδη ,καθώς και τα μερίσματα της χρήσης .

Ορισμένα στοιχεία από το προσάρτημα τα οποία εμφανίζουν εισροές και εκροές διαθεσίμων ,όπως αγορές και πωλήσεις παγίων ,ή έσοδα τα οποία δεν σχετίζονται με εισροές διαθεσίμων ,όπως διάφορα έκτακτα έσοδα. Το προσάρτημα μπορεί να το αποκτήσει ένας εξωτερικός αναλυτής είτε από το υπουργείο Εμπορίου είτε από την Νομαρχία στην οποία έχει έδρα η επιχείρηση.

Για την προετοιμασία της κατάστασης ταμειακών ροών με βάση τα στοιχεία από τις παραπάνω πηγές απαιτείται να καθοριστούν:

- **Η μεταβολή στα διαθέσιμα** ,ένας αρκετά απλός υπολογισμός καθώς υπάρχουν οι δύο συγκριτικοί ισολογισμοί.

- **Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες** . Η διαδικασία αυτή απαιτεί τη χρησιμοποίηση και ανάλυση στοιχείων από την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης ,το κυκλοφορούν ενεργητικό και τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις για τον καθορισμό των σχετικών εισροών και εκροών.

- **Οι ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες** .Η διαδικασία αυτή απαιτεί τη χρήση στοιχείων από ο πάγιο ενεργητικό για τον καθορισμό των σχετικών εισροών και εκροών.

- **Οι ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες** .Η διαδικασία αυτή απαιτεί ανάλυση των λογαριασμών μακροχρόνιων υποχρεώσεων ,καθαρής θέσης και διάθεσης κερδών προκειμένου να καθοριστούν οι σχετικές εισροές και εκροές .

4.5.1 Η άμεση μέθοδος κατάρτισης της κατάστασης των ταμειακών ροών

Για την χρήση της άμεσης μεθόδου πρέπει να έχουμε πληροφορίες από μέσα από την εταιρεία η οποία θα πρέπει να έχει διαμορφώσει ένα κατάλληλο μηχανογραφικό σύστημα συλλογής αυτών των επιπλέον πληροφοριών.

Οι εξωτερικοί αναλυτές οι οποίοι έχουν πρόσβαση μόνο στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις μπορούν να εξάγουν την ΚΤΡ μόνο με την έμμεση μέθοδο.

Η επιτροπή ΔΛΠ συνιστά την χρήση της άμεσης μεθόδου γιατί παρέχει πιο πολλές και πιο λεπτομερείς πληροφορίες σε σύγκριση με την έμμεση μέθοδο.

Για την χρήση της άμεσης μεθόδου πρέπει να έχουμε πληροφορίες από μέσα από την εταιρεία η οποία θα πρέπει να έχει διαμορφώσει ένα κατάλληλο μηχανογραφικό σύστημα συλλογής αυτών των επιπλέον πληροφοριών.

4.5.2 Εμφάνιση ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες

Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες προέρχονται από δραστηριότητες οι οποίες συντελούν στη δημιουργία εσόδων και είναι καθοριστικές των κατεξοχήν λειτουργικών αποτελεσμάτων της επιχείρησης ,δηλαδή είναι δραστηριότητες οι οποίες καθορίζουν τα αποτελέσματα χρήσης.

Παραδείγματα εισροών και εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες είναι τα ακόλουθα:

Εισροές:

- Εισπράξεις τόκων.
- Εισπράξεις μερισμάτων
- Επιστροφές φόρων
- Επιστροφές προμηθευτών.
- Εισπράξεις εσόδων επομένων χρήσεων
- Εισπράξεις αποζημιώσεων από ασφαλιστικές εταιρίες ή εναγόμενα άτομα και επιχειρήσεις .
- Διάφορες εισπράξεις από δραστηριότητες που σχετίζονται με το λειτουργικό αποτέλεσμα.
- Εισπράξεις από πελάτες .

Εκροές :

- Πληρωμές προμηθευτών.
- Πληρωμές εργαζομένων.
- Πληρωμές τόκων.
- Πληρωμές φόρων.
- Προπληρωμές εξόδων .
- Πληρωμές χρηματοοικονομικών μισθώσεων.
- Διάφορες πληρωμές για δραστηριότητες που σχετίζονται με το αποτέλεσμα.

Μία επιχείρηση μπορεί να αγοράζει γήπεδα ή χρεόγραφα ή απαιτήσεις για μεταπώληση ,εφόσον αυτό αποτελεί τμήμα των λειτουργικών δραστηριοτήτων της. Τα ενεργητικά αυτά στοιχεία είναι όμοια με τα εμπορεύματα μιας εμπορικής επιχείρησης και οι ταμειακές εισροές

και εκροές από τις πωλήσεις και αγορές αυτών των στοιχείων θα πρέπει να εμφανίζονται στις λειτουργικές και όχι στις επενδυτικές δραστηριότητες .

Οι πληρωμές τόκων και οι εισπράξεις τόκων και μερισμάτων περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες ,γιατί είναι στοιχεία καθοριστικά των αποτελεσμάτων χρήσης .Οι πληρωμές τόκων μπορούν βέβαια να περιληφθούν στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες ,γιατί αντιπροσωπεύουν το κόστος χρησιμοποίησης ξένων κεφαλαίων, ενώ οι εισπράξεις τόκων και μερισμάτων μπορούν να περιληφθούν στις επενδυτικές δραστηριότητες ,γιατί αντιπροσωπεύουν αποδόσεις επενδυμένων κεφαλαίων.

Οι δε τόκοι οι οποίοι πληρώνονται δεν είναι οι μόνο αυτοί οι οποίοι εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης αλλά και αυτοί οι οποίοι έχουν κεφαλαιοποιηθεί .Οι πληρωμές για τόκους οι οποίοι έχουν κεφαλαιοποιηθεί όμως ,δεν περιέχονται στις λειτουργικές αλλά στις επενδυτικές δραστηριότητες .

4.5.3 Εμφάνιση ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες

Οι επενδυτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν αγορές και πωλήσεις παγίων ,χρεογράφων συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις και άλλες στρατηγικές επιλογές ,όπως εξαγορές ολόκληρων επιχειρήσεων ,οι οποίες αποκαλύπτουν το ρυθμό ανάπτυξης της επιχείρησης.

Μια ουσιώδης διάκριση μεταξύ των επενδυτικών και λειτουργικών ροών αφορά την περίοδο κατά την διάρκεια της οποίας αναμένονται οφέλη.

Οι εκροές για αγορές εμπορευμάτων ,για παράδειγμα ,περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες γιατί τα οφέλη από την πώληση των εμπορευμάτων είναι βραχυχρόνια .Αντίθετα ,οι εκροές για αγορές παγίων στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις επενδυτικές δραστηριότητες ,γιατί αναμένονται μακροχρόνια οφέλη.

Παραδείγματα ροών οι οποίες προκύπτουν από επενδυτικές δραστηριότητες είναι τα ακόλουθα:

Εισροές :

- Εισπράξεις από πωλήσεις
- Παγίων.
- Εισπράξεις από πωλήσεις
- Συμμετοχών ,χρεογράφων και
- Άλλων χρηματοοικονομικών
- Συμβάσεων.
- Εισπράξεις χρεολυσίων
- Χορηγηθέντων δανείων.
- Αποζημιώσεις ασφαλιστικών
- Εταιριών για καταστραφέντα πάγια.

Εκροές :

- Πληρωμές για αγορές παγίων
- Πληρωμές για αγορές συμμετοχών
- Χρεογράφων και άλλων
- Χρηματοοικονομικών συμβάσεων.
- Χορηγήσεις δανείων.
- Πληρωμές τόκων οι οποίοι καφαιλοποιούνται
- Προκαταβολές για αγορές παγίων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις συμμετοχών ,χρεογράφων και διαφόρων χρηματοοικονομικών παραγώγων δεν περιλαμβάνουν τίτλους τους οποίους αγοράζει και μεταπωλεί μια επιχείρηση ως μέρος των λειτουργικών της δραστηριοτήτων ,όπως μια χρηματιστηριακή εταιρία .

Επίσης οι αγορές και οι πωλήσεις χρεογράφων δεν πρέπει να περιλαμβάνουν χρεόγραφα τα οποία είναι ισοδύναμα με διαθέσιμα ,δηλαδή χρεόγραφα τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης μικρότερη των τριών μηνών ,συμφωνά με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα .

Τέλος ,για τις εισροές από διάφορες χρηματοοικονομικές συμβάσεις δε θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα ένταξης τους στην κατηγορία των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων. Οι χορηγήσεις δανείων και οι εισπράξεις χρεολυσίων χορηγηθέντων δανείων δεν αφορούν

δάνεια τα οποία παρέχονται από ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, γιατί τότε εμφανίζονται στις λειτουργικές δραστηριότητες ,αλλά δάνεια τα οποία χορηγεί μία οποιαδήποτε επιχείρηση η οποία δεν είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα .

4.5.4 Εμφάνιση ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες εμφανίζουν κεφάλαια τα οποία προέρχονται από μετόχους και μακροπρόθεσμους δανειστές ,επιστροφές αυτών των κεφαλαίων τα οποία έχουν παρασχεθεί στην επιχείρηση .Τα κεφάλαια των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων είναι μακροχρόνια δεσμευμένα σε μια επιχείρηση ,ενώ τα κεφάλαια τα οποία παρέχουν οι προμηθευτές εμπορευμάτων, για παράδειγμα ,είναι βραχυχρόνια δεσμευμένα.

Η ξεχωριστή εμφάνιση των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων δίνει πληροφορίες για τις απαιτήσεις των "προμηθευτών" μακροχρόνιων κεφαλαίων στις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης .

Παραδείγματα ροών οι οποίες προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι τα ακόλουθα:

Εισροές :

- Εισπράξεις από εκδόσεις μετοχών
- Εισπράξεις από τραπεζικά ή ομολογιακά δάνεια

Εκροές :

- Πληρωμές για αγορές μετοχών της επιχείρησης .
- Πληρωμές χρεολυσίων τραπεζικών ή ομολογιακών δανείων.
- Πληρωμές χρεολυσίων δανείων για την αγορά παγίων
- τα οποία χρηματοδοτούνται από τον κατασκευαστή.
- Πληρωμές χρεολυσίων χρηματοοικονομικών μισθώσεων οι οποίες θα έπρεπε να είχαν κεφαλαιοποιηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα.
- Πληρωμές μερισμάτων .

Μία σειρά από χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες δεν απαιτούν την άμεση χρήση διαθεσίμων κατά την διεξαγωγή τους ,όπως :η αγορά μιας άλλης επιχείρησης με την έκδοση μετοχών ,η μετατροπή ξένων σε ίδια κεφάλαια σε περίπτωση αδυναμίας της επιχείρησης να ξεπληρώσει τα δανεισθέντα ποσά, η απόκτηση παγίων με συμφωνία χρηματοοικονομικής μίσθωσης η οποία θα πρέπει να κεφαλαιοποιηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Οι συναλλαγές αυτές ,όμως επηρεάζουν σημαντικά τη δομή κεφαλαίων της επιχείρησης και τις μελλοντικές ταμιακές ροές .

4.6 ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί τη σύνθεση των ταμιακών διαθεσίμων και των ταμιακών ισοδυνάμων και να παρουσιάζει μία συμφωνία των ποσών της κατάστασης των ταμιακών ροών της με τα αντίστοιχα κονδύλια του ισολογισμού.

Το αποτέλεσμα κάθε μεταβολής της μεθόδου αυτής, όπως π.χ. μια μεταβολή στην κατάταξη των χρηματοπιστωτικών μέσων, τα οποία προηγουμένως θεωρούνταν ως μέρος του χαρτοφυλακίου επενδύσεων της επιχείρησης,

4.7 Η ΈΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Η κυριότερη διαφορά μεταξύ έμμεσης και άμεσης μεθόδου αφορά τον διαφορετικό τρόπο υπολογισμού των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες ,ενώ οι ταμειακές ροές από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες περιέχουν ακριβώς τις ίδιες εισροές και εκροές ,οι οποίες προαναφέρθηκαν στην περίπτωση της άμεσης μεθόδου.

Για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες ,η έμμεση μέθοδος αρχίζει με τα αποτελέσματα χρήσης και τα προσαρμόζει για τα ποσά λογιστικών

γεγονότων τα οποία έχουν επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης ,αλλά δεν έχουν δημιουργήσει εισροές ή εκροές καθώς και για τα ποσά τα οποία έχουν δημιουργήσει εισροές ή εκροές αλλά δεν έχουν επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης .

Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες με την έμμεση μέθοδο δεν εμφανίζουν την κάθε μία από τις εισροές και εκροές ,όπως στην περίπτωση της άμεσης μεθόδου ,αλλά απλώς το τελικό αποτέλεσμα των εισροών και εκροών ,το οποίο προκύπτει ως εξής :

Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες :

Αποτελέσματα χρήσης XXX

Προσαρμογές στο αποτέλεσμα της χρήσης για τονυπολογισμό των ταμειακών ροών:

Μείον: Φόροι εισοδήματος και λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι (XXX)

Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου και

Εργαζομένων συνδεδεμένες με κέρδη (XXX)

Συν: Έξοδα που δεν συνεπάγονται εκροές XXX

Μείον: Έσοδα που δεν συνεπάγονται εισροές (XXX)

Συν: Ζημιές από πωλήσεις παγίων, συμμετοχών και χρεογράφων XXX

Μείον: Κέρδη από πωλήσεις παγίων ,συμμετοχών και χρεογράφων (XXX)

Μείον: Αυξήσεις λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού (XXX)

Συν: Μειώσεις λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού XXX

Συν: Αυξήσεις λογαριασμών βραχυχρόνιων XXX υποχρεώσεων

Μείον: Μειώσεις λογαριασμών βραχυχρόνιων υποχρεώσεων (XXX)

Ταμιακές Εισροές (Εκροές) από Λειτουργικές Δραστηριότητες XXXX

Οι φόροι εισοδήματος ,οι λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι, οι αμοιβές του διοικητικού συμβουλίου και οι αμοιβές των εργαζομένων ,οι οποίες χορηγούνται ως δώρο και είναι συνδεδεμένες με την επίτευξη συγκεκριμένου ύψους κερδών, αποτελούν έξοδα για τα οποία γίνονται εκροές ,αλλά εμφανίζονται στην κατάσταση διάθεσης κερδών.

Παραδείγματα εξόδων που δεν συνεπάγονται εκταμιεύσεις αποτελούν οι αποσβέσεις υλικών και άυλων στοιχείων του πάγιου ενεργητικού, οι οποίες έχουν μειώσει τα κέρδη και

προστίθενται προκειμένου να υπολογιστούν οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες .

Ομοίως υπάρχουν ,έσοδα τα οποία έχουν αυξήσει τα κέρδη αλλά δεν έχουν προκαλέσει εισροή διαθέσιμων ,όπως τα έκτακτα έσοδα από τις αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις πάγιων ενεργητικών στοιχείων. Τα κέρδη και οι ζημιές από πωλήσεις παγίων ,συμμετοχών και χρεογράφων συνήθως περιέχονται στην ανάλυση των εκτάκτων εσόδων και εξόδων η οποία περιλαμβάνεται στο προσάρτημα.

Τα σχετικά ποσά των κερδών και ζημιών από πωλήσεις παγίων , συμμετοχών και χρεογράφων δεν περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες ,γιατί ολόκληρο το ποσό των εισπράξεων από τις πωλήσεις θα εμφανιστεί ως επενδυτική δραστηριότητα και θα πρέπει να αποφευχθεί η μέτρησή του δύο φορές .

Οι αυξήσεις των λογαριασμών του κυκλοφορούντος ενεργητικού καθώς και των μεταβατικών λογαριασμών του ενεργητικού αφαιρούνται ,γιατί περιέχουν έσοδα τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί ,δηλαδή έσοδα χωρίς εισροές ,και έξοδα τα οποία έχουν προπληρωθεί ,δηλαδή εκροές χωρίς να έχει επέλθει μείωση των αποτελεσμάτων της χρήσης .

Οι μειώσεις των λογαριασμών του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των μεταβατικών λογαριασμών του ενεργητικού προστίθενται, γιατί περιέχουν εισπράξεις εσόδων προηγούμενων χρήσεων, δηλαδή εισροές που δεν αυξάνουν τα έσοδα της τρέχουσας χρήσης ,και αναλώσεις προπληρωθέντων εξόδων προηγούμενων χρήσεων ,δηλαδή έξοδα της τρέχουσας χρήσης για τα οποία εκροή έχει πραγματοποιηθεί σε παρελθούσα χρήση.

Οι αυξήσεις των λογαριασμών του βραχυχρόνιου παθητικού καθώς και των μεταβατικών λογαριασμών του παθητικού προστίθενται ,γιατί αφορούν έξοδα ,τα οποία έχουν μειώσει τα κέρδη αλλά η εκροή θα συμβεί σε μεταγενέστερη χρήση ,δηλαδή το έξοδο που διενεργήθηκε δεν πληρώθηκε αλλά οφείλεται ,ή μπορεί να αφορούν προεισπραχθέντα έσοδα για τα οποία υπάρχει εισροή αλλά το έσοδο θα περιληφθεί στα αποτελέσματα επομένων χρήσεων.

Οι μειώσεις των λογαριασμών του βραχυχρόνιου παθητικού και των μεταβατικών λογαριασμών του παθητικού αφαιρούνται , γιατί αφορούν πληρωμές όχι μόνο των εξόδων της τρέχουσας χρήσης αλλά και εξόδων από παρελθούσες χρήσεις ή αφορούν προεισπραχθέντα

έσοδα τα οποία μετατρέπονται σε έσοδα τη χρήσης χωρίς ανάλογη εισροή ,καθώς αυτή έχει πραγματοποιηθεί σε κάποια χρήση του παρελθόντος .

Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες ,σύμφωνα με την έμμεση μέθοδο ,δεν παρουσιάζουν μόνο έσοδα και έξοδα αλλά και τις ανάγκες σε διαθέσιμα για την χρηματοδότηση αυτών των δραστηριοτήτων ,όπως των επενδύσεων σε αποθέματα και απαιτήσεις έναντι πελατών ,καθώς επίσης και πηγές χρηματοδότησης των λειτουργικών δραστηριοτήτων ,όπως αυτή η οποία παρέχεται από προμηθευτές .

Συνεπώς ,οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες δεν παρέχουν μια μέτρηση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης ,γιατί δεν περιλαμβάνουν σπουδαία έξοδα ,όπως οι αποσβέσεις οι οποίες αντιπροσωπεύουν το κόστος χρήσης των παγίων της επιχείρησης ,αλλά μια μέτρηση της ρευστότητας μιας επιχείρησης .

Μετρήσεις της αποδοτικότητας βασίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης ,όπου εμφανίζονται όλα τα έσοδα που έχουν κερδηθεί και όλα τα έξοδα που έχουν λάβει χώρα μέσα σε μια λογιστική χρήση ,ενώ οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες εμφανίζουν μόνο τις εισπράξεις εσόδων και τις πληρωμές εξόδων ,πολλές από τις οποίες αφορούν την τρέχουσα χρήση του παρελθόντος και του μέλλοντος .

Στη συνέχεια παρατίθεται μια σειρά από παραδείγματα τα οποία παρουσιάζουν την προετοιμασία καταστάσεων ταμειακών ροών. Το πρώτο παράδειγμα παρουσιάζει την προετοιμασία της κατάστασης ταμειακών ροών τόσο με την άμεση μέθοδο όσο και την έμμεση μέθοδο .Στα επόμενα δύο παραδείγματα ,όμως ,χρησιμοποιείται μόνο η έμμεση μέθοδος ,γιατί για έναν εξωτερικό αναλυτή ,ο οποίος διαθέτει μόνο τα στοιχεία που εμφανίζονται στις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις και στο προσάρτημα ,δεν είναι δυνατή η προετοιμασία της κατάστασης ταμειακών ροών με την άμεση μέθοδο.

Σύμφωνα με την έμμεση μέθοδο ,οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες προκύπτουν αφού γίνουν οι εξής προσαρμογές στα καθαρά κέρδη:

1. Οι αποσβέσεις προστίθενται στα καθαρά κέρδη για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες ,γιατί αντιπροσωπεύουν ένα έξοδο χωρίς ταμειακή εκροή

2. Η αύξηση των αποθεμάτων ,η οποία και συνεπάγεται μία μείωση του κόστους πωληθέντων και αύξηση των κερδών ,αφαιρείται από τα καθαρά κέρδη, γιατί δεν προκαλεί καμία ταμειακή εισροή

3. Η αύξηση των απαιτήσεων έναντι των πελατών αφαιρείται από τα καθαρά κέρδη ,γιατί αντιπροσωπεύει έσοδα για τα οποία δεν υπάρχει εισροή , η σχετική εισροή θα πραγματοποιηθεί σε μεταγενέστερη χρήση όταν και θα εισπραχθούν οι απαιτήσεις έναντι των πελατών

4. Η αύξηση των υποχρεώσεων έναντι των προμηθευτών , η οποία προήλθε από αύξηση των αγορών ,σχετίζεται με μία αύξηση του κόστους πωληθέντων , ενός εξόδου για το οποίο δεν έγινε εκροή και επομένως προστίθεται στα καθαρά κέρδη για την ανεύρεση των ταμειακών ροών

5. Η αύξηση των φόρων πληρωτέων προστίθεται στα καθαρά κέρδη για την ανεύρεση των ταμειακών ροών, γιατί σχετίζεται με φόρους έξοδα για τα οποία δεν έχει γίνει εκροή

Οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες έχουν ιδιαίτερη σπουδαιότητα για έναν χρηματοοικονομικό αναλυτή , γιατί επιτρέπουν την πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών και την εξαγωγή συμπερασμάτων για την αποτελεσματική διαχείριση των στοιχείων του ενεργητικού και την ποιότητα των κερδών ,καθώς τα τελευταία μπορούν να επηρεαστούν από τις αποφάσεις της διοίκησης μιας επιχείρησης .

Η διαχρονική τάση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες μαζί με την ανάλυση ρευστότητας και δομής κεφαλαίων παρέχουν έγκαιρα πληροφορίες για τη δυνατότητα επιβίωσης μιας επιχείρησης .Εάν παρατηρηθεί μία διαχρονική μείωση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες , θα πρέπει να αναζητηθούν οι λόγοι αυτής της μείωσης.

Μία μείωση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες μπορεί να αποδοθεί ,μεταξύ άλλων ,στο γεγονός ότι η επιχείρηση βρίσκεται σε βάση παρακμής και αντιμετωπίζει μία μόνιμη μείωση της ζήτησης των προϊόντων τα οποία παράγει ή στο ότι αντιμετωπίζει μία προσωρινή μείωση της ζήτησης ,η οποία σχετίζεται άμεσα με την φάση του κύκλου που βρίσκεται η οικονομία ,ή στο ότι αντιμετωπίζει μία αδυναμία είσπραξης των απαιτήσεών της

Η ανεύρεση των πραγματικών λόγων μείωσης των ταμειακών ροών απαιτεί επίσης διαχρονικές συγκρίσεις με άλλες επιχειρήσεις του ίδιου βιομηχανικού κλάδου και απευθείας συζητήσεις με τη διοίκηση της επιχείρησης .

Ιδιαίτερη σημασία κατά την ανάλυση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες απαιτεί η αναγνώριση των εισροών και εκροών οι οποίες εμφανίζονται σπάνια ,όπως από την έκβαση μιας δικαστικής αγωγής ,σε αντίθεση με αυτές οι οποίες έχουν μόνιμο χαρακτήρα.

Κατά την πρόβλεψη των μελλοντικών ταμειακών ροών ,έμφαση δίνεται μόνο σε αυτές τις εισροές και εκροές οι οποίες αναμένονται να έχουν επίδραση στο μέλλον και όχι σε αυτές οι οποίες συνέβησαν μία φορά και δεν αναμένονται να επαναληφθούν στο μέλλον.

Σε μια υγιή επιχείρηση οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες είναι συνήθως ένας θετικός αριθμός ,δηλαδή ταμειακές εισροές .Αρνητικές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες παρατηρούνται οι επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκονται σε φάση ανάπτυξης και δαπανούν μεγάλα ποσά για έρευνα και ανάπτυξη ,παραγωγικές εγκαταστάσεις και τρόπους διάθεσης των προϊόντων τους ,ενώ εισροές από τους πελάτες αναμένονται σε μελλοντικές περιόδους .

Αρνητικές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες επίσης παρατηρούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις οι οποίες αναλαμβάνουν μακροχρόνια κατασκευαστικά έργα και πρέπει να διατηρούν υψηλά αποθέματα για ορισμένες περιόδους ,ενώ η είσπραξη της τιμής πώλησης του έργου μπορεί να γίνεται , για παράδειγμα ,τη στιγμή παράδοσης του έργου.

Επιχειρήσεις οι οποίες εμφανίζουν αρνητικές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες μπορούν να χρηματοδοτούν τη διεξαγωγή των λειτουργικών τους δραστηριοτήτων με δανεισμό, με αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ,με μείωση υπαρχόντων διαθεσίμων και με ρευστοποίηση επενδύσεων ή άλλων στοιχείων του πάγιου ενεργητικού. Η πώληση στοιχείων του πάγιου ενεργητικού θα έχει δυσμενείς συνέπειες για τη μακροχρόνια δυνατότητα λειτουργίας μιας επιχείρησης ,ενώ μια επιχείρηση η οποία εμφανίζει μακροχρόνια αδυναμία δημιουργίας ταμειακών εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες θα πρέπει να θεωρεί απίθανο ότι θα μπορεί να καταφεύγει διαρκώς σε δανεισμό.

Πέρα από το συνολικό ποσό των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες ,ενδιαφέρουν παρουσιάζουν και τα επί μέρους συστατικά στοιχεία αυτών των ροών .Μειώσεις των απαιτήσεων και των αποθεμάτων αποτελούν τον πλέον υγιή τρόπο αύξησης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες και μία σαφή ένδειξη της αποτελεσματικότητας της διοίκησης μιας επιχείρησης .Μία ταχύτερη είσπραξη των απαιτήσεων απαιτεί αναγνώριση τόσο των πελατών οι οποίοι πληρώνουν έγκαιρα ,όσο και αυτών οι οποίοι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας ,προκειμένου να αποφασιστεί η διακοπή περαιτέρω συναλλαγών με τους τελευταίους .

Η ανάλυση αυτή μπορεί να διενεργηθεί με την προετοιμασία ενός προγράμματος το οποίο εμφανίζει το χρόνο λήξης των απαιτήσεων έναντι των πελατών καθώς και με λεπτομερή διερεύνηση του βραχυχρόνιου κινδύνου επιβίωσης του πελάτη. Μία μείωση των αποθεμάτων μπορεί να επιτευχθεί με τη μείωση του χρόνου από την παραλαβή μιας παραγγελίας μέχρι την παράδοση του προϊόντος.

Οι αυξήσεις των απαιτήσεων και των αποθεμάτων απαιτούν επίσης ιδιαίτερη ανάλυση ,γιατί μπορούν να συγκαλύπτουν προσπάθειες μεταφοράς κερδών από μέλλουσες στην τρέχουσα χρήση με την αναγνώριση εσόδων τα οποία θα έπρεπε να αναγνωριστούν σε επόμενες χρήσεις και με υπεραποθεματοποιήσεις , οι οποίες δεν δικαιολογούνται από την παρουσία ευνοϊκών τιμών στην αγορά.

Επιπλέον, οι αυξήσεις των απαιτήσεων και των αποθεμάτων μπορούν να είναι ενδεικτικές αναποτελεσματικής διαχείρισης των συγκεκριμένων στοιχείων του ενεργητικού ,όπως μιας χαλαρής πολιτικής πιστώσεων προκειμένου να αυξηθούν οι πωλήσεις εμπορευμάτων για τα οποία δεν υπάρχει έντονη ζήτηση. Οι αυξήσεις των αποθεμάτων μπορούν επίσης να συνοδεύονται και με ιδιαίτερα υψηλά έξοδα διάθεσης για προϊόντα με χαμηλή ζήτηση.

Μία σειρά από προβλήματα προκύπτει από τις συνεχείς αυξήσεις των υποχρεώσεων προς τους εργαζομένους ,τους προμηθευτές και τους διάφορους ασφαλιστικούς οργανισμούς οι οποίες δεν είναι ανάλογες με την αύξηση των πωλήσεων. Οι αυξήσεις αυτές μπορούν να είναι ενδεικτικές προβλημάτων ρευστότητας .

Η δυνατότητα ,όμως ,εξυπηρέτησης των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων με τις καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες αποτελεί την καλύτερη ένδειξη ότι η επιχείρηση δεν αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας και βραχυχρόνιας επιβίωσης .

Η κατεξοχήν χρησιμότητα των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες έγκειται στο ότι παρέχουν πληροφορίες για τη μέτρηση της ρευστότητας μιας επιχείρησης ,δηλαδή τη δυνατότητα ικανοποίησης των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων ,και όχι για τα μέτρηση της αποδοτικότητας ,δηλαδή του βαθμού παραγωγής αποτελέσματος ,καθώς ο υπολογισμός των ταμειακών ροών δεν λαμβάνει υπόψη ένα πολύ βασικό κόστος ,τις αποσβέσεις .

Οι αποσβέσεις ,οι οποίες είναι ένα έξοδο ,μειώνουν τα έσοδα κατά τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων χρήσης αλλά δεν συνεπάγονται ταμειακές εκροές .Ο δε υπολογισμός αριθμοδεικτών ,όπως η ταμειακή αποδοτικότητα του συνόλου των κεφαλαίων ή των ιδίων κεφαλαίων ,μπορεί να οδηγήσει σε παραπλανητικά συμπεράσματα ,γιατί δεν λαμβάνονται υπόψη όλα τα κόστη κατά τον υπολογισμό των αποδοτικότητων που βασίζονται σε ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες .

Επειδή τα διάφορα έξοδα και έσοδα μπορούν να επηρεαστούν σε μεγάλο βαθμό από τις αποφάσεις της διοίκησης ,η οποία μπορεί να καθορίσει το χρόνο αναγνώρισής τους για την επίτευξη του επιθυμητού ύψους κερδών, οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες χρησιμοποιούνται συχνά για να ελεγχθεί η ποιότητα των κερδών που περιέχονται στις λογιστικές καταστάσεις .Ένας υψηλός δείκτης ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες προς καθαρά κέρδη, κέρδη τα οποία υπολογίζονται , όμως μετά την αφαίρεση των εξόδων τα οποία περιέχονται στην κατάσταση διάθεσης κερδών ,είναι ενδεικτικός κερδών υψηλής ποιότητας .Όσο δε υψηλότερος της μονάδας είναι ο σχετικός δείκτης τόσο υψηλότερης ποιότητας θεωρούνται τα κέρδη .Αντίθετα ,ένας χαμηλός δείκτης ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες προς καθαρά κέρδη δείχνει μία σπουδή όσον αφορά την αναγνώριση εσόδων και μία καθυστέρηση όσον αφορά την αναγνώριση εξόδων.

Ο ρυθμός αύξησης των ταμειακών εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες αποτελεί μία σπουδαία διάσταση για την αποτίμηση μιας μετοχής , ενώ η διακύμανση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες μπορεί να θεωρηθεί ένας καθοριστικός παράγοντας

του κινδύνου της μετοχής .Υψηλοί ρυθμοί επενδύσεων σε πάγια συνήθως ακολουθούνται από υψηλούς ρυθμούς αύξησης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες .

4.8 Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το τμήμα των επενδυτικών δραστηριοτήτων της κατάστασης ταμειακών ροών περιλαμβάνει αγορές παγίων στοιχείων του ενεργητικού , τμημάτων άλλων επιχειρήσεων ή ακόμα και ολόκληρων επιχειρήσεων ,μετοχών χρεογράφων και διαφόρων χρηματοοικονομικών οργάνων καθώς και πωλήσεις των ανωτέρω επενδύσεων .

Οι επενδυτικές δραστηριότητες αποκτούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον αναλυτή ,γιατί παρέχουν πληροφορίες για τα μελλοντικά κέρδη. Οι ταμειακές εκροές παρέχουν πληροφορίες για το βαθμό επέκτασης και οι εισροές για το ρυθμό συρρίκνωσης μιας επιχείρησης , δηλαδή για το ύψος και τους ρυθμούς αύξησης ή μείωσης μελλοντικών κερδών.

Η επέκταση μπορεί να επιτευχθεί είτε με αγορές ολόκληρων επιχειρήσεων .Για να εξακριβωθεί εάν οι επενδύσεις αυτές αυξάνουν ή τουλάχιστον διατηρούν το τρέχον επίπεδο δραστηριοτήτων ,απαιτούνται συγκρίσεις με τους ρυθμούς αύξησης των επενδύσεων των ανταγωνιστών ,αφού ληφθούν υπόψη :ο ρυθμός ανάπτυξης της επιχείρησης ,οι τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις ,τα πάγια που διαθέτει και οι πρόσφατες επενδύσεις που έχει κάνει η επιχείρηση.

Στην περίπτωση αγοράς εξ' ολοκλήρου μιας άλλης επιχείρησης θα πρέπει να εκτιμηθούν τόσο τα κόστη για τη χρηματοδότηση της αγοράς όσο και τα οφέλη τα οποία θα προκύπτουν από τη συνεργία μεταξύ των δύο επιχειρήσεων. Στις περιπτώσεις συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις και επενδύσεων σε χρεόγραφα θα πρέπει να αναζητηθούν οι πραγματικοί λόγοι που έγιναν αυτές οι επενδύσεις ,γιατί ενδέχεται να αποκρύπτουν μία αδυναμία της διοίκησης να προγραμματίσει επενδυτικά προγράμματα από τα οποία αναμένονται υψηλότερες αποδοτικότητες .

Οι πωλήσεις παγίων μπορούν να συγκαλύπτουν επίσης μία αδυναμία της διοίκησης μιας επιχείρησης να αντιμετωπίσει προβλήματα ρευστότητας με άλλον τρόπο. Επομένως, η ρευστοποίηση στοιχείων του πάγιου ενεργητικού συνεπάγεται συρρίκνωση των δραστηριοτήτων και χαμηλότερα μελλοντικά κέρδη ,ενώ η ρευστοποίηση συμμετοχών και χρεογράφων μπορεί να γίνεται προκειμένου να χρηματοδοτηθεί κάποιο ευρύτερο επενδυτικό πρόγραμμα από το οποίο αναμένονται υψηλότερες αποδοτικότητες .

Συνέπειες για τα μελλοντικά κέρδη έχουν όχι μόνο οι επενδυτικές δραστηριότητες οι οποίες χρηματοδοτούνται με διαθέσιμα αλλά και αυτές οι οποίες χρηματοδοτούνται με την έκδοση νέων τίτλων ,όπως μετοχών ή ομολογιών .Οι τελευταίες δεν εμφανίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών ,γιατί δεν εμπλέκονται άμεσα διαθέσιμα ,αλλά έχουν συνέπειες για το μελλοντικό επίπεδο κερδών και ταμειακών ροών , οι οποίες και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την ανάλυση της κατάστασης ταμειακών ροών .

4.9 Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι περισσότερες επιχειρήσεις χρηματοδοτούν τις δραστηριότητές τους με κεφάλαια τα οποία προέρχονται από την λειτουργία τους , δηλαδή κεφάλαια τα οποία δημιουργούνται από την ίδια την επιχείρηση , καθώς και τα κεφάλαια τα οποία προέρχονται από την έκδοση μετοχών και από δανεισμό .Οι εισροές από δανεισμό και από έκδοση μετοχών καθώς και οι εκροές για την αγορά των μετοχών της ίδιας της επιχείρησης και την εξόφληση δανείων εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές της κατάσταση ταμειακών ροών .

Ο δανεισμός ξένων κεφαλαίων προσφέρει στους μετόχους μιας επιχείρησης το όφελος της χρηματοοικονομικής μόχλευσης και το όφελος από τη φορολογική έκπτωση των φόρων ,αυξάνει όμως τον κίνδυνο χρεοκοπίας της επιχείρησης και την πιθανότητα μελλοντικών απωλειών για τους μετόχους .

Υπάρχει , επομένως για κάθε επιχείρηση ένα επίπεδο ξένων κεφαλαίων τέτοιο ώστε αυξήσεις των ξένων κεφαλαίων μέχρι αυτό να θεωρούνται ευνοϊκές για τους μετόχους ,ενώ αυξήσεις πέραν αυτού να θεωρούνται δυσμενείς.

Η χρηματοοικονομική θεωρία δυστυχώς δεν προσφέρει απάντηση στο ερώτημα: " ποιο είναι το άριστο αυτό επίπεδο των ξένων κεφαλαίων ;", ενώ ένας χρηματοοικονομικός αναλυτής θα ήθελε να γνωρίζει τις συνέπειες μιας αύξησης των ξένων κεφαλαίων .

Ένας πρακτικός ,αλλά όχι κατανάγκη ασφαλής τρόπος είναι να εκτιμήσει αναλυτής την ικανότητα μιας επιχείρησης να ικανοποιήσει τις προγραμματισμένες εξοφλήσεις ξένων κεφαλαίων με αναμενόμενες αδέσμευτες ταμειακές ροές .Εάν υπάρχει η μελλοντική δυνατότητα εξυπηρέτησης των ξένων κεφαλαίων ,τότε ο δανεισμός μπορεί να θεωρηθεί επωφελής για τους μετόχους και την επιχείρηση .

Οι αυξήσεις ξένων κεφαλαίων , οι οποίες δεν συνοδεύονται από εκδόσεις νέων μετοχών ,θεωρούνται μια θετική ένδειξη για τη μελλοντική αξία της μετοχής μιας επιχείρησης ,γιατί αναμένονται μελλοντικά κέρδη τα οποία οι παλαιοί μέτοχοι δεν θα ήθελαν να τα μοιραστούν με νέους .Οι αυξήσεις ξένων κεφαλαίων όμως δημιουργούνται συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ μετόχων και πιστωτών ,καθώς οι μέτοχοι θα επιθυμούσαν τη διενέργεια των επενδύσεων με την υψηλότερη αποδοτικότητα αλλά και τον υψηλότερο κίνδυνο ,από τις οποίες θα ωφελούνται τα μέγιστα αν η επένδυση αποδεικνύεται επιτυχής και θα έχαναν πολύ λίγα σε περίπτωση αποτυχίας της.

Οι πιστωτές αντίθετα θα προτιμούσαν τις επενδύσεις με το μικρότερο κίνδυνο ,οι οποίες συμβαίνει να έχουν και την μικρότερη αποδοτικότητα ,γιατί τα οφέλη τους είναι σταθερά, δηλαδή οι τόκοι έσοδα που προκύπτουν για αυτούς από το δανεισμό.

Οι συγκρούσεις αυτές των συμφερόντων δημιουργούν ορισμένα κόστη για τους μετόχους ,όπως αυξημένα επιτόκια δανεισμού ,και επιβάλλουν περιορισμούς στις επενδυτικές δραστηριότητες ,όπως διαρκεί έλεγχο των επενδυτικών δραστηριοτήτων ,δέσμευση παγίων με υποθήκες ,απαγόρευση εξαγορών άλλων επιχειρήσεων καθώς και περιορισμό του μελλοντικού δανεισμού .

Οι συγκρούσεις αυτές των συμφερόντων καθώς και οι συνέπειές τους για την επιχείρηση και τα συμφέροντα των άμεσα ενδιαφερομένων θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο λεπτομερούς ανάλυσης , γιατί συνεπάγονται μεταφορές πλούτου από την μία ομάδα στην άλλη .

Οι εκδόσεις νέων μετοχών θα πρέπει να εξετάζονται κάτω από το πρίσμα της μεταβολής που επιφέρουν στη σχέση των ξένων προς τα ίδια κεφάλαια. Συνεπώς εκδόσεις νέων μετοχών βελτιώνουν την σχέση των ξένων προς τα ίδια κεφάλαια, μειώνουν την πιθανότητα χρεοκοπίας και παρέχουν μια θετική εικόνα για το μέλλον της επιχείρησης .

Οι εκδόσεις νέων μετοχών , όμως θεωρούνται ότι μεταφέρουν πλούτο από τους παλαιούς στους νέους μετόχους ,γιατί συχνά εκδίδονται νέες μετοχές όταν οι παλαιοί μέτοχοι ,οι οποίοι μπορεί να έχουν και καλύτερη εσωτερική πληροφόρηση ,επιθυμούν να διαμοιραστούν το βάρος δυσμενών εξελίξεων με άλλους ή όταν οι παλαιοί μέτοχοι πιστεύουν ότι η τιμή της μετοχής είναι ιδιαίτερα υψηλή σε σχέση με την πραγματική της τιμή.

Οι αυξήσεις και οι μειώσεις των μερισμάτων αποτελούν μία σπουδαία πηγή πληροφόρησης των μετοχών για την ικανότητα της επιχείρησης να παράγει κέρδη στο μέλλον .Οι αυξήσεις των μερισμάτων επισημαίνουν ότι αναμένονται υψηλότερα κέρδη ,ενώ οι μειώσεις ότι τα μελλοντικά κέρδη θα είναι χαμηλότερα .Την όλη διαδικασία εξαιτίας ου υψηλού κόστους της ,μόνο οι διοικήσεις των επιχειρήσεων ,που γνωρίζουν με κάποια βεβαιότητα το μέλλον ,μπορούν να την χρησιμοποιήσουν ως μηχανισμό πληροφόρησης των μετοχών .

4.10 ΟΙ ΑΔΕΣΜΕΥΤΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

Οι αδέσμευτες ταμειακές ροές δηλώνουν την ικανότητα μιας επιχείρησης να παράγει ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πέρα από αυτές οι οποίες χρειάζονται για να παραμείνει σε συνεχή λειτουργία .Οι αδέσμευτες ταμειακές ροές μπορούν είτε να διανεμηθούν στους μετόχους ως υψηλότερα μερίσματα είτε να παραμείνουν στην επιχείρηση προκειμένου να επενδυθούν και να συνεισφέρουν στην αύξηση των μελλοντικών κερδών ,των μελλοντικών αδέσμευτων ταμειακών ροών και της τιμής της μετοχής της επιχείρησης.

Συχνά όμως οι επενδύσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από τις αδέσμευτες ταμειακές ροές αποδεικνύονται ανεπιτυχείς και γίνεται σπατάλη των αδέσμευτων ταμειακών ροών . Επειδή δεν υπάρχει ένας αυστηρά καθορισμένος τρόπος υπολογισμού ταμειακών ροών από κάποιο λογιστικό πρότυπο ,όπως συμβαίνει με τις ταμειακές ροές από τις διάφορες δραστηριότητες ,στη διεθνή βιβλιογραφία εμφανίζονται διάφοροι τρόποι υπολογισμού. Ο πιο κοντινός τρόπος υπολογισμού των αδέσμευτων ταμειακών ροών είναι ο εξής :

Αδέσμευτες ταμειακές ροές = Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες – Επενδύσεις σε πάγια +Πωλήσεις παγίων

Για μια επιχείρηση όμως που χρησιμοποιεί ξένα κεφάλαια ο πιο σωστός τρόπος υπολογισμού των αδέσμευτων ταμειακών ροών είναι ο εξής :

Αδέσμευτες ταμειακές ροές =ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες-Επενδύσεις σε πάγια +Πωλήσεις παγίων –Εξοφλήσεις χρεολυσίων +Εισροές από Νέα δάνεια

Καθώς ο χρόνος που θα γίνει μια επένδυση και το ποσό της επένδυσης ανήκουν στην διακριτική ευχέρεια της διοίκησης μιας επιχείρησης ,ένας αναλυτής θα πρέπει να γνωρίζει το ποσό των επενδύσεων οι οποίες είναι απόλυτα αναγκαίες για να διατηρηθεί ο τρέχων ρυθμός ανάπτυξης της επιχείρησης και το ποσό των επενδύσεων οι οποίες δεν είναι αναγκαίες και έχουν γίνει γιατί η διοίκηση είχε τη δυνατότητα να τις χρηματοδοτήσει .

Το τελευταίο ποσό αυτό των επενδύσεων αντιπροσωπεύει επίσης αδέσμευτες ταμειακές ροές και δεν θα πρέπει να αφαιρείται από τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες στον προαναφερθέντα υπολογισμό των αδέσμευτων ταμειακών ροών .Ο υπολογισμός των επενδύσεων οι οποίες έγιναν γιατί απλώς η διοίκηση είχε την ευχέρεια γίνεται ως εξής :Από το ρυθμό αύξησης των συνολικών επενδύσεων για μια καθορισμένη περίοδο ,αφαιρείται ο ρυθμός αύξησης του κόστους πωληθέντων για την ίδια περίοδο ,η διαφορά αντιπροσωπεύει ένα ρυθμό αύξησης των επενδύσεων οι οποίες έγιναν γιατί η διοίκηση είχε την ευχέρεια .

Σε περιόδους οικονομικής ύφεσης και στενότητας που χαρακτηρίζουν το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η αξιολόγηση του πίνακα ταμειακών ροών γίνεται ακόμη πιο χρήσιμη. Και αυτό γιατί δεν αποτυπώνει απλώς ένα «φιλοσοφικό» νούμερο, όπως είναι τα κέρδη, αλλά αντίθετα αναφέρεται στο πλέον χειροπιαστό στοιχείο των εταιριών, που είναι το πόσο «ταμείο» έκαναν κατά το χρονικό διάστημα στο οποίο αναφέρονται οι λογιστικές καταστάσεις.

Στο σημείο αυτό ωφέλιμο θα ήταν μέσω των ταμειακών ροών 18 εισηγμένων εταιρειών να δούμε την πορεία τους με βάση τις λογιστικές καταστάσεις του Α τριμήνου του 2010.

Αποτελέσματα Α' τριμήνου: Σύγκριση κερδών-ταμιακών ροών

Εταιρεία	Τζίρος	Τζίρος	Κέρδη	Κέρδη	Λειτουργικές	Επενδυτικές	Σύνολο
	2010	2009	2010	2009	ταμιακές	ταμιακές	ταμιακών
					ροές	ροές	ροών
FG Europe	19.481	20.379	710	530	-6.318	358	-5.960
							-
BIOXALKO	648.175	595.452	-2.803	10.783	-103.693	-32.131	-135.824
REVOIL	203.912	168.409	1.083	1.120	-4.478	-295	-4.773
AS Company	7.958	7.948	1.216	1.429	-1.042	-17	-1.059
Infoquest	84.371	94.824	-738	-184	5.309	2.766	8.075
Sprider	34.968	34.250	1.099	140	170	-2.388	-2.218
Γενική Εμπορίου	6.681	7.408	14	101	1.304	182	1.486
Χαϊδεμένος	7.315	7.302	155	308	1.103	514	1.617
Κανάκης	4.258	4.051	363	313	775	-104	671
Μινέρβα	5.521	7.099	14	485	711	-91	620
Yalco	11.053	12.507	-1.331	-1.392	-152	1.422	1.270
S&B Βιομ. Ορυκτά	95.232	79.557	4.037	730	10.539	-5.225	5.314
Rilken	10.049	10.584	-77	562	519	-20	499
ΕΛΙΝΟΙΛ	222.721	177.028	1.303	310	6.410	-310	6.100
Kleeman	21.792	23.174	1.050	1.251	-144	-555	-699
ΛΑΝΑΚΑΜ	2.299	2.826	231	282	869	0	869
Μαθιός Πυρίμαχα	4.757	4.364	296	5	-433	-57	-490
Mevaco	4.109	4.048	-67	-259	342	-167	175

Η Βιοχάλκο περιόρισε στο πρώτο τρίμηνο τις ζημιές της από τα 10,7 στα 2,8 εκατ. ευρώ, ωστόσο η ανοδική πορεία στις τιμές των μετάλλων αύξησε τις απαιτήσεις του ομίλου για κεφάλαιο κίνησης, με αποτέλεσμα να προκύψει αρνητικό «ταμείο» ύψους 135,8 εκατ. ευρώ(!), καθώς οι λειτουργικές ταμειακές ροές διαμορφώθηκαν στα -103,6 εκατ. ευρώ και οι επενδυτικές ταμειακές ροές στα -32,1 εκατ. ευρώ.

Στην περίπτωση της FG Europe, οι πωλήσεις σημείωσαν ελαφρά κάμψη (περίοδος χαμηλής εποχικότητας) και τα κέρδη αυξήθηκαν στα 710 χιλ. ευρώ, ωστόσο αν κάποιος παρατηρήσει τον πίνακα των ταμειακών ροών διαπιστώνει ότι σε λειτουργικό επίπεδο υπήρχαν απώλειες 6,3 εκατ. ευρώ και οι συνολικές απώλειες του ταμείου προσέγγισαν τα 6 εκατ. ευρώ. Βέβαια, θα περιμένουμε και την εξέλιξη των επόμενων τριμήνων για να προκύψει ουσιαστικότερο συμπέρασμα.

Η Sprider μπορεί μεν να αύξησε τις πωλήσεις της και να σημείωσε κέρδη ύψους 1 εκατ. ευρώ, ωστόσο από πλευράς ταμείου έχασε 2,21 εκατ. ευρώ καθώς οι λειτουργικές ταμειακές ροές της ήταν πολύ μικρές για να χρηματοδοτήσουν τις επενδύσεις της (2,38 εκατ. ευρώ).

Η άνοδος της τιμής του πετρελαίου αύξησε το απαιτούμενο κεφάλαιο κίνησης για τη Revoil, η οποία, ενώ διατήρησε σχεδόν στο ακέραιο την ήδη υψηλή κερδοφορία της (1,08 εκατ. ευρώ), είδε τις ταμειακές της ροές να διαμορφώνονται σε αρνητικό επίπεδο (-4,7 εκατ. ευρώ).

Η Μαθιός αύξησε μεν τις πωλήσεις της από τα 4,36 στα 4,75 εκατ. και τα κέρδη της από τα 5 στα 296 χιλ. ευρώ, αυτό όμως απαιτήσε πρόσθετο κεφάλαιο κίνησης, με αποτέλεσμα οι λειτουργικές ταμειακές ροές να διαμορφωθούν στα -433 χιλ. ευρώ.

Αξιοσημείωτα κέρδη αλλά αρνητικές λειτουργικές ταμειακές ροές εμφάνισαν και άλλες εισηγμένες εταιρίες, όπως για παράδειγμα η Kleemann, η AS Company κ.ά.

Υπήρξαν όμως και πολλές περιπτώσεις εισηγμένων εταιριών όπου στο πρώτο τρίμηνο του 2010 το ταμείο τους «γέννησε» πολύ περισσότερο από τα κέρδη τους.

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά, για παράδειγμα, παρουσίασε κέρδη 4 εκατ. ευρώ και εμφάνισε λειτουργικές ταμειακές ροές ανώτερες των 10 εκατ. ευρώ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνο να υλοποιηθεί νέα εξαγορά, αλλά και να μειωθεί ο καθαρός δανεισμός κατά 5,3 εκατ. ευρώ.

Η ΕΛΙΝΟΪΑ -αυξάνοντας κατά πολύ τις μη τραπεζικές της υποχρεώσεις- κατάφερε να πετύχει ταμειακές ροές ανώτερες της κερδοφορίας της (6,1 εκατ. έναντι 1,3 εκατ. ευρώ).

Η Γενική Εμπορίου και Βιομηχανίας επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση, με αποτέλεσμα να δει τις πωλήσεις της να μειώνονται και τα κέρδη της να περιορίζονται μόλις στα 14 χιλ.

ευρώ. Ωστόσο, πέτυχε θετικές λειτουργικές ταμειακές ροές άνω του 1 εκατ. ευρώ και συνολικότερα μείωσε τον καθαρό της δανεισμό κατά περίπου 1,5 εκατ. ευρώ!

Με αρκετές ομοιότητες η περίπτωση της Χαϊδεμένος, η οποία μπορεί μεν να σημείωσε κέρδη μόλις 155 χιλ. ευρώ (τα μισά από πέρυσι), αλλά οι λειτουργικές ταμειακές ροές της ξεπέρασαν το 1 εκατ., ποσό στο οποίο προστέθηκε και η επιστροφή κεφαλαίου από τη διακοπή λειτουργίας θυγατρικής εταιρίας. Συνολικά, ο καθαρός δανεισμός περιορίστηκε κατά 1,6 εκατ. ευρώ.

Τόσο η Info-Quest όσο και η Rilken υποχρεώθηκαν σε μικρές ζημίες κατά το πρώτο τέταρτο του 2010. Αυτό, ωστόσο, δεν εμπόδισε την Info-Quest να «παραγάγει» ταμείο άνω των 8 εκατ. Ευρώ και τη Rilken 0,5 εκατ. ευρώ. Στην περίπτωση μάλιστα της δεύτερης, τα διαθέσιμά της αποτελούν μεγάλο ποσοστό της συνολικής της κεφαλαιοποίησης στο Χ.Α.

Η Yalco υποχρεώθηκε σε ζημιολόγο αποτέλεσμα (-1,3 εκατ. ευρώ), πλην όμως οι λειτουργικές ταμειακές ροές ήταν οριακά μόνο αρνητικές (εγγραφή υψηλών προβλέψεων) και οι επενδυτικές ταμειακές ροές ήταν θετικές, μετά και την πώληση της θυγατρικής στην Ουγγαρία.

Περίπτωση «αγλάδας» που παράγει μετρητά η εταιρία Στ. Κανάκης, η οποία κατά το πρώτο φετινό τρίμηνο όχι μόνο αύξησε την κερδοφορία της (από 313 σε 363 χιλ. ευρώ) αλλά ανέβασε ακόμη περισσότερο το ταμείο της (+670 χιλ.), με αποτέλεσμα ο δανεισμός της να είναι μηδενικός και το ταμείο της στο 1,3 εκατ. ευρώ (σχέδια για επένδυση στα Βαλκάνια).

Ταμειακές ροές σαφώς ανώτερες από τα καθαρά τους κέρδη εμφάνισαν και άλλες εταιρίες, όπως η Μινέρβα, η Λανακάμ κ.ά.

4.11 ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Οι ταμιακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα πρέπει να αναγνωρίζονται στο νόμισμα λειτουργίας της οντότητας, εφαρμόζοντας στο ποσό του ξένου νομίσματος τη συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της ταμιακής ροής. Επίσης, όσες είναι μιας θυγατρικής

εξωτερικού πρέπει να μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας βάσει των συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ του νομίσματος αυτού και του ξένου νομίσματος κατά τις ημερομηνίες των ταμιακών ροών.

Οι ταμιακές ροές που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 21 «Οι Επιδράσεις των Μεταβολών των Τιμών Συναλλάγματος», το οποίο επιτρέπει τη χρήση μιας ισοτιμίας που πλησιάζει την πραγματική.

Για παράδειγμα, ο μέσος σταθμικός όρος των συναλλαγματικών ισοτιμιών μιας περιόδου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταχώρηση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα ή τη μετατροπή των ταμιακών ροών μιας θυγατρικής εξωτερικού. Οπωσδήποτε όμως, το ΔΛΠ 21 δεν επιτρέπει χρήση της συναλλαγματικής ισοτιμίας που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, όταν μετατρέπονται οι ταμιακές ροές μιας θυγατρικής εξωτερικού.

Επίσης μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές, που προέρχονται από μεταβολές στις ισοτιμίες των ξένων νομισμάτων, δεν είναι ταμιακές ροές.

Όμως, η επίδραση των μεταβολών των ισοτιμιών ξένου νομίσματος στα ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, που κατέχονται ή οφείλονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρείται στην κατάσταση ταμιακών ροών για λόγους συμφωνίας των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων μεταξύ έναρξης και τέλους περιόδου. Αυτό το ποσό παρουσιάζεται ξεχωριστά από τις ταμιακές ροές από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και συμπεριλαμβάνει τις τυχόν διαφορές, στην περίπτωση που αυτές οι ταμιακές ροές είχαν καταχωρηθεί με τις κατά το τέλος της περιόδου συναλλαγματικές ισοτιμίες.

4.12 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Οι ταμιακές ροές από τόκους και μερίσματα που έχουν εισπραχθεί πρέπει να γνωστοποιούνται ξεχωριστά από τόκους και μερίσματα που έχουν καταβληθεί. Οι ταμιακές ροές από τόκους και μερίσματα πρέπει να κατατάσσονται κατά ένα σταθερό τρόπο από περίοδο σε περίοδο, ως επιχειρηματικές ή επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Το συνολικό ποσό των τόκων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμφανίζεται στην κατάσταση ταμιακών ροών, είτε έχει καταχωρηθεί ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είτε έχει κεφαλαιοποιηθεί, σύμφωνα με τον προβλεπόμενο εναλλακτικό χειρισμό στο ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού».

Για ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, οι τόκοι που καταβλήθηκαν και οι τόκοι και τα μερίσματα που εισπράχθηκαν συνήθως κατατάσσονται ως επιχειρηματικές ταμιακές ροές. Όμως, δεν υπάρχει κοινή συναίνεση στην κατάταξη αυτών των ταμιακών ροών από άλλες επιχειρήσεις. Τόκοι που καταβλήθηκαν και τόκοι και μερίσματα που εισπράχθηκαν μπορεί να καταταγούν στις επιχειρηματικές ταμιακές ροές, γιατί υπεισέρχονται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή ζημίας. Εναλλακτικά, τόκοι που καταβλήθηκαν και τόκοι και μερίσματα που εισπράχθηκαν μπορεί να καταταγούν στις χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές και επενδυτικές ταμιακές ροές αντίστοιχα, γιατί αποτελούν τα κόστη εξεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων ή τις αποδόσεις των επενδύσεων.

Όσον αφορά τα μερίσματα που καταβλήθηκαν, μπορεί να καταταγούν στις χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές, γιατί αποτελούν ένα κόστος εξεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων. Εναλλακτικά, μπορεί να καταταγούν ως ένα συνθετικό στοιχείο των ταμιακών ροών από επιχειρηματικές δραστηριότητες, ώστε να μπορέσουν οι χρήστες να προσδιορίσουν τη δυνατότητα μιας επιχείρησης να καταβάλει μερίσματα από τις επιχειρηματικές ταμιακές ροές.

4.13 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ταμιακές ροές, οι οποίες προκύπτουν από φόρους εισοδήματος πρέπει να γνωστοποιούνται ξεχωριστά και πρέπει να κατατάσσονται ως ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες, εκτός αν είναι δυνατόν ειδικώς να συσχετιστούν με τις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες.

Οι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από συναλλαγές, οι οποίες δημιουργούν ταμιακές ροές κατατασσόμενες στην κατάσταση ταμιακών ροών στις επιχειρηματικές, επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Παρόλο που το έξοδο φόρου μπορεί να είναι άμεσα σχετιζόμενο προς τις επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, οι σχετικές

ταμιακές ροές φόρου είναι συχνά πρακτικά αδύνατο να εξατομικεύονται και μπορεί να προκύπτουν σε διαφορετική περίοδο από εκείνη των ταμιακών ροών της βασικής συναλλαγής. Για το λόγο αυτό, οι φόροι που καταβλήθηκαν συχνά κατατάσσονται ως ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Όμως, όταν είναι πρακτικά δυνατόν οι ταμιακές ροές φόρου να συσχετισθούν άμεσα προς μία ιδιαίτερη συναλλαγή, η οποία δημιουργεί ταμιακές ροές που κατατάσσονται στις επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, τότε οι ταμιακές ροές φόρου κατατάσσονται σε μία από τις δραστηριότητες αυτές, όπως αρμόζει. Όταν οι ταμιακές ροές φόρου κατανέμονται σε περισσότερες από μία δραστηριότητες, πρέπει να γνωστοποιείται το συνολικό ποσό των φόρων που καταβλήθηκε.

4.14 ΕΠΕΝΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

Όταν η λογιστικοποίηση μιας επένδυσης σε συγγενή ή σε θυγατρική γίνεται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης ή της μεθόδου του κόστους, ο επενδυτής περιορίζει την αναφορά της επένδυσης αυτής στην κατάσταση ταμιακών ροών, μόνο σε ότι αφορά στις μεταξύ αυτού και της συγγενούς ή της θυγατρικής ταμιακές ροές, όπως για παράδειγμα, στα μερίσματα και στις προκαταβολές.

Μια επιχείρηση που παρουσιάζει τα δικαιώματά της σε μία από κοινού ελεγχόμενη οικονομική μονάδα (ΔΛΠ 31 «Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση για τα Δικαιώματα σε Κοινοπραξίες») χρησιμοποιώντας την αναλογική ενοποίηση, συμπεριλαμβάνει στη δική της ενοποιημένη κατάσταση ταμιακών ροών το αναλογικό μερίδιό της από τις ταμιακές ροές της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας. Μια επιχείρηση που παρουσιάζει ένα τέτοιο δικαίωμα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης, συμπεριλαμβάνει στη δική της κατάσταση ταμιακών ροών τις ταμιακές ροές από την επένδυσή της στην από κοινού ελεγχόμενη οικονομική μονάδα, καθώς και τις διανομές και άλλες πληρωμές ή εισπράξεις μεταξύ αυτής και της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας.

4.15 ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Το σύνολο των ταμιακών ροών που προκύπτουν από αποκτήσεις και από διαθέσεις θυγατρικών ή άλλων επιχειρηματικών μονάδων, πρέπει να παρουσιάζεται ξεχωριστά και να κατατάσσεται στις επενδυτικές δραστηριότητες. Τόσο για τις αποκτήσεις, όσο και για τις διαθέσεις τέτοιων μονάδων κατά τη διάρκεια της περιόδου, μία επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί το συνολικό ποσό για κάθε ένα από τα ακόλουθα:

- Το συνολικό αντάλλαγμα της αγοράς ή της διάθεσης.
- Την αναλογία του ανταλλάγματος αγοράς ή πώλησης που καλύπτεται από ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα.
- Το ποσό των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε.
- Το ποσό των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, εκτός των ταμιακών διαθεσίμων ή ταμιακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε, συνοπτικά για κάθε κύρια κατηγορία.
- Η ξεχωριστή παρουσίαση, σε ιδιαίτερες σειρές κονδυλίων, των επιδράσεων των ταμιακών ροών από αποκτήσεις και διαθέσεις θυγατρικών και άλλων επιχειρηματικών μονάδων, μαζί με τη ξεχωριστή γνωστοποίηση των ποσών των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν ή διατέθηκαν, βοηθά να διακρίνονται οι συγκεκριμένες αυτές ταμιακές ροές από τις ταμιακές ροές που προκύπτουν από άλλες επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των ταμιακών ροών από διαθέσεις δεν αφαιρούνται από εκείνα των αποκτήσεων.

Το συνολικό ποσό όμως, των ταμιακών διαθεσίμων που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν, ως αντάλλαγμα αγοράς ή πώλησης, καταχωρείται στην κατάσταση ταμιακών ροών μετά την αφαίρεση των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων που αποκτήθηκαν ή διατέθηκαν.

4.16 ΜΗ ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Επενδυτικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές που δεν απαιτούν τη χρήση ταμιακών διαθεσίμων ή ταμιακών ισοδυνάμων, πρέπει να εξαιρούνται από την κατάσταση ταμιακών ροών. Οι συναλλαγές αυτές πρέπει να γνωστοποιούνται με τις άλλες οικονομικές καταστάσεις, κατά τρόπο που να παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες για αυτές τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Επίσης, πολλές από αυτό το είδος των συναλλαγών, δεν έχουν άμεσο αντίκτυπο στις τρέχουσες ταμιακές ροές, μολονότι επηρεάζουν την κεφαλαιακή και την περιουσιακή δομή μιας επιχείρησης. Ο αποκλεισμός των μη ταμιακών συναλλαγών από την κατάσταση ταμιακών ροών είναι συνεπής με το αντικείμενο της κατάστασης ταμιακών ροών, καθώς αυτές οι συναλλαγές δεν συνεπάγονται ταμιακές ροές στην τρέχουσα περίοδο.

Παραδείγματα μη ταμιακών συναλλαγών είναι:

- Η απόκτηση περιουσιακών στοιχείων είτε με την ανάληψη άμεσα συνδεδεμένων υποχρεώσεων είτε μέσω μιας χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- Η απόκτηση μιας επιχείρησης με έκδοση μετοχών.
- Η μετατροπή υποχρεώσεων σε κεφάλαιο.

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί, μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης, τα ποσά των σημαντικών υπολοίπων ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων, που κατέχονται από την επιχείρηση και δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο. Όμως υπάρχουν και διάφορες περιπτώσεις κατά τις οποίες τα υπόλοιπα αυτά, που κατέχονται από μια επιχείρηση, δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν υπόλοιπα ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων που κατέχονται από θυγατρική, η οποία λειτουργεί σε χώρα όπου ισχύουν συναλλαγματικοί έλεγχοι ή άλλοι νομικοί περιορισμοί, οπότε τα υπόλοιπα δεν είναι διαθέσιμα για γενική χρήση από τη μητρική εταιρία ή άλλες θυγατρικές.

Πρόσθετες πληροφορίες μπορεί να είναι απαραίτητες στους χρήστες για την κατανόηση της οικονομικής θέσης και της ρευστότητας μιας επιχείρησης. Συνιστάται η παράθεση τέτοιων πληροφοριών, μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης και μπορεί να περιλαμβάνουν:

Τα ποσά των μη αναληφθέντων εγκεκριμένων δανείων, τα οποία μπορεί να είναι διαθέσιμα για μελλοντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και για διακανονισμό κεφαλαιακών δεσμεύσεων, με μνεία κάθε περιορισμού στη χρήση αυτών των δανείων.

Τα συνολικά ποσά των ταμιακών ροών από κάθε μία από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, που σχετίζονται με δικαιώματα σε κοινοπραξίες, τα οποία εμφανίζονται με τη χρησιμοποίηση της αναλογικής ενοποίησης.

Το συνολικό ποσό των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα, ξεχωριστά από εκείνες τις ταμιακές ροές που απαιτούνται για να διατηρείται η επιχειρηματική δυναμικότητα.

Το ποσό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για κάθε αναφερόμενο επιχειρηματικό και γεωγραφικό τομέα .

Επίσης η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα και των ταμιακών ροών που απαιτούνται για να διατηρείται η επιχειρηματική δυναμικότητα, είναι χρήσιμη για να επιτρέψει στο χρήστη να προσδιορίσει αν η επιχείρηση επενδύει επαρκώς για τη διατήρηση της επιχειρηματικής δυναμικότητάς της. Μια επιχείρηση που δεν επενδύει επαρκώς για τη διατήρηση της επιχειρηματικής δυναμικότητάς της, μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη μελλοντική κερδοφορία, χάριν της τρέχουσας ρευστότητας και διανομής (μερισμάτων) στους ιδιοκτήτες. Αυτό επιτρέπει στους χρήστες να έχουν μια καλύτερη αντίληψη της σχέσης μεταξύ των ταμιακών ροών της επιχείρησης, ως ένα σύνολο και των επιμέρους τμημάτων της, καθώς και της διαθεσιμότητας και μεταβλητότητας των κατά τομέα ταμιακών ροών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^Ο ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Στο σημείο αυτό κρίναμε σκόπιμο για την καλύτερη κατανόηση των όσων αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαιο σε θεωρητικό επίπεδο σχετικά με τις ταμειακές ροές, να παρουσιάσουμε μια πρακτική εφαρμογή με καταστάσεις ταμειακών ροών. Για το λόγο αυτό μελήσαμε την εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ.

Στο κεφάλαιο λοιπόν αυτό δίνουμε πληροφορίες σχετικά με την εταιρεία αυτή και την λειτουργία της καθώς και την οικονομική εικόνα μέσω των λογιστικών της καταστάσεων. Στην συνέχεια παρατίθενται οι χετικές καταστάσεις ταμιακών ροών.

Ο Όμιλος Εταιριών ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ είναι μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες καλωδίων στη χώρα και διαθέτει πέντε εργοστάσια παραγωγής, τρία στην Ελλάδα και δύο στο εξωτερικό.

Στον Όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ περιλαμβάνονται και οι εταιρίες ICME ECAB S.A., στο Βουκουρέστι Ρουμανίας και LESCO O.O.D., στο Μπλαγκόεβγκραντ Βουλγαρίας καθώς και πλήθος εταιριών διάθεσης των προϊόντων της εταιρίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η δραστηριότητα της εταιρίας ξεκίνησε το 1950 ως μονάδα παραγωγής καλωδίων της ΒΙΟΧΑΛΚΟ. Το 1973 ιδρύεται η εταιρία με την επωνυμία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ, ως ανεξάρτητη θυγατρική της ΒΙΟΧΑΛΚΟ και αρχίζει να διευρύνει τις παραγωγικές και εμπορικές δραστηριότητες της. Από την ίδρυσή της η εταιρία προσανατολίζεται στην ενσωμάτωση των τελευταίων τεχνολογιών και στοχεύει στη παραγωγή προϊόντων για τη διεθνή αγορά.

Ο συνδυασμός υψηλής τεχνολογίας και εξειδικευμένου προσωπικού, επιτρέπει στην εταιρία να παράγει μία ευρεία γκάμα ποιοτικών προϊόντων με το εμπορικό σήμα CABLEL®.

- Καλώδια εσωτερικών εγκαταστάσεων
- Καλώδια ελέγχου

- Καλώδια βιομηχανικών χρήσεων και εξωτερικών εγκαταστάσεων
- Καλώδια πλοίων και ναυτικών εγκαταστάσεων με αυξημένη αντοχή στη φωτιά.
- Καλώδια ισχύος με τάση λειτουργίας μέχρι 400kV
- Καλώδια άκαυστα ελεύθερα αλογόνων
- Αγωγοί χαλκού, αλουμινίου, ACSR
- Τηλεφωνικά καλώδια
- Καλώδια μεταφοράς δεδομένων
- Καλώδια οπτικών ινών
- Εξειδικευμένα Καλώδια
- Σύρματα περιελίξεων χαλκού
- Πλαστικά και Ελαστικά Μείγματα

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

2009 Απονομή βραβείου « Recognised for Excellence 3 star » από το European Foundation for Quality Management.

2008 Λειτουργία νέας γραμμής παραγωγής καλωδίων Υψηλής και Υπερυψηλής Τάσης 400 kV

2007 Απονομή βραβείου «Committed to Excellence» από το European Foundation for Quality Management.

2006 Λειτουργία μονάδων βραδύκαυστων μειγμάτων LSF

2003 Ολοκλήρωση νέου εργοστάσιου Θήβας. Λειτουργία γραμμής Υψηλής Τάσης

2001 Απόκτηση πιστοποιητικού συμμόρφωσης περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO 14001

2000 Εξαγορά του μεριδίου της SIEMENS στο εργοστάσιο

οπτικών ινών

1999 Απόκτηση πλειοψηφίας μετοχών της ICME ECAB S.A.

1994 Εισαγωγή στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου
Αθηνών (ΧΑ)

1991 Παραγωγή καλωδίων οπτικών ινών συνεργασία με
SIEMENS

1973 Ίδρυση της εταιρίας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ

1950 Παραγωγή καλωδίων από τη ΒΙΟΧΑΛΚΟ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	2010	2011	2012
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	87.868.776	142.699.539	148.722.702
Επενδύσεις σε ακίνητα	2.152.565	2.270.174	383.271
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	409.125	10.160.040	10.681.175
Επενδύσεις σε επιχειρήσεις	760.655	779.726	605.268
Χρημ/κά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.807.484	1.807.484	1.807.485
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	260.135	427.949	
Λοιπές επενδύσεις			
Λοιπές απαιτήσεις	671.910		1.072.420
	93.930.650	158.718.941	163.503.725
Μεταβολή (%)	-3,6%	69,0%	3,0%

Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	68.392.515	92.165.783	87.938.716
Εμπορικές & λοιπ. Βραχ. Απαιτήσεις	84.800.229	76.081.125	70.979.964
Παράγωγα	2.254.174	130.965	287.899
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	11.820.842	18.983.379	17.696.954
	167.267.760	187.361.252	176.903.533
Μεταβολή (%)	22,4%	12,0%	-5,6%
Σύνολο ενεργητικού	261.198.410	346.080.193	340.407.258
Μεταβολή (%)	11,6%	32,5%	-1,6%
Ίδια κεφάλαια (Μετόχων της μητρικής)			
Μετοχικό κεφάλαιο	19.330.716	20.977.916	20.977.916
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	23.224.991	31.171.712	31.171.712
Συναλλαγματικές διαφορές ενοποίησης	-4.658.284	-4.276.791	-5.223.148
Λοιπά αποθεματικά	28.387.059	26.471.060	26.533.745
Κέρδη εις νέον	37.662.811	40.951.919	29.703.325
	103.947.293	115.295.816	103.163.550
Δικαιώματα μειοψηφίας	751.489	819.327	830.003
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	104.698.782	116.115.143	103.993.553
Μεταβολή (%)	0,1%	10,9%	-10,4%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	31.327.847	65.405.241	59.279.543
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις		438.273	166.641
Παράγωγα			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3.701.498	9.499.384	7.139.895
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	1.321.256	2.550.018	2.146.416
Επιχορηγήσεις	331.493	1.537.093	3.595.407
Προβλέψεις	200.000	200.000	200.000
	36.882.094		72.527.901

Μεταβολή (%)	-32,0%	115,9%	-8,9%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπ. βραχ. υποχρεώσεις	36.126.868	43.728.263	55.047.060
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις			
Δάνεια	82.889.865	105.352.490	108.470.222
Υποχρεώσεις από χρημ. μισθώσεις		675.683	321.975
Παράγωγα	600.801	578.605	46.546
	119.617.534	150.335.041	163.885.803
Μεταβολή (%)	58,9%	25,7%	9,0%
Σύνολο υποχρεώσεων	156.499.628,00	229.965.050	236.413.704
Μεταβολή (%)	20,8%	46,9%	2,8%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	156.499.628		
Μεταβολή (%)	20,8%		

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

	2010	2011	2012
Πωλήσεις	351.883.981	414.593.446	439.343.333
Μεταβολή	46%	18%	6%
Κόστος πωληθέντων	331.614.800	387.705.507	422.174.872
Μεικτό κέρδος	20.269.181	26.887.939	17.168.460
Μεταβολή	8,51%	32,65%	-36,15%
Έξοδα διάθεσης/πωλήσεων	-6.931.570	-7.325.092	-7.548.341
Έξοδα διοίκησης	-7.498.515	-8.340.927	-8.773.573

Λοιπά έξοδα/έξοδα	-699.234	593.940	1.278.488
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης (EBIT)	5.139.862	11.815.860	2.125.034
Μεταβολή	37,04%	130%	-82%
Χρηματοοικονομικά κόστος (καθαρό)	-4.548.769	-8.219.166	-15.342.739
Έσοδα από μερίσματα	0		
Κέρδη από συγγενής επιχειρήσεις	-23.349	12.780	-71.761
Κέρδη προ φόρων	567.744	3.609.474	-13.289.466
Μεταβολή		536%	
Φόρος εισοδήματος	-173.499	-278.420	2.101.220
Κέρδη μετά από φόρους	394.245	3.331.054	-11.188.246
Μεταβολή		745%	
Κατανεμημένα σε:			
Μετόχους της μητρικής	373.691	3.262.533	-11.213.415
Δικαιώματα μειοψηφίας	20.554	68.521	25.169
Σύνολο	394.245	3.331.054	-11.188.246
Κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ ανά μετοχή)			
Βασικά	0,014	0,117	-0,387

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	2010	2011	2012
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη περιόδου προ φόρων	567.744	3.609.474	-13.289.466
Πλέον/μείον προσαρμογές για :			
Αποσβέσεις	8.120.982	9.369.472	9.371.483
Προβλέψεις	-52.725	-400.892	194.992
Συναλλαγματικές διαφορές	-110.266	-8.451	-123.983
Αποτελέσματα επενδυτικής δραστηριότητας	-1.082.872	406.423	-652.374

Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	-36.516	-335.125	-784.436
Χρεωστικοί Τόκοι & Συναφή Έξοδα	4.801.210	9.238.165	14.580.985
Μεταβολές λογ/σμών κεφαλαίου κίνησης:			
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	-8.779.230	-21.798.420	3.413.648
(Αύξηση)/Μείωση απαιτήσεων	-21.553.603	20.049.435	-7.145.178
(Αύξηση)/μείωση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	8.343.889	-14.103.008	11.077.022
Μείον:			
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	-4.656.228	-3.359.367	4.196.566
Χρεωστικοί Τόκοι & Συναφή Έξοδα Καταβεβλημένα	-170.095	-8.972.995	-12.228.219
Καταβεβλημένοι φόροι	-14.607.710	-413.446	-217.908
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών & λοιπών επενδύσεων		-3.114.495	
Αγορά ενσώματων & άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-5.437.898	-8.263.290	-14.926.842
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων & άυλων παγίων	85.749	85.870	340.137
Τόκοι εισπραχθέντες	258.542	116.563	
Μερίσματα εισπραχθέντες	557.641	0	162.961
Αγορά/πώληση χρη/κών περιουσιακών στοιχείων	0	0	222.587
Σύνολο εισφορών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	-4.535.966	-11.175.352	-14.201.157
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου			9.593.921
Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα δάνεια	68.545.083	106.421.745	18.176.366
Εξοφλήσεις δανείων	-49.038.797	-85.442.316	-21.921.946
Εισπράξεις από επιχορηγήσεις		827.475	3.495.249

Εισπράξεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	-109.648	-625.340
Μερίσματα πληρωθέντα	0		-84
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	19.506.286	21.697.256	8.718.166
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα			
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	362.610	7.162.537	-1.286.425
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	11.458.232	11.820.842	18.983.379
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	11.820.842	18.983.379	17.696.954

ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

2010 2011 2012

Ρευστότητας			
Γενική ρευστότητα(Φορές)	1,40	1,25	1,08
Ειδική ρευστότητα(Φορές)	0,83	0,63	0,54
Δραστηριότητας			
Ταχ. κυκλοφορίας αποθεμάτων(μέρες)	75	87	76
Ταχ. εισπράξεως απαιτήσεων(μέρες)	88	67	59
Ταχ. πληρωμής υποχρεώσεων(μέρες)	40	41	48
Βιωσιμότητας			
Κάλυψη χρηματοοικονομικών εξόδων(φορές)	1,12	1,44	0,13
Ξένα προς ίδια κεφάλαια(φορές)	1,49	1,98	2,27
Αποδοτικότητας			
Περιθώριο μικτού κέρδους (%)	5,76%	6,5%	3,9%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους (%)	1,46%	2,8%	0,5%

Περιθώριο Καθαρού Κέρδους (Μετά Φόρων) (%)	0,11%	0,8%	-2,5%
Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων (%)	0,38%	2,9%	-10,8%
Αποδοτικότητα ενεργητικού (%)	0,15%	1,0%	-3,3%

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με την κατάσταση των ταμιακών ροών. Η κατάσταση των ταμιακών ροών είναι σημαντική καθώς μπορεί να δώσει πολλές πληροφορίες σχετικά με την πορεία μιας επιχείρησης.

Οι πληροφορίες ως προς τις ταμιακές ροές μιας οικονομικής οντότητας είναι χρήσιμες, για την παροχή στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μιας βάσης για να εκτιμούν τη δυνατότητα της οικονομικής οντότητας να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, αλλά και τις ανάγκες της οικονομικής οντότητας να χρησιμοποιεί αυτές τις ταμιακές ροές. Οι οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τους χρήστες απαιτούν μια εκτίμηση της δυνατότητας μιας οικονομικής οντότητας να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, καθώς και του χρόνου και της βεβαιότητας της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών.

Το πρώτο κομμάτι του πίνακα ταμιακών ροών αποτελείται από το λειτουργικό κόστος και δείχνει πόσο ταμείο κερδήθηκε ή χάθηκε από τη λειτουργική δραστηριότητα της εταιρίας. Το δεύτερο κομμάτι του πίνακα δείχνει τις επενδυτικές ταμιακές ροές, δηλαδή το πόσο ταμείο θυσιάστηκε για την υλοποίηση επενδύσεων ή κερδήθηκε από είσπραξη επιχορηγήσεων και πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων.

Το άθροισμα των λειτουργικών και των επενδυτικών ροών μας οδηγεί στις ελεύθερες ταμιακές ροές (free cash flow), ποσό που κατευθύνεται: α) στη μείωση των δανειακών υποχρεώσεων β) σε διανομές μερισμάτων και σε επιστροφές κεφαλαίου στους μετόχους και γ) στην αύξηση των διαθεσίμων της εισηγμένης.

Η κατάσταση ταμιακών ροών, όταν χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις, παρέχει πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν τις μεταβολές στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής οντότητας, τη χρηματοοικονομική δομή της (που συμπεριλαμβάνει τη ρευστότητά και τη φερεγγυότητά της) και τις δυνατότητές της

να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμιακών ροών για να τις προσαρμόζει στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών. Οι πληροφορίες για τις ταμιακές ροές είναι χρήσιμες στην εκτίμηση της δυνατότητας της οικονομικής οντότητας να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα και επιτρέπουν στους χρήστες να αναπτύξουν υποδείγματα για να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών των διαφόρων οικονομικών οντοτήτων. Επίσης, αυξάνουν τη συγκρισιμότητα των παρουσιαζόμενων λειτουργικών αποτελεσμάτων για διαφορετικές μεταξύ τους οικονομικές οντότητες, γιατί περιορίζουν τις επιδράσεις της χρησιμοποίησης διαφορετικών λογιστικών χειρισμών για τις ίδιες συναλλαγές και γεγονότα.

Η προσεκτική ανάγνωση του πίνακα ταμιακών ροών συχνά είναι σε θέση να δώσει χρήσιμες πληροφορίες για το παρόν και το μέλλον μιας επιχείρησης και γι' αυτό θα πρέπει να συνεξετάζεται κάθε φορά με τις άλλες δύο βασικές λογιστικές καταστάσεις, τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ιδίως σε περιόδους οικονομικής ύφεσης και στενότητας που χαρακτηρίζουν το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η αξιολόγηση του πίνακα ταμιακών ροών γίνεται ακόμη πιο χρήσιμη. Και αυτό γιατί δεν αποτυπώνει απλώς ένα «φιλοσοφικό» νούμερο, όπως είναι τα κέρδη, αλλά αντίθετα αναφέρεται στο πλέον χειροπιαστό στοιχείο των εταιριών, που είναι το πόσο «ταμείο» έκαναν κατά το χρονικό διάστημα στο οποίο αναφέρονται οι λογιστικές καταστάσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ

- Κιόχος Α. Π- Δρ Παπανικολάου Δ. Γ, 2001,„Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα
- Νιάρχος Ν.Α. (2004),Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων (7η εκδ.). Αθήνα, Σταμούλης Αθ.
- Παπαδόπουλος Δ. , Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Επιχείρησης, Τόμος Β' (2η εκδ.). Θεσσαλονίκη
- Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Πρακτικό Βοήθημα Κατάρτισεως Καταστάσεων Ταμιακών Ροών, 2000, Εκδόσεις Σταμούλη
- Πρωτοψάλτης Νικόλαος, Καταστάσεις Ταμειακών Ροών - Cash Flows Statements, 1999, Εκδόσεις Σταμούλη
- Τζανάτος Δ., Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με απλά λόγια και οι διαφορές τους από τα ελληνικά., 2008, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1^η Εκδοση

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

www.telecables.gr

www.wikipedia.gr

www.taxheaven.gr

www.e-forologia.gr

www.specisoft.gr

